

POHJANTÄHTITURVA AJONEUVOILLE

Vakuutusehdot voimassa 1.7.2014 alkaen

120 Vuotta
POHJANTÄHTI
Keskinäinen Vakuutusyhtiö

SISÄLLYSLUETTELO

LIIKENNEVAKUUTUS

1	VAKUUTUSEHTOJEN SOVELTAMISALA	6
2	VAKUUTUKSEN VOIMASSAOLOALUE	6
3	VAKUUTUKSEN SISÄLTÖ	6
4	VAKUUTUSSOPIMUS	6
4.1	Vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuus ennen vakuutussopimuksen tekemistä	6
4.2	Muuttuneet olosuhteet vakuutuskauden aikana	6
5	VAKUUTUSYHTIÖN VASTUUN ALKAMINEN	6
6	VAKUUTUSKAUSI	6
7	VAKUUTUSSOPIMUKSEN VOIMASSAOLOAIKA	6
8	VAKUUTUSMAKSU	6
8.1	Vakuutusmaksun perusteet	6
8.2	Bonusjärjestelmän soveltaminen	6
8.3	Bonusluokka	6
8.4	Vahinkohistorian siirtäminen	8
8.5	Vakuutusmaksuun vaikuttava vahinko	8
8.6	Tietojen säilyttäminen ja siirtäminen	9
8.7	Vakuutusmaksun suorittaminen	9
8.8	Vakuutusmaksun viivästyminen	9
8.9	Vakuutusmaksun palauttaminen	9
9	SOPIMUSEHTOJEN MUUTTAMINEN	9
10	VAKUUTUSSOPIMUKSEN PÄÄTTYMINEN	9
10.1	Vakuutuksenottajan oikeus irtisanoa vakuutus	9
10.2	Vakuutuksen päätyminen ilman irtisanomista	9
11	VAKUUTUSYHTIÖN TAKAUTUMISOIKEUS	10
12	TOIMENPITEET VAHINGON SATUTTUA	10

AJONEUVOTURVA

MO505	SUOJELUOHJEET	10
1	Ajoneuvon käyttö ja kunto	10
2	Valvonta ja säilytys	10
3	Paloturvallisuus	10
4	Moottorityökoneiden ja traktoreiden lisäturvallisuusmääräykset	10
MO510	KESKEISIÄ MÄÄRITYKSIÄ	10
1	Voimassaolo	11
2	Omavastuu	11
3	Vakuutusmaksu	11

MO520 VAKUUTUKSEN KOHDE		12
1	Kaikki ajoneuvot	12
2	Lisävarusteet	12
3	Ilman kuljettajaa vuokrattu ajoneuvo	12
4	Vakuutuksen kohteena eivät ole	12
MO530 VAKUUTUSTURVAN SISÄLTÖ		13
MO540	Törmäys	13
MO541	Palo	13
MO543	Varkaus	13
MO544	Ilkivalta	14
MO545	Luonnonilmiö	14
MO547	Eläin	14
MO548	Autopalvelu	14
1	Autopalvelu Suomessa	14
2	Autopalvelu ulkomailla	14
3	Autopalvelu Suomessa ja ulkomailla ei korvaa	14
MO549	Lasi	14
MO550	Keskeytys	15
MO551	Rahoitus	15
MO552	Petos	15
MO533	Lainaperävaunu	15
MO546	Rikkoutuminen	15
MO542	Sähköilmiö	16
MO560 KORVAAMINEN		16
1	Toimenpiteet vakuutustapahtuman yhteydessä	16
2	Korvauksen laajuus	16
3	Korvauksen määrittäminen	16
4	Poikkeavat omavastuut	17
5	Omavastuiden ja muiden vähennysten laskeminen korvauksesta	18
MO570 OIKEUSTURVA		18
1	Vakuutuksen tarkoitus	18
2	Vakuutetut	18
3	Tuomioistuimet ja vakuutuksen voimassaoloalue	18
4	Korvattavat vakuutustapahtumat	18
5	Toimenpiteet vakuutustapahtuman satuttua	18
6	Korvaaminen	19

POHJANTÄHDEN YLEISET SOPIMUSEHDOT YL100

VAKUUTTAMINEN

1	VAKUUTUSSOPIMUS	20
1.1	Vakuutussopimuksen keskeiset käsitteet	20
2	VAKUUTUSSOPIMUKSEEN TARVITTAVAT TIEDOT	20
2.1	Pohjantähden tiedonantovelvollisuus	20
2.2	Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuus	20

2.3	Vakuutusnottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraukset	20
3	VASTUUN ALKAMINEN JA VAKUUTUSSOPIMUKSEN VOIMASSAOLO	21
3.1	Pohjantähden vastuun alkaminen	21
3.2	Perusteet henkilövakuutuksen myöntämiselle	21
3.3	Pohjantähden vastuun alkaminen erityistapauksissa	21
3.4	Vakuutusopimuksen voimassaolo	21
4	TIETOJEN ANTAMINEN SOPIMUKSEN VOIMASSAOLLESSA	21
4.1	Pohjantähden tiedonantovelvollisuus	21
4.2	Vakuutusnottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuus vahingonvaaran lisääntymisestä	21
4.3	Vakuutusnottajan tai vakuutetun tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraukset	21
5	VAKUUTUSMAKSU	21
5.1	Vakuutusmaksun määräytyminen	21
5.2	Vakuutusmaksun määräytyminen tunnusluvun perusteella	22
5.3	Vakuutusmaksun suorittaminen	22
5.4	Vakuutusmaksun viivästyminen	22
5.5	Päättyneen henkilövakuutuksen voimaansaattaminen	22
5.6	Viivästyneen vahinkovakuutusmaksun suorittaminen	22
5.7	Vakuutusmaksun palauttaminen vakuutuksen päättyessä	22
5.8	Vakuutusmaksun ja muiden saatavien kuittaaminen	22
5.9	Bonus- tai muu maksuun vaikuttava järjestelmä	22
6	INFLAATIOSUOJA	22
7	VAKUUTUSSOPIMUKSEN MUUTTAMINEN	22
7.1	Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana	22
7.2	Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden vaihtuessa	23
8	VAKUUTUSSOPIMUKSEN PÄÄTTYMINEN	23
8.1	Vakuutusnottajan oikeus irtisanoa vakuutus	23
8.2	Pohjantähden oikeus irtisanoa vakuutus sopimuskauden aikana	23
8.3	Pohjantähden oikeus irtisanoa vakuutus sopimuskauden lopussa	24
8.4	Vakuutusopimuksen päättyminen omistajan vaihdoksessa	24
8.5	Moottorijoneuvon vapaaehtoisen vakuutusopimuksen päättyminen vakuutusyhtiön vaihdoksessa	24

KORVAAMINEN

9	VELVOLLISUUS ESTÄÄ JA RAJOITTA VAHINGON SYNTYMISTÄ	24
9.1	Velvollisuus noudattaa suojeluohjeita	24
9.2	Velvollisuus torjua ja rajoittaa vahinkoa	24
9.3	Vastuuvakuutus	24
10	VAKUUTUSTAPAHTUMAN AIHEUTTAMINEN	24
10.1	Henkilövakuutus	24
10.2	Vahinkovakuutus	25
11	SAMASTAMINEN VAHINKOVAKUUTUKSESSA	25
12	SYYN TAKEETTOMUUS JA PAKKOTILA	25

12.1	Henkilövakuutus	25
12.2	Vahinkovakuutus	25
13	KORVAUKSEN HAKEMINEN	25
13.1	Pohjantähden velvollisuudet	25
13.2	Korvauksen hakijan velvollisuudet	25
13.3.	Korvausoikeuden vanhentuminen	25
14	KORVAAMINEN	26
14.1	Omavastuu	26
14.2	Omaisuuuden vakuutusmäärä ei vastaa sen arvoa	26
14.3	Korvauksen alentaminen virheellisten tai puutteellisten tietojen takia	26
14.4	Muut määräykset	26
15	KORVAUKSEN MAKSAMINEN	26
16	KOLMANNEN HENKILÖN OIKEUDET	26
16.1	Muut vakuutetut, joiden hyväksi omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa	26
16.2	Vakuutetun asema vakuutustapahtuman satuttua	26
16.3	Etuoikeus saada maksu korvauksesta	27
16.4	Vahinkoa kärsineen oikeus korvaukseen vastuuvakuutuksesta	27
16.5	Vahinkoa kärsineen muutoksenhakuoikeus vastuuvakuutuksessa	27
17	MUUTOKSENHAKU POHJANTÄHDEN PÄÄTÖKSEEN	27
17.1	Itseoikaisu	27
17.2	Vakuutus- ja rahoitusneuvonta ja ratkaisusuosituksia antavat lautakunnat	27
17.3	Käräjäoikeus	27
18	POHJANTÄHDEN OIKEUS PERIÄ KORVAUS TAKAISIN	27
18.1	Takautumisoikeus kolmatta henkilöä kohtaan	27
18.2	Takautumisoikeus, kun vahinko on sattunut moottoriajoneuvoa käytettäessä	27
18.3	Takautumisoikeus vakuutuksenottajaa, vakuutettua tai vakuutettuun samastettua kohtaan vahinkovakuutuksessa	27
19	MUITA VAKUUTUSSOPIMUSLAISSA KÄSITELTÄVIÄ ASIOITA	27

LIIKENNEVAKUUTUS

1 VAKUUTUSEHTOJEN SOVELTAMISALA

Vakuutusehtoja sovelletaan yksityisille henkilöille sekä yrityksille ja yhteisöille liikenteessä käytettävää moottoriajoneuvoa varten myönnettäviin ajoneuvokohtaisiin liikennevakuutuksiin.

Ajoneuvon tulee olla vakuutuksenottajan omistuksessa tai hallinnassa.

2 VAKUUTUKSEN VOIMASSAOLIALUE

Moottoriajoneuvoa varten myönnetty liikennevakuutus on voimassa kaikissa Euroopan talousalueeseen (ETA) kuuluvissa valtioissa. Vihreän Kortin yleissopimukseen liittyneissä ETA-valtioiden ulkopuolisissa valtioissa liikennevakuutus on voimassa vastuuvakuutuksena vakuutuslaitoksen antaman vihreän kortin perusteella, tai ilman vihreää korttia, kun sellainen ei ole välttämätön. Näissä valtioissa sattuneen liikennevahingon korvaus määräytyy vahingon sattumismaan lainsäädännön mukaan.

3 VAKUUTUKSEN SISÄLTÖ

Liikennevakuutuksesta korvataan moottoriajoneuvon liikenteeseen käyttämisestä Suomessa aiheutunut henkilö- ja omaisuusvahinko sen mukaan kuin liikennevakuutuslaissa säädetään.

Vakuutuksesta korvataan myös vakuutetun moottoriajoneuvon muussa Euroopan talousalueen valtiossa aiheuttama liikennevahinko näissä maissa voimassa olevien liikennevahingon korvaamista koskevien lakien mukaisesti tai Suomen liikennevakuutuslain mukaan jos sen edellyttämä vakuutusturva on parempi. Vastaavasti korvataan ETA-valtioihin kuulumattomalla läpikuljettavalla alueella välittömällä matkalla ETA-valtiosta toiseen ETA-valtioon vakuutetun moottoriajoneuvon aiheuttama liikennevahinko, milloin osallisena on toisessa ETA-valtiossa pysyvän kotipaikan omaava ajoneuvo.

4 VAKUUTUSSOPIMUS

4.1 Vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuus ennen vakuutussopimuksen tekemistä

Vakuutuksenottajan tulee ennen vakuutuksen myöntämistä antaa oikeat ja täydelliset vastaukset vakuutusyhtiön tai sen edustajan esittämiin kysymyksiin, joilla voi olla merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta. Vakuutuksenottajan tulee lisäksi vakuutuskauden aikana ilman aiheutonta viivytystä oikaista vakuutusyhtiölle antamansa, vääriksi tai puutteelliseksi havaitsemansa tiedot.

4.2 Muuttuneet olosuhteet vakuutuskauden aikana

Vakuutuksenottajan tulee ilmoittaa viipymättä vakuutusyhtiölle vakuutussopimusta päätettäessä ilmoitetuissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa vakuutuskauden aikana tapahtuneesta muutoksesta. Vakuutuksenottajan on ilmoitettava tällaisesta muutoksesta vakuutus-

yhtiölle viimeistään kuukauden kuluttua muutosta seuraavan vuositiedotteen saamisesta. Pohjantähti muistuttaa vakuutuksenottajaa ilmoittamisvelvollisuudesta vuositiedotteessa.

5 VAKUUTUSYHTIÖN VASTUUN ALKAMINEN

Vakuutusyhtiön vastuu alkaa, jollei muusta ajankohdasta ole yksilöllisesti sovittu vakuutuksenottajan kanssa silloin, kun vakuutusyhtiö tai vakuutuksenottaja antaa tai lähettää hyväksyvän vastauksen toisen sopijapuolen tarjoukseen. Pohjantähden vastuun alkamisajankohtaa ei voi sopimuksin siirtää tätä aikaisemmaksi.

Jos vakuutuksenottaja on antanut tai lähettänyt kirjallisen vakuutushakemuksen Pohjantähdelle ja jos on ilmeistä, että Pohjantähti olisi hakemuksen hyväksynyt, Pohjantähti vastaa myös hakemuksen antamisen tai lähettämisen jälkeen sattuneesta vakuutustapahtumasta.

Vakuutushakemus tai hyväksyvä vastaus, jonka vakuutuksenottaja on antanut tai lähettänyt Pohjantähden edustajalle, katsotaan jätetyksi tai lähetetyksi vakuutusyhtiölle.

Jollei ole selvitystä siitä, mihin vuorokauden-aikaan vastaus tai hakemus on annettu tai lähetetty, katsotaan tämän tapahtuneen kello 24.00.

Jos kuitenkin on erityisiä syitä, esimerkiksi vakuutuksenottajan aikaisempien vakuutusmaksujen laiminlyönti, Pohjantähden vastuu alkaa vasta, kun ensimmäistä vakuutuskautta koskeva maksu on suoritettu.

6 VAKUUTUSKAUSI

Ensimmäinen vakuutuskausi on enintään 13 kuukautta ja seuraavat vuoden pituisia.

7 VAKUUTUSSOPIMUKSEN VOIMASSAOLAIKA

Vakuutussopimus on voimassa, mikäli jäljempänä ei ole toisin määrätty, vakuutuskausittain siihen saakka, kunnes ajoneuvon omistajan tai haltijan vakuuttamisvelvollisuus kysymyksessä olevan ajoneuvon osalta päättyy, vaikka vakuutusmaksua ei olisikaan määräämisenä suoritettu.

8 VAKUUTUSMAKSU

8.1 Vakuutusmaksun perusteet

Vakuutusmaksu lasketaan Pohjantähden soveltamien maksuperusteiden mukaan.

Vakuutusmaksut lasketaan liikennevakuutuslain 18 §:n 3 momentin tarkoittamalla tavalla silmällä pitäen vakuutettujen etujen turvaavuutta kuitenkin siten, että vakuutusmaksujen on oltava kohtuullisessa suhteessa vakuutuksista aiheutuviin kustannuksiin, ja että vakuutusmaksut yleensä ovat suuremmat niistä vakuutuksista, joista on jouduttu suorittamaan korvausta.

Vakuutusmaksut voidaan määrätä erilaisiksi huomioon ottaen eri vakuutuksenottajaryhmiin erilaiset vahinkoriskit.

8.2 Bonusjärjestelmän soveltaminen

Yksityishenkilöiden liikennevakuutuksissa noudatetaan sosiaali- ja terveysministeriön antamaa asetusta numero 512/2002 liikennevakuutuslain mukaisten vakuutusten ja vahinkojen tilastoinnin perusteista sekä vakuutusmaksuihin sovellettavasta vahingottomien vuosien johdosta annettavien alennusten ja vahinkojen perusteella tehtävien korotusten järjestelmästä.

Jos vakuutuksenottajalla on Yritys- ja yhteisötietolaissa (244/2001) tarkoitettu yritys- tai yhteisötunnus (y-tunnus), sovelletaan liikennevakuutuksissa vahingottomien vuosien johdosta annettavien alennusten ja vahinkojen perusteella tehtävien korotusten järjestelmää.

Vakuutukseen ei sovelleta bonusjärjestelmää tai vastaavaa säännöstöä, kun

- vakuutettava ajoneuvo on rekisteröimisvelvollisuudesta vapautettu ajoneuvo, museojoneuvo, mopoo, maastoajoneuvo, perävaunu, moottorityökone tai traktori.

8.3 Bonusluokka

8.3.1 Yksityishenkilöiden yksityiskäyttöinen ajoneuvo

Yksityishenkilöiden yksityiskäyttöisen ajoneuvon liikennevakuutuksen bonusprosentti saadaan Taulukosta A vakuutuksesta korvattun vahingon ja vahingottomien vakuutuskausien perusteella.

Yksityishenkilöiden yksityiskäyttöisten ajoneuvojen uusi vakuutus sijoitetaan 20 prosentin bonusluokkaan. Uudeksi vakuutukseksi katsotaan vakuutus, jolla ei ole tai jolle ei ole siirrettävissä vapaana olevaa aikaisempaa vahinkohistoriaa tai Pohjantähdellä ei ole asiakkaan suostumusta käyttää vahinkohistoriaa.

Jos vakuutuksenottajalle on invaliditeettinsa perusteella palautettu autoveroa, moottoriajoneuvon uusi vakuutus sijoitetaan 20 prosentin bonusluokkaan.

Vakuutus siirtyy korkeampaan bonusluokkaan Taulukon A mukaisesti kunkin sellaisen vakuutuskauden perusteella, jonka aikana vakuutuksenantaja ei ole suorittanut bonukseen vaikuttavaa vahingonkorvausta.

Vakuutuksen siirtyminen vahingottoman vakuutuskauden jälkeen seuraavaan bonusluokkaan edellyttää, että ajoneuvo on vakuutuskauden aikana ollut liikenteessä vähintään 90 päivän ajan. Yhden vakuutuskauden jälkeen bonus voi siirtyä korkeampaan bonusluokkaan enintään neljä kertaa. Enimmäisbonus on 70 %.

Vakuutus sijoitetaan vihreän kortin järjestelmään kuuluvan ulkomaisen vakuutusyhtiön antaman todistuksen perusteella siten, kuin jos vakuutus olisi ollut voimassa Suomessa sen ajan, jonka vakuutuksenottajalla on ollut vakuutus voimassa ulkomailla. Todistuksessa on oltava mainittuna vakuutuksen voimassaoloaika sekä mahdollisten vahinkojen sattumisaikajohdat.

Taulukossa A vaakarivillä esitetään vakuutuskauden bonusprosentit neljännesvuosittain. Jokainen neljännesvuosi kuvaa 90 käyttöpäivää. Jos vakuutus on voimassa koko vuoden ilman vahinkoja, nousee bonus neljä neljännestä.

Mikäli vakuutus ei ole voimassa koko vakuutuskautta, lasketaan bonusprosentin nousu voimassaoloa vastaavien neljännesvuosien mukaan. Bonukset tarkistetaan kerran vuodessa vakuutuskauden vaihtuessa.

Esimerkki

Ensimmäisen vakuutuskauden alussa bonus on 20 %. Kun vakuutus on voimassa koko vuoden ilman vahinkoja, on bonusprosentti seuraavan vakuutuskauden alussa 25 %.

Ensimmäisen vakuutuskauden alussa bonus on 20 %. Kun vakuutus on voimassa vakuutuskauden aikana kuusi kuukautta (eli kaksi neljännestä) ilman vahinkoja, on bonusprosentti seuraavan vakuutuskauden alussa 23 %.

Alaspäin osoittavalla nuolella esitetään vahingon vaikutus bonukseen. Vakuutuskauden aikana korvatut bonukseen vaikuttavat vahingot pudottavat bonusta taulukon mukaisesti vahinkojen kappalemäärän verran.

Esimerkki

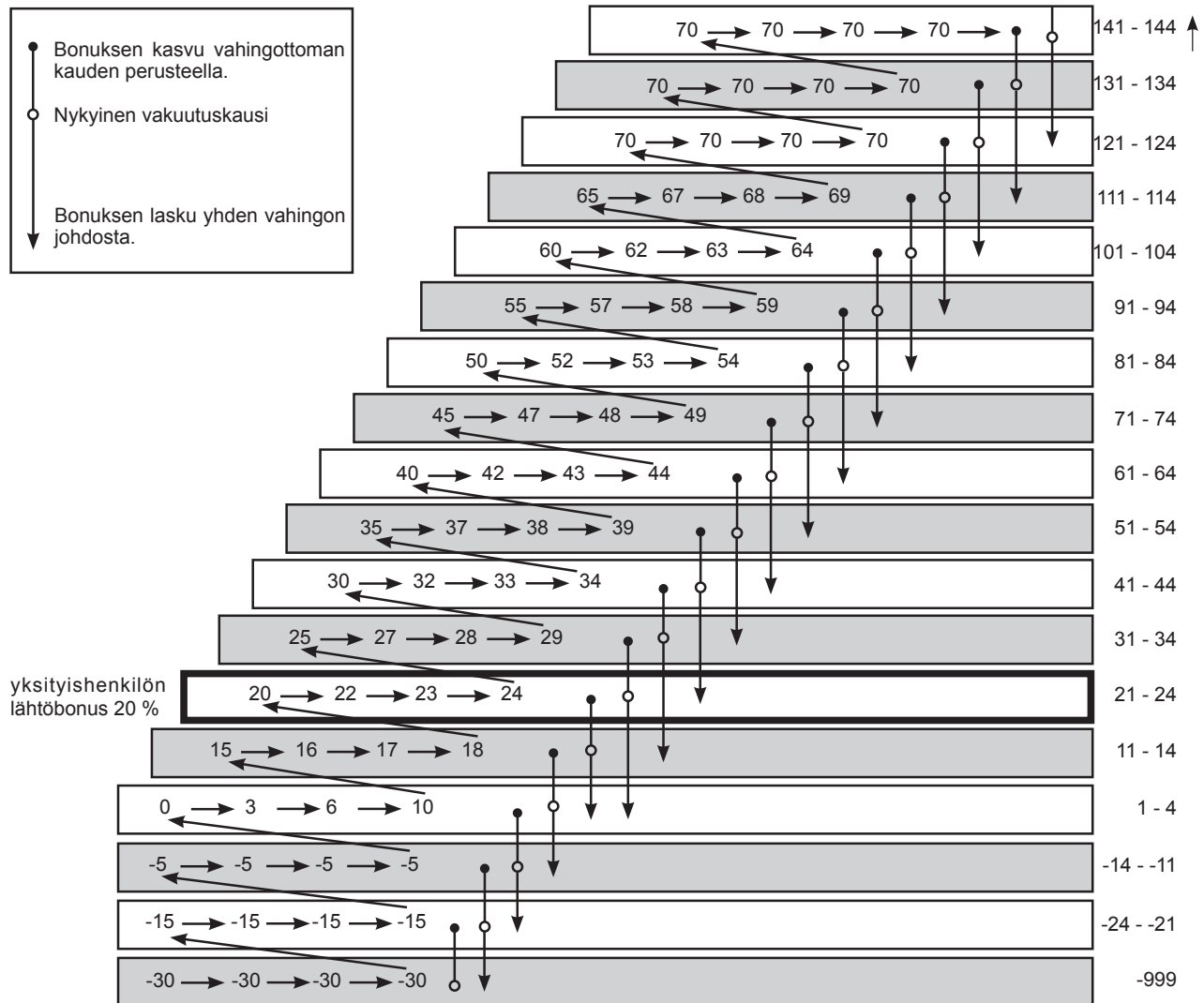
Vakuutuskauden alussa bonus on 25 %. Vakuutus on voimassa koko vuoden, mutta vakuutuksenottajalle sattuu yksi bonukseen vaikuttava korvattava vahinko. Seuraavan vakuutuskauden alussa bonusprosentti on 15 %.

Vakuutuskauden alussa bonus on 23 %. Vakuutus on voimassa koko vuoden, mutta vakuutuksenottajalle sattuu yksi bonukseen vaikuttava korvattava vahinko. Seuraavan vakuutuskauden alussa bonusprosentti on 6 %. Mikäli korvattavia vahinkoja olisi sattunut kaksi, olisi bonusprosentti seuraavan vakuutuskauden alussa ollut taulukon mukaisesti -5 %.

Esimerkki

Vakuutuskauden alussa bonus on 52 %. Vakuutus on voimassa koko vuoden, mutta vakuutuksenottajalle sattuu kaksi bonukseen vaikuttavaa korvattavaa vahinkoa. Seuraavan vakuutuskauden alussa bonusprosentti on 32 %.

Taulukko A: Liikennevakuutuksen bonusjärjestelmä - yksityishenkilöiden yksityiskäyttöinen ajoneuvo

8.3.2 Yksityishenkilöiden luvanvarainen ajoneuvo, kouluajoneuvo ja vuokraus ilman kuljettajaa sekä yritysasiakkaiden ajoneuvo

Liikennevakuutuksen bonusprosentti saadaan Taulukosta B vakuutuksesta korvatun vahingon ja vahingottomien vakuutuskausien perusteella.

Uusi vakuutus sijoitetaan 0 prosentin bonusluokkaan. Uudeksi vakuutukseksi katsotaan vakuutus, jolla ei ole tai jolle ei ole siirrettävissä vapaana olevaa aikaisempaa vahinko-

historiaa tai Pohjantähdellä ei ole asiakkaan suostumusta käyttää vahinkohistoriaa.

Vakuutus siirtyy korkeampaan bonusluokkaan Taulukon B mukaisesti kunkin sellaisen vakuutuskauden perusteella, jonka aikana vakuutuksenantaja ei ole suorittanut bonukseen vaikuttavaa vahingonkorvausta.

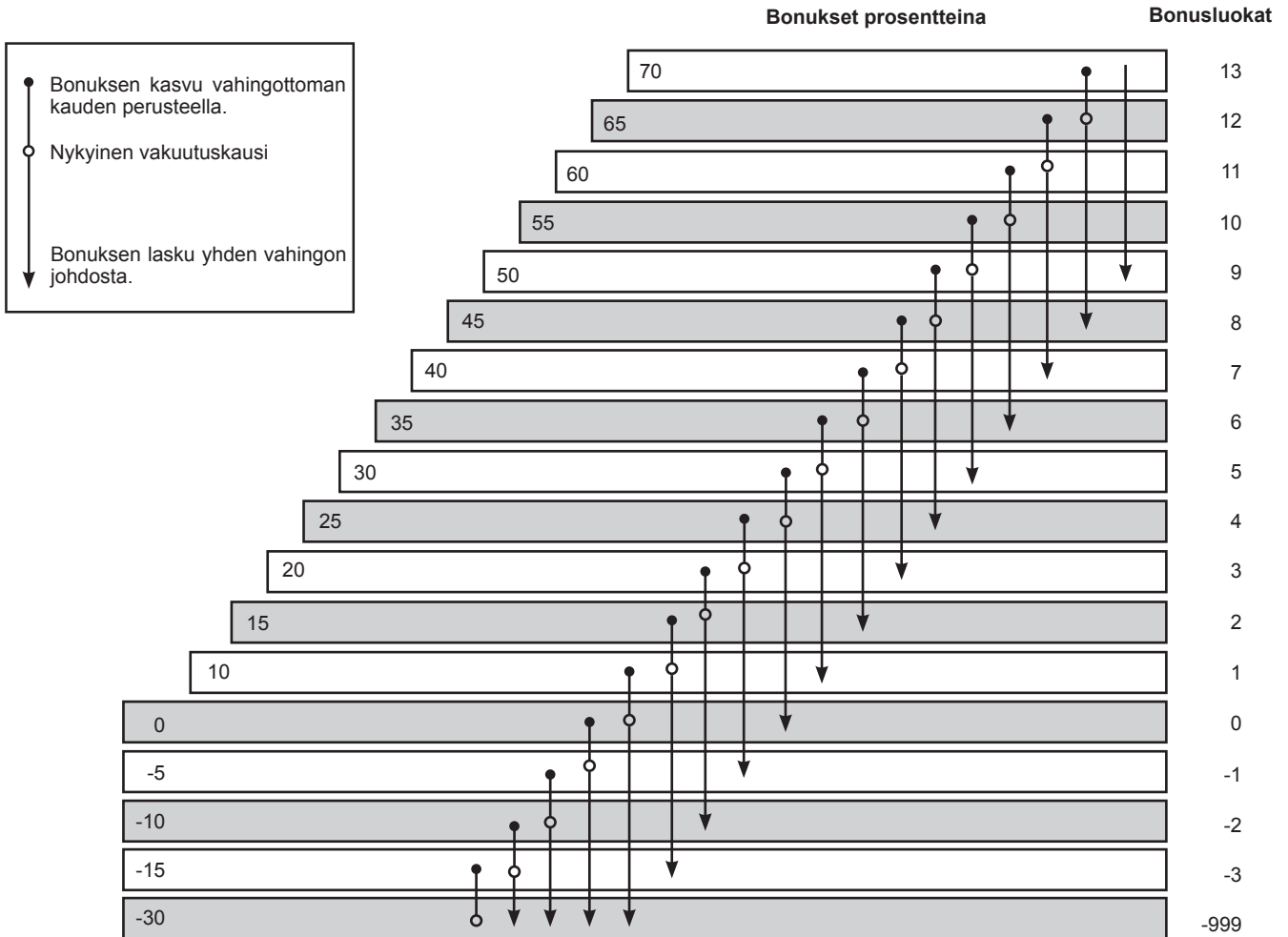
Vakuutuksen siirtyminen vahingottoman vakuutuskauden jälkeen korkeampaan bonusluokkaan edellyttää, että ajoneuvo on vakuutuskauden aikana ollut liikenteessä vähintään

120 päivän ajan. Yhden vakuutuskauden jälkeen bonus voi siirtyä korkeampaan bonusluokkaan enintään yhden kerran. Enimmäisbonus on 70 %.

Vakuutus sijoitetaan vihreän kortin järjestelmään kuuluvan ulkomaisen vakuutusyhtiön antaman todistuksen perusteella siten, kuin jos vakuutus olisi ollut voimassa Suomessa sen ajan, jonka vakuutuksenottajalla on ollut vakuutus voimassa ulkomailla. Todistuksessa on oltava mainittuna vakuutuksen voimassaoloaika sekä mahdollisten vahinkojen satumisajankohdat.

Taulukko B: Liikennevakuutuksen bonusjärjestelmä

- yksityisasiakkaiden luvanvarainen ajoneuvo, kouluajoneuvo ja vuokraus ilman kuljettajaa sekä yritysasiakkaiden ajoneuvo

8.4 Vahinkohistorian siirtäminen

Ajoneuvojen kesken vahinkohistoria voidaan siirtää Taulukon C mukaisesti.

Vakuutusnottaja voi siirtää ajoneuvon vakuutukseen liittyvän vahinkohistorian omaan tai hänen puolisonsa vakuutukseen ainoastaan ajoneuvoluokan sisällä, mutta ei eri ajoneuvoluokkien välillä. Lisäksi vahinkohistoria voidaan siirtää käyttöluokan sisällä, mutta ei eri käyttöluokkien välillä.

Puolisolla tarkoitetaan myös henkilöä, jonka kanssa vakuutusnottaja on rekisteröidysissä parisuhteessa. Puolisoksi katsotaan myös avopuoliso edellyttäen, että avioliitonomainen suhde on jatkunut vähintään kaksi vuotta tai että avopuolisolla on yhteinen lapsi.

Kuolinpesän nimiin muutetulta vakuutuselta vahinkohistoria voidaan siirtää vain leskelle (puolisolle tai henkilölle, joka rinnastetaan puolisoon).

Jos vakuutus, jonka vahinkohistoria on siirretty toiseen vakuutukseen, jää voimaan, hinnoitellaan se kuin vakuutus, jolla ei ole vahinkohistoriaa.

Toisesta vakuutusyhtiöstä Pohjantähteen siirtyvä vakuutus sijoitetaan vakuutus- ja vahinkohistoriansa (yvh) perusteella näiden vakuutusehtojen bonussääntöjen mukaisesti oikeutettuun bonusluokkaan. Jos vakuutusnottaja ei anna suostumustaan vahinko-

historiatietojensa tarkistamiseen, Pohjantähti käsittelee vakuutusta uutena vakuutuksena.

Yksityishenkilön vahinkohistoriatodistuksen antamisella vakuutusyhtiö luovuttaa asiakkaalle tämän vakuutusta koskevan vahinkohistorian. Vakuutusyhtiö ei ole velvollinen säilyttämään luovutettua vahinkohistoriaa koskevia tietoja eikä näin ollen kadonneen todistuksen tilalle anneta uutta todistusta.

8.5 Vakuutusmaksuun vaikuttava vahinko

Vakuutus siirtyy kunkin vakuutuskauden jälkeen vakuutuskaudella korvattujen vahinkojen lukumäärän perusteella bonusluokasta toiseen Taulukon A tai Taulukon B mukaisesti. Korvattujen vahinkojen lukumäärällä tarkoitetaan sellaisten vahinkojen lukumäärää, joiden perusteella vakuutuksesta on maksettu korvauksia.

Jokainen vakuutuskauden aikana bonusmenetykseen vaikuttava vahinko käsitellään erikseen ja aiheuttaa bonuksen putoamisen bonusprosentista lähtevän nuolen mukaisesti (Taulukko A tai Taulukko B).

Taulukon A mukaisesti bonusprosentti putoaa vastaavaan alemman tason bonusneljännekseen, kuin missä vakuutus oli ennen bonusmenetykseen vaikuttavaa korvattua vahinkoa.

Bonukset tarkistetaan kerran vuodessa vakuutuskauden vaihtuessa.

Vakuutusmaksuun vaikuttavaksi vahingoksi katsotaan sellainen ajoneuvon omistajan, haltijan tai kuljettajan tuottamuksesta tai ajoneuvon puutteellisuudesta aiheutunut vahinko, josta vakuutuksenantaja on joutunut suorittamaan vahingonkorvausta.

Vakuutusmaksuun vaikuttavaksi vahingoksi ei katsota vahinkoa, jos

- korvaus on suoritettu lukittuna taikka lukitussa tai vartioidussa säilytysluokassa ollutta ajoneuvoa luvatta käytettäessä sattuneesta vahingosta
- korvaus on suoritettu vakuutetun ajoneuvon omistusoikeuden vaihtumista seuranneen seitsemän päivän aikana sattuneesta vahingosta eikä vahinko ole aiheuttanut vakuutusnottajaa tai hänen kanssaan samassa taloudessa asuva perheenjäsen tai
- vakuutusnottaja on viimeistään vahingonkorvausta seuranneen vakuutuskauden kuluessa suorittanut vakuutuksenantajalle korvausta vastaavan rahamäärän.

Jos siitä vakuutuksesta, jonka vahinkohistoria siirretään toiseen vakuutukseen, korvataan vahinkoja sen jälkeen, kun siirtyvä bonusluokka on määrätty, nämä vahingot otetaan huomioon jälkimmäisen vakuutuksen bonusluokassa.

Taulukko C: Vahinkohistorian siirtäminen

EI SAA SIIRTÄÄ		
Ajoneuvoluokka AUTOT (M- ja N-luokat)	Ajoneuvoluokka MOOTTORIPYÖRÄT (L3- ja L4-luokat)	Ajoneuvoluokka MOOTTORITYÖKONEET JA TRAKTORIT
Yksityinen	Yksityinen	Yksityinen
Luvanvarainen	Luvanvarainen	Luvanvarainen
Kouluajoneuvo	Kouluajoneuvo	Kouluajoneuvo
Vuokraus ilman kuljettajaa	Vuokraus ilman kuljettajaa	Vuokraus ilman kuljettajaa
Myyntivarasto	Myyntivarasto	Myyntivarasto

8.6 Tietojen säilyttäminen ja siirtäminen

Vakuutusyhtiö säilyttää vakuutuksen voimassaoloaikaa ja vahinkoja koskevat tiedot viisi vuotta vakuutuksen päättymisvuoden jälkeen siten, että nämä vahinkohistoriatiedot voidaan tarvittaessa antaa vakuutuksenottajalle ja vakuutuksenottajan suostumuksella välittää toiselle vakuutusyhtiölle elleivät vakuutuksenottaja ja vakuutuksenantaja toisin sovi.

8.7 Vakuutusmaksun suorittaminen

Vakuutuskauden ensimmäinen vakuutusmaksu on suoritettava kuukauden kuluessa siitä, kun Pohjantähti lähetti vakuutuksenottajalle vakuutusmaksua koskevan laskun. Ensimmäistä maksua ei kuitenkaan tarvitse suorittaa ennen Pohjantähden vastuun alkamista eikä myöhempiä maksuja ennen sovitun vakuutus- tai vakuutusmaksukauden alkamista. Poikkeuksena ovat 5. kohdan viidennen kappaleen tilanteet, joissa vakuutuskaudesta koskevan maksun suorittaminen on vakuutuksenantajan vastuun alkamisen edellytyksenä. Tästä tehdään merkintä vakuutusmaksukuittiin.

Jos vakuutuksenottajan suoritus ei riitä kaikkien Pohjantähden vakuutusmaksusaatavien maksamiseen, vakuutuksenottajalla on oikeus määrätä, mitä vakuutusmaksusaatavia hänen suorituksillaan lyhennetään.

Mikäli vakuutuksenottaja ei anna määräystä vakuutusmaksusaatavien kohdistamisesta, Pohjantähti kohdistaa maksun erääntyneisiin vakuutus- tai viivästyskorkomaksuihin vanhimmasta alkaen.

8.8 Vakuutusmaksun viivästyminen

Vakuutusmaksulle, jota ei ole suoritettu määräaikana, peritään vuotuista viivästyskorkoa korkolain mukaan. Vakuutusmaksu peritään viivästyskorkeineen ulosottoin ilman tuomiota tai päätöstä noudattaen, mitä verojen ja maksujen täytäntöönpanosta on säädetty.

Ennen täytäntöönpanotoimenpiteisiin ryhtymistä vakuutuksenottajalle ilmoitetaan perittävä maksu ja maksun peruste sekä se, että täytäntöönpanotoimenpiteisiin ryhdytään, jos vakuutuksenottaja ei kirjallisesti 14 päivän kuluessa ilmoituksen lähettämisestä kiistä maksuvelvollisuuttaan. Jos maksuvelvollisuus kiistetään, täytäntöönpanon edellytyksenä on tuomioistuimen ratkaisu.

8.9 Vakuutusmaksun palauttaminen

Vakuutuksenottaja on, jollei jonkin ajoneuvoryhmän osalta ole muuta mainittu, oikeu-

tettu saamaan Pohjantähden soveltamien perusteiden mukaista palautusta vakuutusmaksusta siltä ajalta, jona ajoneuvo ei ole ollut liikenteessä ajoneuvorekisteriin tehdyn ilmoituksen mukaan.

Seisonta-aikaa tai liikennekäytöstäpoistoa ei sovelleta eikä maksunpalautusta anneta seuraavien ajoneuvojen osalta:

- mopo
- moottorikelkka
- kevyt perävaunu
- hinattava laite
- kolmipyörä
- nelipyörä
- kevyt nelipyörä
- traktori
- moottorityökone
- museoajoneuvo
- moottoripyörä
- vientikilvellinen ajoneuvo
- siirtoluvallinen ajoneuvo
- ryhmäliikennevakuutukseen rekisteröity ajoneuvo.

Mikäli moottoriajoneuvoa käytetään liikennekäytöstäpoiston aikana, noudatetaan lainsäädännössä määrättyjä seuraamuksia.

Jos vakuutus päättyy sovittua ajankohdtaa aikaisemmin, Pohjantähdellä on oikeus vakuutusmaksuun vain siltä ajalta, jonka sen vastuu on ollut voimassa. Muu osa jo suoritettua vakuutusmaksusta palautetaan vakuutuksenottajalle.

Palautettava vakuutusmaksu määräytyy todellisten voimassaolopäivien mukaan.

Vakuutusmaksua ei kuitenkaan erikseen palauteta, jos palautettava maksu on vähemmän kuin 8 euroa tai asiakkaalla on Pohjantähdessä erääntyneitä saatavia. Palautus kohdistetaan erääntyneisiin saataviin.

Pohjantähden on maksettava vakuutusmaksun palautuksen viivästyneelle määrälle vuotuista viivästyskorkoa korkolain mukaan. Viivästyskorkoa maksetaan siitä lukien, kun kuukausi on kulunut maksunpalautukseen oikeuttavan selvityksen saapumisesta yhtiölle.

9 SOPIMUSEHTOJEN MUUTTAMINEN VAKUUTUSKAUDEN VAIHTUESSA

Vakuutusyhtiöllä on oikeus vakuutuskauden vaihtuessa muuttaa vakuutusehtoja, -maksua sekä muita sopimusehtoja, kun perusteena on:

- uusi tai muuttunut lainsäädäntö tai viranomaisen määräys
- ennalta arvaamaton olosuhteiden muutos (esim. kansainvälinen kriisi, poikkeuksellinen luonnontapahtuma, suuronnettomuus).

Pohjantähdellä on oikeus muuttaa vakuutusmaksua vakuutuksia ja vahinkoja koskevan tilastoaineiston perusteella liikennevakuutuslain 18 §:n 3 momentissa mainitun tarkoituksen turvaamiseksi siten, että maksut ovat kohtuullisessa suhteessa vakuutuksista aiheutuviin kustannuksiin. Maksua voidaan lisäksi muuttaa korvaus- ja kustannustason muutosta vastaavasti tai jäljempänä mainitusta syystä.

Vakuutusmaksu voidaan määrittää eri vakuutuksenottajaryhmille erilaisiksi käyttäen vahinkoriskiä vastaavia erilaisia maksun määräytymisperusteita. Vakuutuksia ja vahinkoja koskevan tilastoaineiston nojalla määräytymisperusteita ja vakuutusmaksua voidaan muuttaa vahinkoriskiä vastaavaksi.

Jos Pohjantähti tekee vakuutussopimukseen edellä kuvattuja muutoksia, Pohjantähti lähettää vakuutusmaksua koskevan laskun yhteydessä vakuutuksenottajalle ilmoituksen siitä, miten vakuutusmaksu tai muut sopimusehdot muuttuvat. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus. Muutos tulee voimaan sen vakuutuskauden alusta lukien, joka ensiksi seuraa kuukauden kuluttua ilmoituksen lähettämisestä.

10 VAKUUTUSSOPIMUKSEN PÄÄTTYMINEN

10.1 Vakuutuksenottajan oikeus irtisanoa vakuutus

Vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa rekisteröintivelvollisuuden alaisen ajoneuvon liikennevakuutus päätymään vakuutuskauden aikana ottamalla uusi vakuutus liikennevakuutuslainsäädännön mukaisesti.

Vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa kirjallisesti liikennevakuutus, kun ajoneuvo, jota ei ole merkittävä rekisteriin, tuhoutuu tai se on otettu pois liikennevakuutuslain mukaisesta liikenteestä.

10.2 Vakuutuksen päättyminen ilman irtisanomista

Vakuutus päättyy ilman irtisanomista, kun

- vakuutettu ajoneuvo siirtyy muulle uudelle omistajalle kuin vakuutuksenottajalle itselleen tai tämän kuolin- tai konkurssipesälle
- rekisteriin merkitty haltija tai tämän kuolin- tai konkurssipesä on vakuutuksenottajana ja ajoneuvon hallinta vaihtuu tai palautuu omistajalle.

Em. tapauksissa korvataan päättyneestä vakuutuksesta myös ne vahingot, jotka ovat sattuneet seitsemän päivän kuluessa omistusoikeuden siirtymisestä tai ajoneuvon hallinnan vaihtumisesta tai palautumisesta omistajalle, jollei ajoneuvon uusi omistaja tai haltija ole ottanut vakuutusta mainitun ajan (seitsemän päivän) kuluessa.

Vakuutusyhtiön vastuuseen liikennevahingosta päättyneen vakuutuksen perusteella sovelletaan määräaikalakia.

Vakuutus lakkaa ilman irtisanomista myös silloin, kun ajoneuvo poistetaan liikennekäytöstä ja ajoneuvon rekisterikilvet palautetaan.

Mikäli ajoneuvoa kuitenkin käytetään edelleen liikennevakuutuslain tarkoittamassa liikenteessä, vakuutusnottajan tulee ilmoittaa kirjallisesti seitsemän päivän kuluessa ajoneuvon liikennekäytöstäpoistamisesta, ettei vakuutusta päätetä.

11 VAKUUTUSYHTIÖN TAKAUTUMISOIKEUS

Sen lisäksi mitä liikennevakuutuslain 20 §:ssä on säädetty vakuutusyhtiön takautumisoikeudesta moottoriajoneuvon omistajaa, haltijaa, kuljettajaa tai matkustajaa kohtaan, vakuutusyhtiöllä on oikeus vaatia kolman-

nelta henkilöltä takaisin korvauksen saajalle suorittamansa korvaus, jos

- vahinko on aiheutettu tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta,
- tämä on vastuussa vahingosta tuottamuksestaan riippumatta tai
- korvausvelvollisuus perustuu työnantajan tai julkisyhteisön korvausvastuuseen.

12 TOIMENPITEET VAHINGON SAUTTUA

Liikennevahingosta, joka voi johtaa korvausvaatimukseen, tulee vakuutusnottajan tapahtumasta tiedon saatuaan viipymättä il-

moittaa kirjallisesti Pohjantähdelle tai sen edustajalle, mikäli mahdollista asianmukaisesti vahinkoilmoituslomaketta käyttäen. Vakuutusnottaja on velvollinen toimittamaan Pohjantähdelle kaikki korvauskysymyksen käsittelemistä varten tarvittavat tiedot ja asiakirjat.

Mikäli korvausta vaaditaan vakuutusnottajalta tai muulta vahinkoon osalliselta, tulee tämän ohjata korvausvaatimus vakuutusyhtiölle.

AJONEUVOTURVA

MO505 SUOJELUOHJEET

Suojeluohjeiden tarkoituksena on ehkäistä vahinkojen syntymistä ja rajoittaa vahinkojen laajuutta. Vakuutusnottajan, vakuutetun ja häneen samastettavan henkilön on noudatettava suojeluohjeita. Jos suojeluohjeita laiminlyödään, korvausta voidaan alentaa tai se evätä (ks. Yleiset sopimusehdot kohta 9). Vakuutusehdoissa annettujen suojeluohjeiden lisäksi Pohjantähti voi antaa suojeluohjeita myös vakuutuskirjassa tai muutoin kirjallisesti.

1 Ajoneuvon käyttö ja kunto

Ajoneuvon kuljettajalla tulee olla ajoneuvon kuljettamiseen vaadittava ajokortti tai ajolupa.

Ajoneuvoa ei saa luovuttaa toisen henkilön kuljetettavaksi varmistumatta hänen henkilönlisyydestään ja siitä, että hänellä on asianmukainen ajo-oikeus.

Ajoneuvoa ei saa kuljettaa sairaana tai väsyneenä.

Ajoneuvon tulee olla sitä koskevien lakien ja muiden määräysten mukaisessa turvallisessa kunnossa.

Ajoneuvon lukituslaitteiden tulee olla sellaisessa kunnossa, että ne täyttävät suojaustehtävänsä.

2 Valvonta ja säilytys

Ajoneuvon ja sen avaimien säilymisestä ja valvonnasta on huolehdittava.

Mikäli ajoneuvossa on ajonestojärjestelmä ja ajoneuvon avaimia tiedetään olevan kateissa, on ajonestojärjestelmään tehtävä sellaiset muutokset, jotka estävät kateissa olevan avaimen käytön.

Matkan keskeytyessä vahingon, teknisen vian tai muun syyn vuoksi on ajoneuvo välittömästi kuljetettava korjaamolle tai muuhun turvalliseen säilytyspaikkaan.

Ilmoitettuna liikennekäytöstä poiston aikana tai ajoneuvon ollessa muutoin poissa käytöstä sen tulee olla säännöllisen huolenpidon alla niin ettei ajoneuvo kiinnitä sivullisten huomiota tai vaikuta hylätyltä.

Ajoneuvon tai sen säilytysuojan avaimia ei saa säilyttää näkyvillä tai sellaisessa lukitsemattomassa paikassa, jossa sivullinen ennalta tietää tai voi arvata niiden olevan.

Ajoneuvon rekisteriotteen ilmoitusosaa, avaimia ja avainten valmistamiseen tarvittavia tietoja ei saa säilyttää ajoneuvossa tai ajoneuvon säilytysuojassa niiden lukituksesta riippumatta. Avaimella tarkoitetaan kaikkia ajoneuvon lukitsemiseen tai käynnistämiseen tarvittavia välineitä.

Yhteistallissa tai autokatoksessa säilytettävät ajoneuvon varusteet (esim. renkaat) on säilytettävä lukittuna rakennuksen kiinteään rakenteeseen, suljetussa säilytyslaatikossa tai -häkissä siten, ettei niitä voi murtautua irrottaa.

Säilytettäessä ajoneuvoa toisessa kulkuvälineessä tai perävaunussa tulee ne lukita niin, ettei niihin voi murtautua päästä tai ottaa käyttöön.

Perävaunussa on käytettävä sellaista lukituslaitetta, joka estää perävaunun luvattoman käytön.

3 Paloturvallisuus

Ajoneuvon säilytysuojaa ei saa käyttää minikäänlaiseen paloturvallisuutta vaarantavaan tarkoitukseen. Siellä ei saa tupakoida eikä käyttää avotulta. Ajoneuvon säilytysuojaan nähden on noudatettava viranomaisten antamia paloturvallisuusohjeita, palavista nesteistä annetun asetuksen säännöksiä sekä muita viranomaismääräyksiä.

Ajoneuvon koneiston, polttoainesäiliön tai muun osan valaisemiseen saa käyttää ainoastaan sähkövalaisinta.

Moottorin, voimansiirtolaitteiden, muiden osien tai ajoneuvon lämmitykseen saa vakiovarusteiden lisäksi käyttää ainoastaan ajoneuvokäyttöön tarkoitettua laitetta. Konepellin ja moottorin väliseen tilaan ei saa laittaa peitetä.

Ajoneuvokäyttöön tarkoitettuja laitteita ovat

- verkkovirralla toimivista laitteista nimenomaan ajoneuvokäyttöön hyväksytyt laitteet
- nestekaasukäyttöisistä laitteista ajoneuvokäyttöön hyväksytyt käyttölaitteet ja -laitteistot, jotka hyväksytyt

asennusliike on asentanut, ja jotka on varustettu CE-merkinnällä.

Kaikkissa palovaarallisissa korjaustoiminnoissa tulee noudattaa tulityömääräyksiä ja -ohjeita. Tulityön suorittajalla tulee olla voimassa oleva Suomen Pelastusalan Keskusjärjestön myöntämä tulityökortti.

Korjattaessa ajoneuvoa hitsaamalla tai leikkaamalla on verhoilu ja muut syttyvät rakenteet purettava riittävän laajalta alueelta sekä järjestettävä korjauspaikalle tarvittava alkusammutuskalusto (sammutuspeite ja 12 kg jauhesammutin), vartiointi ja jälkivartiointi.

Jos ajoneuvoa käytetään palovaarallisella alueella tai erityisen palovaarallisissa olosuhteissa, ajoneuvo on puhdistettava säännöllisesti ja huolehdittava palovaarallisten osien puhtaudesta. Tarvittaessa palovaaralliset osat on puhdistettava useita kertoja päivässä. Palovaarallisia alueita ovat esimerkiksi turvesuot, metsät, sahat, puutavaraheitaat, maalivarastot, petrokemian teollisuuslaitokset ja kaatopaikat. Palovaarallisia olosuhteita ovat esimerkiksi puuhakkeen, puupurun, turpeen, paperin tai öljytuotteiden käsittely.

4 Moottorityökoneiden ja traktoreiden lisäturvallisuusmääräykset

Moottorityökoneiden ja traktoreiden sammuttimet tulee tarkastaa ja huoltaa Turvatekniikan keskuksen hyväksymällä huoltajalla tai huoltoliikkeellä. Huollon jälkeen sammutin tulee varustaa tarkastus- ja huoltoetiketillä. Sammuttimet tulee tarkastuttaa vähintään kerran vuodessa. Sammutusjärjestelmät tulee tarkastuttaa valmistajan ohjeiden mukaisesti.

Jos moottorityökoneen tai traktorin moottoria lämmitetään sellaisella hyväksytyllä lämmittimellä, jossa ei ole liekinvartijaa, lämmitystä on valvottava jatkuvasti.

MO510 KESKEISIÄ MÄÄRITYKSIÄ

Ajoneuvoturva on tarkoitettu otettavaksi vakiovarusteiselle ajoneuvolle itselleen sattuvien vahinkojen varalta.

Vakuutuksen kohde ja sille valittu vakuutus-turva on merkitty vakuutuskirjaan.

1 Voimassaolo

1.1 Ajoneuvot

Vakuutus on voimassa kaikkialla Euroopassa ja sen ulkopuolisissa Green Card -sopimusmaissa lukuun ottamatta Valko-Venäjää, Moldovaa ja Ukrainaa. Edellä mainittuihin maihin vakuutus voidaan myöntää eri sopimuksella ja ehdoilla.

1.2 Moottorityökoneet ja traktorit

Vakuutus on voimassa Pohjoismaissa.

1.3 Liikennekäytöstäpoisto

Liikennekäytöstäpoistolla tarkoitetaan Suomessa rekisteröidyn ajoneuvon väliaikaista poistamista liikennekäytöstä ja tämän tiedon merkitsemistä ajoneuvoliikennerekisteriin.

Liikennekäytöstäpoiston aikana ovat törmäys-, eläin-, autopalvelu-, keskeytys-, lasi- ja petosriskiä lukuun ottamatta voimassa muut vakuutetut riskit. Edellä mainittujen riskien voimassaolo päättyy automaattisesti ajoneuvon liikennekäytöstäpoistoa seuraavasta päivästä lukien, ellei voimassaolosta ole erikseen muuta sovittu. Mikäli vakuutukseen sisältyy rahoitusriski, vaaditaan liikennekäytöstäpoistoon hyväksyminen omistajalta.

Vakuutus päättyy, kun ajoneuvo ilmoitetaan ajoneuvorekisteriin poistetuksi ja sen rekisterikilvet palautetaan.

2 Omavastuu

Vakuutuksenottajalla on jokaisessa vakuutustapahtumassa vakuutuskirjan tai vakuutusehtoihin merkitty omavastuu korvattavan vahingon määrästä. Jos Pohjantähti maksaa korvausta yhdestä vakuutustapahtumasta usean kohteen, riskin tai korvauslajin perusteella, vähennetään korvattavan vahingon määrästä suurin valittu omavastuu. Kiinteä omavastuu katsotaan aina suuremmaksi kuin ehdollinen omavastuu.

Oikeusturva-, keskeytys- ja petosriskin perusteella korvattavasta vahingon määrästä vähennetään kuitenkin aina vakuutuskirjan tai vakuutusehtojen mukainen omavastuu.

3 Vakuutusmaksu

Vakuutusmaksuun vaikuttavia tekijöitä ovat muun muassa vakuutuksenottaja, vakuutuksenottajan postinumero, vakuutus- ja vahinkohistoria, ajoneuvo ja sen ominaisuudet, käyttötarkoitus, vakuutusturvan laajuus ja omavastuun suuruus.

3.1 Liikennekäytöstäpoisto

Liikennekäytöstäpoiston aikana peritään vakuutusmaksua voimassaolevista riskeistä.

Seuraavien ajoneuvojen liikennekäytöstäpoisto ei oikeuta maksunpalautukseen muutoin kuin rekisterikilvet palauttamalla, jolloin vakuutus päättyy:

- mopo
- moottorikelkka
- perävaunu
- kolmipyörä
- nelipyörä
- kevyt nelipyörä
- traktori
- moottorityökone
- museoajoneuvo
- moottoripyörä
- vientikilvellinen ajoneuvo.

3.2 Bonus

Bonusoikeus myönnetty vakuutuksen törmäysriskin maksusta annetaan alennusta vahingottomien vakuutuskausien perusteella 70 %:iin saakka.

Vakuutus siirtyy korkeampaan bonusluokkaan kunkin sellaisen vakuutuskauden perusteella, jonka aikana ei ole suoritettu törmäysriskin perusteella vakuutuskorvausta.

Vakuutukseen ei sovelleta bonusjärjestelmää tai vastaavaa säännöstöä, kun vakuutetta-

va ajoneuvo on rekisteröimisvelvollisuudesta vapautettu ajoneuvo, museoajoneuvo, mopo, maastoajoneuvo, perävaunu, moottorityökone tai traktori.

3.2.1 Yksityishenkilöiden yksityiskäyttöinen ajoneuvo

Vakuutuksen siirtyminen vahingottoman vakuutuskauden jälkeen seuraavaan bonusluokkaan edellyttää, että ajoneuvo on vakuutuskauden aikana ollut liikenteessä vähintään 90 päivän ajan. Yhden vakuutuskauden jälkeen bonus voi siirtyä korkeampaan bonusluokkaan enintään neljä kertaa.

Bonus alenee Taulukon D mukaisesti törmäysriskin perusteella maksetun korvauksen johdosta.

Vaakarivillä esitetään vakuutuskauden bonusprosentit neljännesvuosittain. Jos vakuutus on voimassa koko vuoden ilman vahinkoja, nousee bonus neljä neljänestä. Mikäli vakuutus ei ole voimassa koko vakuutuskauden, lasketaan bonusprosentin nousu voimassaoloa vastaavien neljännesvuosien mukaan. Bonukset tarkistetaan kerran vuodessa vakuutuskauden vaihtuessa.

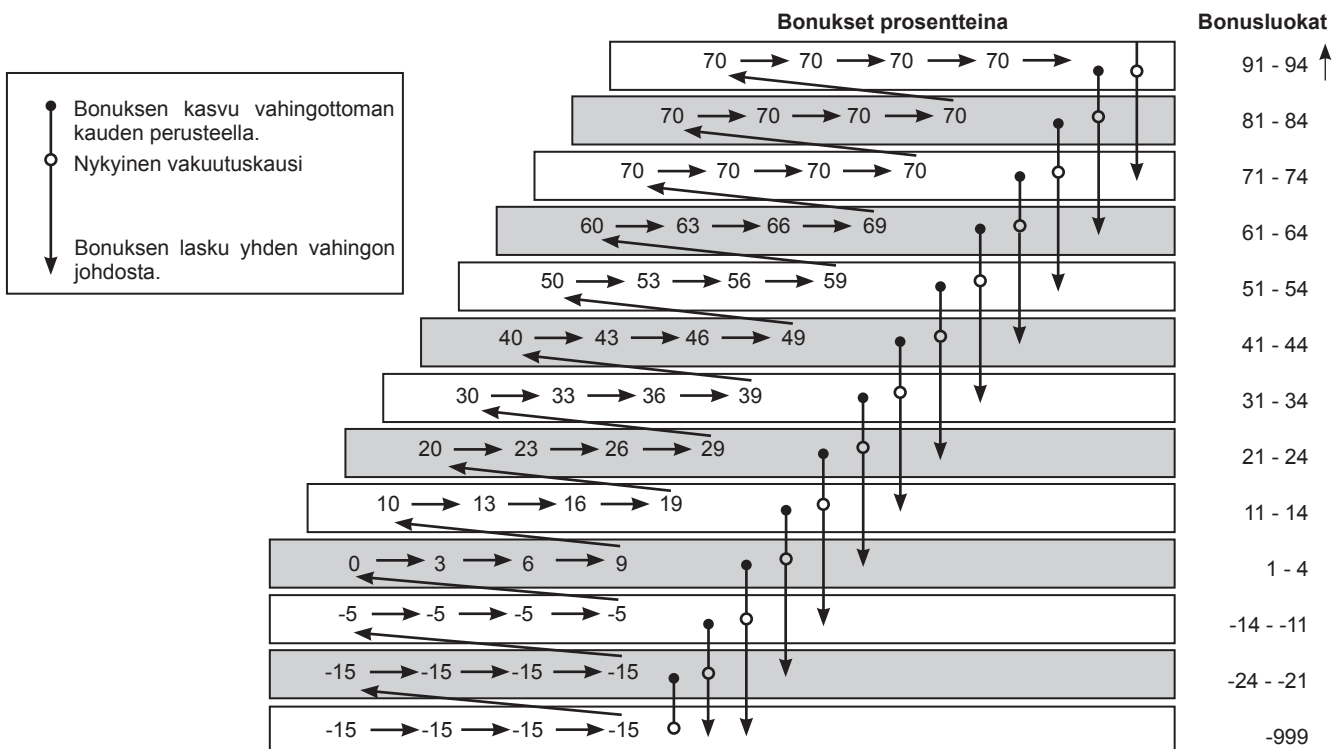
Esimerkki 1.

Ensimmäisen vakuutuskauden alussa bonus on 20 %. Kun vakuutus on voimassa koko vuoden ilman vahinkoja, on bonusprosentti seuraavan vakuutuskauden alussa 30 %.

Ensimmäisen vakuutuskauden alussa bonus on 20 %. Kun vakuutus on voimassa vakuutuskauden aikana kuusi kuukautta (eli kaksi neljänestä) ilman vahinkoja, on bonusprosentti seuraavan vakuutuskauden alussa 26 %.

Alaspäin osoittavalla nuolella esitetään vahingon vaikutus bonukseen. Vakuutuskauden aikana korvatut bonukseen vaikuttavat vahingot pudottavat bonusta taulukon mukaisesti vahinkojen kappalemäärän verran.

Taulukko D: Yksityishenkilön yksityiskäyttöisen ajoneuvon bonusjärjestelmä (ajoneuvoturva)

Esimerkki 2.

Vakuutuskauden alussa bonus on 30 %. Vakuutus on voimassa koko vuoden, mutta vakuutusentottajalle sattuu yksi bonukseen vaikuttava korvattava vahinko. Seuraavan vakuutuskauden alussa bonusprosentti on 10 %.

Vakuutuskauden alussa bonus on 26 %. Vakuutus on voimassa koko vuoden, mutta vakuutusentottajalle sattuu yksi bonukseen vaikuttava korvattava vahinko. Seuraavan vakuutuskauden alussa bonusprosentti on 6 %. Mikäli korvattavia va-

hinkoja olisi sattunut kaksi, olisi bonusprosentti seuraavan vakuutuskauden alussa ollut taulukon mukaisesti -15 %.

3.2.2 Yksityishenkilöiden luvanvarainen ajoneuvo, kouluajoneuvo ja vuokraus ilman kuljettajaa sekä yritysasiakkaiden ajoneuvo

Vakuutuksen siirtyminen vahingottoman vakuutuskauden jälkeen seuraavaan bonusluokkaan edellyttää, että ajoneuvo on vakuutuskauden aikana ollut liikenteessä vähintään 120 päivän ajan. Yhden vakuutuskauden jälkeen bonus voi siirtyä korkeampaan bonus-

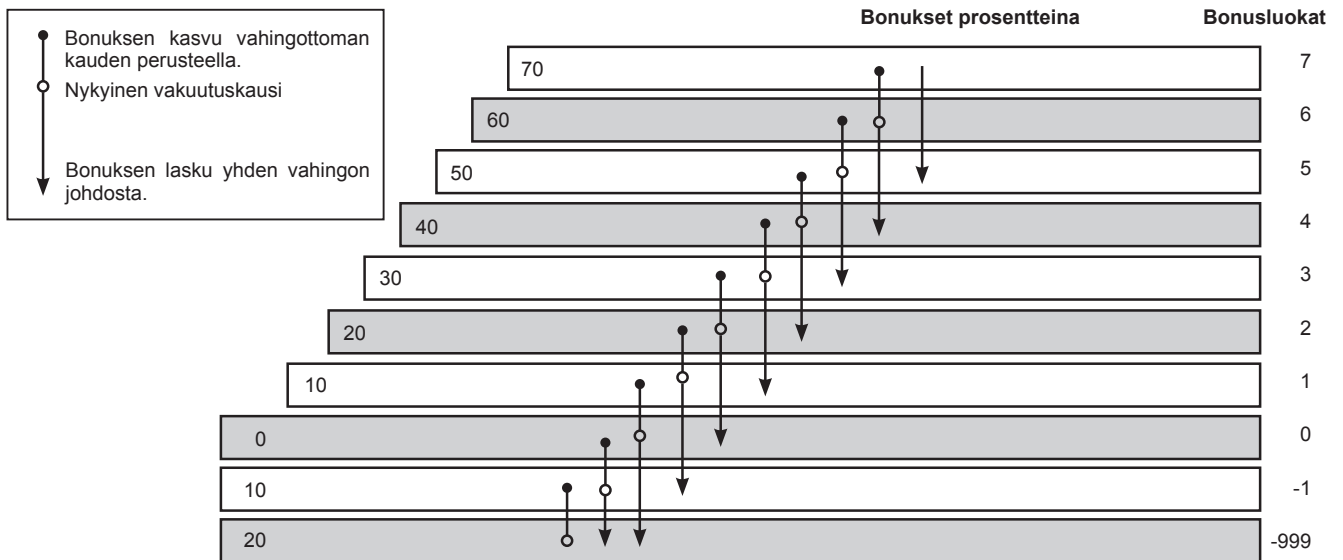
luokkaan enintään yhden kerran.

Bonus alenee Taulukon E mukaisesti törmäysriskin perusteella maksetun korvauksen johdosta.

3.3 Minimimaksu

Vakuutusmaksu on aina vähintään Pohjantähden erikseen vahvistaman minimimaksun suuruisen kultakin voimassa olleelta vakuutuskaudelta tai sen osalta.

Taulukko E: Yksityishenkilön luvanvaraisen ajoneuvon, kouluajoneuvon ja vuokraus ilman kuljettajaa ajoneuvon sekä yritysasiakkaan bonusjärjestelmä (ajoneuvoturva)

MO520 VAKUUTUKSEN KOHDE

1 Kaikki ajoneuvot

Vakuutuksen kohteena on vakuutuskirjassa mainittu ajoneuvo ja siihen vakuuttamishetkellä sisältyvät vakiovarusteet. Ajoneuvolla tarkoitetaan myös hinattavaa laitetta ja perävaunua.

1.1 Matkailuajoneuvot

Vakuutuksen kohteena ovat valmistajan asentamien varusteiden lisäksi matkailuajoneuvon käyttöön olennaisesti liittyvät jälkikäteen asennetut kodinkoneet ja laitteet sekä kiinteästi asennettu irtaimisto.

Vakuutuksen kohteena eivät ole vaatteet, liina- ja vuodevaatteet, ruokailuvälineet, ruokatarvikkeet eikä muu vastaava irtain omaisuus.

1.2 Kuorma-autot, raskaat perävaunut, traktorit ja moottorityökoneet

Vakuutuksen kohteena on vakiovarusteiden lisäksi kiinteästi asennettu, vakuutuksen kohteessa erilaisiin työtehtäviin käytettäväksi tarkoitettu lisälaitte. Tällaisten lisälaitteiden arvo voi olla yhteensä enintään 25 % vakiovarustellun ajoneuvon käyvästä arvosta.

Kuorma-auton ja perävaunun vakuutuksen kohteena on ajoneuvossa kiinni oleva jalka-

kontti tai kuormakori vakiovarusteineen silloin kun sitä kuljetetaan, kiinnitetään tai irrotetaan ajoneuvosta. Vieraan omistaman jalkakontin tai kuormakorin osalta vakuutus on toissijainen.

Vakuutuksen kohteesta irrallaan oleva lisälaitte on vakuutettava erikseen.

1.3 Keltaiset koenumerokilvet

Vakuutuksen kohteena on ajoneuvo, johon keltaiset koenumerokilvet on kiinnitetty, silloin kun vakuutuksen kohdetta käytetään ajoneuvojen rekisteröinnistä annetun asetuksen 32 §:ssä säädettyssä tarkoituksessa.

2 Lisävarusteet

Vakuutettuna ovat ajoneuvoon kiinteästi asennetut, pelkästään ajoneuvossa käytettävät ja sen käyttötarkoitukseen olennaisesti liittyvät lisävarusteet (esim. ääni- ja kuvatalennelaitteet).

Lisävarusteiden arvo voi olla yhteensä enintään 25 % vakiovarustellun ajoneuvon käyvästä arvosta.

Henkilö-, paketti- ja matkailuajoneuvon sekä mopon, moottoripyörän ja kevyen nelipyörän osalta lisävarusteet sekä yksi kesä- tai talvi-rengaskerta ovat vakuutettuna varalta myös ollessaan säilytettävänä ajoneuvosta erillään

olevassa lukitussa tai jatkuvasti vartioidussa säilytysuojassa.

Moottoripyörän, mopon ja maastoajoneuvon vakuutuksen kohteeseen kuuluvat lisäksi vakuutusentottajan omistamat kypärä, ajopuku, -käsineet ja -saappaat, jotka vahingoittuvat tästä vakuutuksesta korvattavan vahingon yhteydessä.

Vakuutuksen kohteena eivät ole muut kuin edellä luetellut varusteet, ellei siitä ole erikseen sovittu ja tehty merkintää vakuutuskirjaan. Tällaisia erikseen vakuutettavia varusteita ovat mm. moottoripyörän perävaunut.

3 Ilman kuljettajaa vuokrattu ajoneuvo

Ilman kuljettajaa vuokrattu ajoneuvo on vakuutuksen kohteena vain, jos siitä on erikseen sovittu ja tehty merkintää vakuutuskirjaan.

4 Vakuutuksen kohteena eivät ole

- kilpailu- ja näyttelykäyttöön tarkoitetut varusteet ja rakenteet
- koristeippaukset tai koriste- ja muut erikoismaalaukset ellei siitä ole erikseen sovittu ja tehty merkintää vakuutuskirjaan
- turvallisuus- tai viranomaismääräysten vastaiset tai niiden vastaisesti asennetut laitteet

- moottoripyörässä, mopossa, maastoajoneuvossa sekä mönkijässä olevat radiot, soittimet ja puhelimet
- poltto- tai voiteluaineet ja varaosat
- ATK-ohjelmat ja tiedostot
- lisälaitteet, jota käytetään jossain muusakin ajoneuvossa. Tällainen lisälaitte on vakuutettava erikseen.

MO530 VAKUUTUSTURVAN SISÄLTÖ

Vakuutus korvaa äkillisen ja ennalta arvaamattoman tapahtuman aiheuttaman suoranaisten esinevahingon, kun omaisuus on vakuutettu toteutuneen riskin varalta. Lisäksi korvataan näissä ehdoissa erikseen mainitut muut kustannukset.

Vakuutusturva on valittavissa kohteesta riippuen seuraavien riskien varalta:

- törmäys
- palo
- varkaus
- ilkivalta
- luonnonilmiö
- eläin
- autopalvelu
- lasi
- keskeytys
- rahoitus
- petos (vuokrattaville autoille)
- oikeusturva.

Erityisriski kuorma-autolle

- lainaperävaunu

Erityisriskit traktorille ja moottorityökoneelle

- rikkoutuminen
- sähköilmiö.

Kohteelle valittu turva eli vakuutetut riskit on merkitty vakuutuskirjaan. Varkausriski on korvauspiiriltään muut riskit pois sulkeva. Mikäli vahinko on ehdon MO543 (Varkaus) perusteella mainittu korvattavaksi tai jätetty korvauspiiriin ulkopuolelle, ei vahinkoa voida korvata myöskään muusta vakuutetusta riskistä.

Vakuutus ei korvaa

- vahinkoa, jos vakuutuksenottaja, vakuutettu tai häneen samastettava henkilö on aiheuttanut vakuutustapahtuman tahallisesti
- vahinkoa, jos moottoriajoneuvon omistaja, haltija, kuljettaja tai matkustaja on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa sellaisessa tilassa, että hänen verensä alkoholipitoisuus oli ajon aikana tai sen jälkeen vähintään 1,2 promillea tai että hänellä oli vähintään 0,53 milligrammaa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa
- vahinkoa, jos ajoneuvoa käytetään rikkoutuneeseen tarkoitukseen
- vahinkoa, joka on aiheutunut hyönteisistä, tuhoeläimistä, jyrssiöistä, pakka-sesta tai kuumuudesta
- kustannuksia, jotka johtuvat siitä, ettei ajoneuvoa ole voitu vahingon johdosta käyttää, ellei sitä korvata erillisen keskeytysvakuutuksen perusteella
- ajoneuvon korjauksen yhteydessä tehtyjä muutos- tai parannustoita taikka vahinkoon liittymätöntä pesua tai muuta käsittelyä
- ajoneuvolle itselleen tai sen osalle rakenne- tai materiaali- tai suunnittelu-, valmistus-, huolto- tai

asennusvirheestä tai puutteellisesta kunnossapidosta aiheutunutta vahinkoa

- vahinkoa, joka on aiheutunut siitä, että vakuutuksen kohdetta on käytetty sen vastaisesti, mihin se on valmistettu, suunniteltu tai muusta vastaavanlaisesta vakuutuksen kohteen käyttö- tai käsittelyvirheestä
- öljyn tai jäähdytysnesteen puutteellisesta kierrosta ajoneuvon moottorille tai sen lisälaitteille, vaihteistolle, voimansiirtolaitteistolle tai jäähdytysjärjestelmälle aiheutunutta vahinkoa
- vähitellen tapahtuvaa ilmiötä, kuten kuluminen, naarmuuntuminen, syöpyminen, aineen väsyminen, ajoneuvon tai sen osan toimintakyvyn lakkaaminen ohjelmoitavan elektroniikkalaitteen tai ajoneuvon tietovälineen, tiedostojen tai ohjelmien virheellisestä toiminnasta tai tietojen häviämisestä aiheutunutta vahinkoa
- ympäristölle aiheutunutta vahinkoa
- vääristä polttoaineesta tai polttoaineseoksesta aiheutunutta vahinkoa. Rajoitus ei koske autopalvelu- tai ilkivaltariskistä korvattavaa vahinkoa.
- vakuutuksen kohteen kuormasta, ylikuormittamisesta tai liian kovasta rasittamisesta aiheutunutta vahinkoa.

Vakuutuksesta suoritettavaa korvausta voidaan alentaa tai se voidaan evätä, jos

- vakuutuksenottaja, vakuutettu tai näihin samastettava henkilö on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeällä huolimattomuudella tai tahallaan
- vakuutuksenottajan, vakuutetun tai näihin samastettavan henkilön alkoholin, lääkkeiden, huumeaineiden tai muun huumaavan aineen käyttö on vaikuttanut vakuutustapahtumaan.

MO540 Törmäys

Vakuutus korvaa ajoneuvolle äkillisen, ennalta arvaamattoman ja ulkoisen tapahtuman aiheuttaman välittömän esinevahingon. Ulkoinen tapahtuma on esimerkiksi törmäys, tieltä suistuminen tai ajoneuvon kaatuminen.

Vakuutus korvaa traktorin ja moottorityökoneen osalta myös äkillisesti ja ennalta arvaamatta tapahtuneen suohon tai veteen uppoamisen seurauksena aiheutuneen suoranaisten esinevahingon sekä suohon tai veteen uponneen traktorin tai työkoneen nostamisesta aiheutuneet ja muut nostamiseen liittyvät välittömät ja välttämättömät kulut.

Vakuutus ei korvaa

- ilkivalta- tai luonnonilmiövahinkoja, jotka on ehtokohdissa MO544 tai MO545 mainittu korvattavaksi tai rajattu korvauspiiriin ulkopuolelle
- lasi- tai eläinvahinkoja, jotka on ehtokohdassa MO549 tai MO547 mainittu korvattavaksi
- veden aiheuttamaa vahinkoa, jos ajoneuvoa kuljetetaan veden peittämällä tiellä tai alueella
- jäihin uppoamisesta aiheutunutta vahinkoa muualla kuin yleisesti käytettävällä, tieviranomaisen turvallisuusvaatimukset täyttävällä talvitiellä (poikkeuksena moottorityökone tai traktori)
- kuormasta, ajoneuvon osasta, varusteesta tai lisälaitteesta itse ajoneuvolle aiheutunutta vahinkoa, ellei vahinko ole aiheutunut törmäysriskin perusteel-

la korvattavan äkillisen, ennalta arvaamattoman ja ulkoapäin aiheutuneen tapahtuman johdosta

- ajoneuvossa olleesta eläimestä aiheutunutta vahinkoa, ellei vahinko ole aiheutunut törmäysriskin perusteella korvattavan äkillisen, ennalta arvaamattoman ja ulkoapäin aiheutuneen vahingon johdosta
- vahinkoa, joka aiheutuu osallistuttaessa kilpailuun, sen harjoitteluun tai muuhun ajoharjoitteluun tai ajettaessa muuten moottoriradalla tai yleiseltä liikenteeltä suljetulla alueella tai tieosuudella.

Korvausta maksetaan kuitenkin vahingosta, joka aiheutuu osallistuttaessa ajo-opetusluvan saaneen liikenneopettajan tai TLL:n 68 §:ssä 1 momentissa tarkoitetun opetus- ja harjoitusluvan saaneen henkilön antamaan ajo-opetukseen. Korvausta maksetaan myös vahingosta, joka aiheutuu osallistuttaessa liukkaan kelin ajoharjoitteluun sille tarkoitettuna ja valvotulla ajoharjoitteluradalla sekä Liikenneturvan ennakoivan ajon kouluttajakurssin (EAK) suorittaneen kouluttajan tai Suomen moottoripyöräkouluttajat ry:n kouluttajan antamaan ja valvomaan ennakoivan ajon ajo-opetukseen.

MO541 Palo

Vakuutus korvaa palovahingon, joka on aiheutunut irtipäässeestä tulesta, salamaniskusta tai vakuutuksen kohteen sähkölaitteesta tapahtuneesta oikosulusta.

Vakuutus ei korvaa

- oikosulusta tai muusta sisäisestä rikkoutumisesta sähkölaitteelle tai johtosarjalle itselleen aiheutunutta vahinkoa ajoneuvon moottorin, polttoainejärjestelmän tai pakoputkiston sisällä tapahtuneesta palosta tai räjähdyksestä niille itselleen aiheutunutta vahinkoa
- vahinkoa, joka aiheutuu osallistuttaessa kilpailuun tai sen harjoitteluun.

MO543 Varkaus

Vakuutus korvaa vakuutuksen kohteen menettämistä tai vahingoittumisesta aiheutuneen esinevahingon vain, jos syynä on ollut lukittuun ajoneuvoon, lukitussa tai jatkuvasti vartioidussa säilytyspaikassa olleeseen ajoneuvoon tai sen varusteeseen kohdistunut rikoslain 28. luvussa tarkoitettu varkaus, moottorikulkuneuvon käyttövarkaus, luvaton käyttöönotto tai niiden yritys.

Korvauksen edellytyksenä on lisäksi, että vakuutuksenottaja tai muu vakuutettu vaatii rangaistusta teosta ja

- avaimet on saatu ryöstön tai murron yhteydessä tai
- avaimet on saatu haltuun varkaudella tai
- vahingosta on jäänyt ajoneuvoon tai sen säilytyspaikkaan sellaiset murtojäljet, joiden perusteella on todettavissa niihin ulkoapäin tapahtunut tunkeutuminen.

Varkausvakuutus korvaa myös varkausvahingon seurauksena vakuutuksen kohteen noutamisesta tai palauttamisesta aiheutuneet kohtuulliset kustannukset.

Ajoneuvon menettämisestä aiheutunut vahinko korvataan, mikäli ajoneuvoa ei ole löytynyt 30 päivän kuluessa siitä, kun poliisille

on tehty ilmoitus ja Pohjantähdelle on toimitettu kirjallinen selvitys tapahtumasta.

Vakuutus ei korvaa

- vahinkoa, jonka on aiheuttanut henkilö, jolle vakuutuksenottaja, vakuutettu tai samastettava henkilö on ajoneuvon tai sen avaimet luovuttanut tai tämän tietien muu henkilö
- vakuutuksen kohteen käyttämisestä varkausvahingon aikana aiheutunutta kulumista
- vahinkoa, joka on ilkeästi aiheutettu varkausvahingon yhteydessä.

MO544 Ilkivalta

Vakuutus korvaa tahallista vahingonteosta vakuutuksen kohteelle aiheutuneen vahingon, kun tapahtuma-aika ja -paikka voidaan määrittää. Tahallisella teolla tarkoitetaan, että teon tekijän nimenomaisena tarkoituksena on ollut vakuutuksen kohteen vaurioituminen.

Korvauksen edellytyksenä on lisäksi, että vakuutuksenottaja tai muu vakuutettu vaatii rangaistusta teosta.

Vakuutus ei korvaa

- toisella ajoneuvolla aiheutettua vahinkoa
- vahingontekoa, jonka on aiheuttanut henkilö, jolle vakuutuksenottaja, vakuutettu tai näihin samastettava henkilö on ajoneuvon luovuttanut, tai tämän tietien muu henkilö
- ajoneuvon sisustukselle tai ajoneuvon sisällä oleville varusteille ja lisälaitteille aiheutunutta vahinkoa, jos ajoneuvo on vahingon sattuessa ollut lukitsematon tai ajoneuvoon on päästy avaimilla, joita ei ole saatu haltuun varkauden tai murron yhteydessä
- ajoneuvolle, kuten sen voitelu- tai polttoainejärjestelmälle taikka ajoneuvon varusteille ja lisälaitteille tai sisustukselle, aiheutunutta vahinkoa, jos ajoneuvo tai sen voitelu- tai polttoainejärjestelmä on ollut lukitsematon vahingon sattuessa ja vahingosta ei ole jäänyt ajoneuvoon tai sen säilytysuolijoihin sellaiset murtojäljet, joiden perusteella on todettavissa niihin ulkoapäin tapahtunut tunkeutuminen tai ajoneuvoon on päästy avaimilla, joita ei ole saatu haltuun varkauden tai murron yhteydessä.

MO545 Luonnonilmiö

Vakuutus korvaa ajoneuvolle äkillisesti jennalta arvaamatta aiheutuneen vahingon, jonka syynä on

- rakeet
- paikallisen säähavaintoaseman myrskyksi tai kovaksi tuuleksi luokittelu tuuli
- päälle pudonnut lumi tai jää
- tulva.

Vakuutus ei korvaa

- veden aiheuttamaa vahinkoa, jos ajoneuvoa kuljetetaan veden peittämällä tiellä tai alueella.

MO547 Eläin

Vakuutus korvaa ajoneuvolle välittömästi yhteentörmäyksestä eläimen kanssa aiheutuneen vahingon.

Vakuutus ei korvaa

- eläimen väistämisestä aiheutunutta vahinkoa. Eläimen väistämisestä aiheutunut vahinko korvataan törmäysriskin perusteella
- vahinkoa yhteentörmäyksestä eläimen kanssa, kun eläin aiheuttaa suoralla yhteentörmäyksellä vahinkoa vain ajoneuvon ikkunalasille, lasirakenteelle, valoumpiolle tai kattoikkunalle.

MO548 Autopalvelu

1 Autopalvelu Suomessa

Vakuutus korvaa Suomessa ajoneuvon noston tielle ja hinauksen lähimpään korjaamoon, kun

- matka keskeytyy teknisen vian tai onnettomuuden vuoksi tai
- ajoneuvoa ei voida käyttää teknisen vian vuoksi.

Hinauskustannusten sijaan ja enintään niiden määrään asti voidaan korvata tapahtumapaikalla suoritettavasta vaurion tai vian korjaamisesta aiheutuneet matka- ja työ kustannukset.

Lisäksi korvataan muita matkan keskeytymisestä aiheutuneita välttämättömiä, ylimääräisiä matka-, asumis- ja muita kuluja enintään 400 euroon saakka. Matka- ja kuljetuskustannukset korvataan halvimalla kulkua- tai kuljetusvälineellä kuitenkin enintään kotimatkaista aiheutuvien kustannusten määrään saakka.

Suomessa vakuutuksen kohteena on myös matkan aikana mukana oleva perävaunu.

2 Autopalvelu ulkomailla

Vakuutus korvaa ulkomailla ajoneuvon hinauksen lähimpään korjaamoon, kun

- matka keskeytyy teknisen vian tai onnettomuuden vuoksi tai
- ajoneuvoa ei voida käyttää teknisen vian vuoksi.

Hinauskustannusten sijaan ja enintään niiden määrään asti voidaan korvata tapahtumapaikalla suoritettavasta vaurion tai vian korjaamisesta aiheutuneet matka- ja työ kustannukset.

Mikäli teknisen vian tai onnettomuuden vuoksi auton korjaaminen kestää yli kolme työpäivää, korvataan ajoneuvon kuljettajan matkakulut korjaamolle määräpaikkakunnalta tai kotipaikkakunnalta korjauksen valmistuttua halvimman kulkuneuvon taksan mukaisesti ja enintään noudosta kotipaikkakunnalle aiheutuneisiin kuluihin saakka. Ajoneuvon noukkokulut haltijan kotipaikkakunnalle korvataan myös siinä tapauksessa, että ajoneuvon kuljettaja on äkillisesti vammautunut, sairastunut tai kuollut eikä matkustajilla ole ajokorttia.

Ajoneuvon käyttökuntoon saamiseksi kuluvalta korjausajalta korvataan ylimääräisiä yöpymiskuluja enintään kolmelta vuorokaudelta. Yöpymiskuluja korvataan yhteensä enintään 200 euroa vuorokautta kohti.

Kuljettajan sekä matkustajien kuljettaminen lähtö- tai määräpaikkakunnalle korvataan, jos ajoneuvon korjaus käyttökuntoon on kestänyt yli kolme työpäivää

- ajoneuvo on anastettu ja ilmoituksesta paikalliselle poliisille on kulunut vähintään 24 tuntia

- ajoneuvo on vaurioitunut korjauskellovottomaksi.

Kuljettajan ja matkustajien kuljettamisesta lähtö- tai määräpaikkakunnalle aiheutuvia kuluja korvataan enintään 2.000 euroa.

Matka- ja kuljetuskustannukset korvataan halvimalla kulkua- tai kuljetusvälineellä kuitenkin enintään kotimatkaista aiheutuvien kustannusten määrään saakka.

Ulkomailla sattuneeseen vahinkotapahtumaan liittyvät järjestelyt, kuten hinaukset, matkat ja kuljetukset, hoidetaan joko Pohjantähden Hätäpalvelun tai SOS International Oy:n välityksellä.

3 Autopalvelu Suomessa ja ulkomailla ei korvaa

Vakuutus ei korvaa hinauksia tai kustannuksia, jotka ovat aiheutuneet

- muiden kuin ajoneuvon kuljettajan ja matkustajien kuljettamisesta
- matkatarvikkeiden tai kuorman kuljettamisesta
- polttoaineen loppumisesta
- siitä, että ajoneuvoa ei saada käynnistetyksi tai liikkeelle muun kuin teknisen vian vuoksi
- käyttökunnossa olevan vararenaan puuttumisesta
- vahinkotapahtumasta riippumatta
- vahingon selvittelystä tai jotka liittyvät vahinkoon välillisesti, kuten puhelinkulut, ansionmenetykset, ruoka- ja juomakulut, asioiden hoitamisesta aiheutuneet kulut, päivärahat tai muut vastaavat kulut
- jäihin uponneen ajoneuvon nostamisesta.

Milloin Pohjantähti tai sen yhteistyökumppani pyynnöstä antaa apua vakuutus tapahtuman johdosta ei vakuutusyhtiö ole vastuussa eikä korvausvelvollinen vahingosta, joka on aiheutunut

- avunantotoimenpiteen seurauksena
- kuljetuksen viivästymisestä
- ajoneuvon avaimen katoamisesta.

MO549 Lasi

Vakuutus korvaa vakuutuskirjassa mainitun moottorikäyttöisen ajoneuvon ikkunalasiin, lasirakenteeseen, valoumpioon tai kattoikkunaan suoranaisesti kohdistuneesta iskusta lasille aiheutuneen vahingon, jonka johdosta lasi tai muu lasirakenne on korjattava tai liikenneturvallisuuden vaatimukset huomioon ottaen uusittava.

Vakuutus ei korvaa vahinkoa, joka

- on aiheutunut törmäyksestä kiinteään esineeseen tai toiseen ajoneuvoon, tieltä suistumisesta tai ajoneuvon kaatumisesta. Nämä korvataan törmäysriskin perusteella, mikäli vahinko on törmäysriskin ehtojen mukaan korvattava.
- on johtunut muusta syystä kuin suoranaisesta ja äkillisestä iskusta, esim. lasin sisäisestä jännityksestä.

Mikäli lasi vaihdetaan, vähennetään korvauksesta mahdollinen vakuutuskirjassa mainittu omavastuu. Lasin korjauksesta ei omavastuuta vähennetä.

MO550 Keskeytys

Vakuutus korvaa vakuutetun ajoneuvon törmäys-, palo, varkaus-, ilkivalta-, luonnonilmiö-, eläin-, lasi-, tai petosriskin perusteella korvattavan vahingon johdosta menetetyt käyttöpäivät.

Menetetyiltä käyttöpäiviltä maksetaan vakuutus kirjassa ilmoitettu päiväkohtainen korvaus. Pohjantähden maksamasta keskeytyskorvauksesta vähennetään seisonta-ajan korvaus, johon vakuutetulla on oikeus esimerkiksi liikenne- tai vastuuvakuutuksen perusteella.

Korvaus menetetyiltä käyttöpäiviltä suoritetaan enintään 30 vuorokaudelta. Korvausta suoritetaan enintään korjauslaskun summaan saakka.

Ajoneuvon lunastustapauksessa tai siihen verrattavassa tapauksessa suoritetaan korvausta enintään 14 vuorokaudelta, kuitenkin enintään ajoneuvon käypään arvoon saakka.

Ajoneuvon anastustapauksessa, ajoneuvon jäädessä kateisiin, korvausta maksetaan 30 vuorokaudelta.

Menetetyiksi käyttöpäiviksi lasketaan täydet vuorokaudet. Jos ajoneuvo on liikennekelvoton, katsotaan ensimmäisen menetetyt käyttöpäivän alkavan vakuutustapahtuman sattumishetkestä. Mikäli ajoneuvo on liikennekelvoinen vahingon jälkeen, katsotaan ensimmäisen menetetyt käyttöpäivän alkavan korjaustyön alkamishetkestä. Viimeinen menetetty käyttöpäivä päättyy korjaustyön valmistumiseen.

Ajoneuvon anastustapauksessa ensimmäinen menetetty käyttöpäivä on päivä, jolloin anastamisesta ilmoitettiin Pohjantähdelle. Viimeinen menetetty käyttöpäivä on päivä, jolloin vakuutettu saa anastetun ajoneuvon takaisin tai hankkii sen tilalle toisen ajoneuvon.

Korjauksen odotusajasta johtuvia menetettyjä käyttöpäiviä korvataan kuitenkin enintään seitsemältä vuorokaudelta. Korjauksen odotusajalla tarkoitetaan aikaa, jolloin ajoneuvo ajokelvottomana odottaa mm. korjauksen aloittamista tai varaosia.

Vakuutus ei korvaa käyttöpäivien menetyksiä, joka aiheutuu

- valtakunnallisesta työtaistelusta
- vakuutusvakuutuksenottajan tai vakuutetun huolimattomuudesta tai muusta hänen menettelystään, esimerkiksi liikennekelvotonta ajoneuvoa ei ole viety heti korjattavaksi
- muusta Pohjantähdessä riippumattomasta syystä, esimerkiksi korjaamon tai maalaamon huonosta työn laadusta.

Vakuutus ei korvaa käyttöpäivien menetystä siltä ajalta, kun ajoneuvo on poistettu liikennekäytöstä.

Korvauksesta vähennetään vakuutus kirjassa mainittu omavastuu.

MO551 Rahoitus

Rahoitusriski (autokiinnitys-, osamaksu- ja leasingvakuutus) on voimassa kuten vakuutus, johon se on liitetty ja päättyy osamaksuerien tai autokiinnitystä vastaan myönnetyn

lainan tullessa loppuun maksetuksi tai leasing sopimuksen päättyessä.

Vakuutettuja ovat ajoneuvon omistuksenpidätysehdoin ajoneuvon myynyt moottoriajoneuvokauppaa harjoittava autoliike tai rahoituslaitos, jolle autoliike on siirtänyt vastaavat oikeudet, leasingvuokralleantaja sekä panttioikeuden tai autokiinnityksen haltija.

Vakuutus korvaa vakuutetulle aiheutuneen menetyksen silloin, kun korvaus ajoneuvo kohtaisesta ajoneuvoturvasta on evätty seuraavien perusteiden:

- vahinko on aiheutunut vedestä, kun ajoneuvoa on kuljetettu veden peittämällä tiellä tai alueella
- vahinko on aiheutunut jäihin uppoamisesta muualla kuin yleisesti käytettävällä, tieviranomaisen turvallisuusvaatimukset täyttävällä talvitiellä
- ajoneuvon moottorin tai sen lisälaitteiden, vaihteiston, voimansiirtolaitteiston tai jäähdytysjärjestelmän vahinko on aiheutunut öljyn tai jäähdytysnesteen puutteellisesta kiertämisestä
- varkaus, luvaton käyttöönotto tai näiden yritykset on kohdistunut lukitsemattomaan ajoneuvoon tai lukitsemattomassa tilassa olevaan vakiovarusteeseen, jolloin vahinkoa ei korvata varkausvakuutuksesta.

Vakuutuksesta suoritettavan korvauksen enimmäismäärä on ajoneuvon käypä arvo vahinkohetkellä omavastuulla vähennettynä, kuitenkin enintään myyjän osamaksusopimuksen ehtojen mukainen erääntymätön saatava tai autokiinnitystä vastaan myönnetyn lainan maksamaton osa tai pantinhaltijan saatava määrä. Leasing sopimuksen vuokranantajalle vakuutuksesta suoritettavan korvauksen enimmäismäärä on vahingon määrä.

Muilta osin vahingon määrä lasketaan noudattaen vakuutusehtoja MO560 Korvaaminen.

Myyjä, rahoituslaitos, leasingvuokralleantaja tai kiinnityksen haltija on velvollinen toimittamaan Pohjantähdelle laskelman vaurioitunutta ajoneuvoa koskevan saatavansa määrästä vahinkohetkellä.

Vakuutus ei korvaa

- vahinkoa, joka on aiheutunut petoksesta tai kavalluksesta
- vahinkoa, joka on aiheutettu vilpillisesti Pohjantähteä kohtaan
- vahinkoa, jos vakuutusta solmittaessa tai vakuutus korvausta hakiessa on toimitettu vilpillisesti
- kustannuksia, jotka johtuvat siitä, ettei ajoneuvoa ole voitu vahingon johdosta käyttää.

Pohjantähti on oikeutettu saamaan suorittamansa korvauksen takaisin ajoneuvon haltijalta, vahingon aiheuttajalta tai autokiinnitysvakuutuksen ollessa kyseessä myös ajoneuvon omistajalta.

Korvaukseen oikeutetut ovat velvollisia kaikin tavoin avustamaan Pohjantähteä tämän korvauksen takaisinperinnässä.

Rahoitusriskistä korvattavasta vahingon määrästä vähennetään omavastuu. Omavastuu on sen suuruinen kuin korvattaessa vahinko ajoneuvo kohtaisesta ajoneuvoturvasta.

MO552 Petos

Petosriski on ilman kuljettajaa vuokrattavien ajoneuvojen vakuutus ajoneuvon menettämisen varalta, kun rekisteröitävä ajoneuvo on rekisteröity vuokrauskäyttöön.

Vakuutus korvaa petoksesta tai kavalluksesta johtuvan ajoneuvon menettämisestä aiheutuneen esinevahingon. Vakuutuksesta korvataan vakuutuksen kohteen menettämistä aiheutunut vahinko vain, jos vuokrattua ajoneuvoa ei ole palautettu vuokrasopimuksessa sovittuna ajankohtana eikä ajoneuvoa ole löydyntynyt 30 vuorokauden kuluessa siitä, kun Pohjantähdelle on toimitettu jäljennös poliisiviranomaiselle ajoneuvon palauttamatta jättämisestä tehdystä ilmoituksesta.

Korvauksen edellytyksenä on lisäksi, että

- vuokralleottajalla on Suomessa vakinaainen kotipaikka tai tiedossa oleva oleskeluosoite
- vuokranantaja on tarkistanut vuokralleottajan henkilöllisyyden ajokortista ja merkinnyt tästä vuokrasopimukseen vuokralleottajan täydellisen nimen ja henkilötunnuksen
- ajoneuvoa vuokrattaessa ennakkomaksu on suoritettu luottokorttia tai suomalaista pankkikorttia käyttäen. Tällöin on noudatettava kunkin luottolaitoksen erikseen antamia ohjeita.
- vuokrattua ajoneuvoa on sovittu käytettäväksi vain Suomessa ja tästä on tehty merkintä vuokrasopimukseen
- vuokralleottajalle on annettu vain yhden ajoneuvon avaimet.

Vakuutus ei korvaa ajoneuvon käyttöhyödyn menetystä tai sijaisauton vuokrauskustannuksia.

Muutoin korvaamisessa sovelletaan näiden vakuutusehtojen mukaisia yleisiä korvaamissäännöksiä sekä korvauspiirin rajoitusehtoja.

MO553 Lainaperävaunu

Vakuutuksen kohteena on Pohjantähdessä vakuutettuun kuorma-autoon kytketty vieraan omistama perävaunu. Perävaunuilla tarkoitetaan puoliperävaunua, varsinaista perävaunua, keskiakseliperävaunua, dollyapuvaunua ja moduuliyhdistelmiä.

Perävaunu on vakuutettuna samoilla riskeillä kuin kuorma-autokin, johon perävaunu on kytketty. Perävaunu ei ole kuitenkaan vakuutettuna lasi-, keskeytys-, rahoitus- eikä petosriskillä.

Kuorma-autosta irrallaan ollessa perävaunu ei ole vakuutuksen kohteena. Lainaperävaunuriski on toissijainen perävaunun omaan vakuutukseen nähden.

MO546 Rikkoutuminen

Vakuutus korvaa vakuutuksen kohteelle välittömästi aiheutuneen äkillisen, ennalta arvaamattoman sisäisen rikkoutumisen.

Vakuutus ei korvaa

- törmäys-palo-, sähköilmiö-, varkaus-, ilkivalta-, luonnonilmiö-, eläin- ja lasivahinkoja, jotka ovat ehtokohdissa MO540 - MO547 sekä MO549 mainittu korvattavaksi tai rajattu korvauspiirin ulkopuolelle

- *kulumisesta, naarmuuntumisesta, syöpymisestä, lahoamisesta, aineen väsymisestä tai muusta vähitellen tapahtuvasta ilmiöstä aiheutunutta vahinkoa vakuutuksen kohteen tai sen lisälaitteen toiminta-asteen alenemista tai toimintahäiriötä*
- *hyönteisten, jyrssiöiden, tuhoeläinten tai jäniseläinten aiheuttamaa vahinkoa tulvan, aallokon, jäiden liikkumisen tai routimisen aiheuttamaa vahinkoa*
- *omaisuutta, joka unohtamisen, katoamisen, putoamisen tai hukkaamisen vuoksi on joutunut pois vakuutetun hallusta eikä siksi ole toimitettavissa Pohjantähden tarkastettavaksi*
- *polttoaine- tai hydraulijärjestelmän rikkoutumisesta tai likaantumisesta tai tällaisen tapahtuman seurauksena muulle vakuutuksen kohteen osalle, esimerkiksi moottorille, aiheutunutta vahinkoa*
- *veden aiheuttamaa vahinkoa, jos ajoneuvoa kuljetetaan veden peittämällä tiellä tai alueella*
- *kustannuksia, jotka ovat aiheutuneet säätö- tai kunnossapitotoimista, ennakko- tai määräaikaishuollosta, toimintahäiriöiden poistamisesta eikä näiden yhteydessä vaihdettavista osista vahinkoa eikä kustannuksia, joista toimittaja tai joku muu on vastuussa sopimuksen, takuun, huoltosopimuksen tai vastaavan sitoumuksen perusteella ammattimaisen räjäytys- tai louhintatyön aiheuttamaa vahinkoa*
- *vahinkoa, jos vakuutuksen kohteen valmistajan määrittämää huolto-ohjelmaa ei ole noudatettu*
- *sitä, mikä on ehtokohdan MO530 Vakuusturvan sisältö, luettelossa Vakuutus ei korvaa rajattu vakuutuksen korvauspiiriin ulkopuolelle.*

Ikävähennys

Vakuutuksen kohteelle aiheutuneista vakuutuksesta korvattavista vahingoista kaikista korjaus- ja jälleenhankintakustannuksista tehdään kymmenen prosentin (10 %) vähennys jokaiselta käyttövuodelta jokaista alkanutta käyttövuotta kohti. Käyttövuosien laskeminen aloitetaan ensimmäistä käyttöönottovuotta seuraavan kalenterivuoden alusta. Hydraulimoottoreiden, -pumppujen, -venttiilien ja -sylinterien vakuutuksesta korvattavista vahingoista tehdään kaikista korjaus- ja jälleenhankintakustannuksista kymmenen prosentin (10 %) vähennys jokaista tuhatta käyttötuntia kohti.

Muilta osin vahingon määrää laskiessa noudatetaan vakuutusehtoa MO560. Pohjantähden korvausvelvollisuuden ylämpänä rajana on aina enintään vakuutuksen kohteen tai sen osan tai varusteen käypä arvo.

MO542 Sähköilmiö

Vakuutus korvaa vakuutuksen kohteen sähkölaitteelle välittömästi aiheutuneen äkillisen, sisäisen rikkoutumisen, jonka on aiheuttanut sähköilmiö, kuten väärä jännite tai napaisuus, oikosulku tai ylijännite.

Vakuutus ei korvaa

- *vakuutuksen kohteen tai sen lisälaitteen toiminta-asteen alenemista tai toimintahäiriötä*
- *rikkoutumisvahinkoja, jotka ovat ehtokohdassa MO546 mainittu korvatta-*

vaksi tai rajattu korvauspiiriin ulkopuolelle

- *sitä, mikä on ehtokohdan MO530 Vakuusturvan sisältö, luettelossa Vakuutus ei korvaa rajattu vakuutuksen korvauspiiriin ulkopuolelle.*

Ikävähennys

Vakuutuksen kohteelle aiheutuneista vakuutuksesta korvattavista vahingoista kaikista korjaus- ja jälleenhankintakustannuksista tehdään kymmenen prosentin (10 %) vähennys jokaiselta käyttövuodelta jokaista alkanutta käyttövuotta kohti. Käyttövuosien laskeminen aloitetaan ensimmäistä käyttöönottovuotta seuraavan kalenterivuoden alusta.

Muilta osin vahingon määrää laskiessa noudatetaan vakuutusehtoa MO560. Pohjantähden korvausvelvollisuuden ylämpänä rajana on aina enintään vakuutuksen kohteen käypä arvo.

MO560 KORVAAMINEN

1 Toimenpiteet vakuutustapahtuman yhteydessä

Mikäli vakuutuksenottaja, vakuutettu tai näihin samastettava henkilö laiminlyö toimenpiteet vahingon yhteydessä, voidaan korvausta alentaa tai se evätä kokonaan.

Tieliikenteestä annettujen säännösten mukaisesti vakuutetun on mahdollisuuksien mukaan osallistuttava vahingon selvittelyyn vahinkopaikalla ja myötävaikutettava vahingon todellisen syyn ja aiheuttajan selville saamiseen.

Vakuutettu on velvollinen heti ilmoittamaan vahinkotapahtumasta Pohjantähdelle ja vahvistamaan viipymättä ilmoituksensa kirjallisella vahinkoilmoituksella.

Vakuutettu tai muu korvaukseen oikeutettua velvollinen esittämään yhtiölle ne asiakirjat ja tiedot, joilla on merkitystä vahinkotapahtuman selvittämisessä.

Pohjantähdelle on varattava tilaisuus tarkastaa vaurioitunut ajoneuvo ennen kuin sitä ryhdytään korjaamaan.

Pohjantähden toimesta tehty vahingon arviointi, korjaamon suositteleminen tai muu vahingon tekninen selvittely ei ole osoitus vahingon kuulumisesta Pohjantähden korvattavaksi. Pohjantähti ei ole työnteittäjä tai tilaaja eikä korjaustoimeksiannon sopijapuoli.

Pohjantähdellä on oikeus määrätä korjaamo tai hankintapaikka. Pohjantähdellä ei kuitenkaan ole vastuuta työn tai osan laadusta.

Ilkivalta-, palo- ja varkausvahingosta sekä törmäyksestä hirvieläimeen on vakuutetun heti ilmoitettava vahinkopaikkakunnan poliisiviranomaiselle ja toimitettava poliisin ilmoitusjäljennös vahinkoilmoituksen liitteenä Pohjantähdelle.

Mikäli varkausvahinko on tapahtunut ulkomailla, on vahingosta tehtävä ilmoitus myös Suomen poliisiviranomaisille ja toimitettava sitä koskeva ilmoitus Pohjantähdelle.

Jos ajoneuvo on anastettu, pitää ajoneuvon kaikki avaimet toimittaa Pohjantähdelle.

Autopalvelusta korvattavan vakuutustapahtuman yhteydessä vakuutetun on toteennäytettävä korvattavan kustannuksen määrä asianmukaisella tositteella.

Milloin autopalvelusta haetaan korvausta ajoneuvolle aiheutuneen vaurion tai ajoneuvon syntyneen vian vuoksi, tästä on pyydettyä esitettävä korjaamon todistus tai jäljennös korjauslaskusta.

2 Korvauksen laajuus

Vakuutus korvaa vakuutuksen kohteelle aiheutuneen suoranaisten esinevahingon vakuutuskirjaan merkityn vakuusturvan mukaisesti. Vakuutus korvaa myös tässä vakuutusehdossa mainitut lisäkustannukset.

Lisäksi vakuutus korvaa vakuutustapahtumassa vahingoittuneen ajoneuvon tielle nostamisesta aiheutuneet kustannukset. Samoin korvataan kustannukset liikennekelvottoman ajoneuvon kuljettamisesta lähimpään korjaamoon, jos ajoneuvoa ei voida sen oman koneen voimalla sinne ajaa. Liikennekelvottomuuden tulee johtua tästä vakuutuksesta korvattavasta vahingosta.

Tunnearvoa, arvonalennusta tai menetettyjä tuloja ei korvata.

Vakuutus korvaa myös kohtuulliset kustannukset, jotka vakuutetulle aiheutuvat sattuneen tai välittömästi uhkaavan, tästä vakuutuksesta korvattavan vahingon rajoittamisesta tai torjumisesta (ks. Yleiset sopimusehdot 9.2 ja 9.3). Vahingon rajoittamis- ja torjumiskuluista ei vähennetä omavastuuta.

3 Korvauksen määrittäminen

3.1 Omaisuuden arvo

Suoranaudessa esinevahingossa Pohjantähden korvausvelvollisuuden ylämpänä rajana on vakuutuksen kohteen, sen osan tai varusteen käypä arvo tai vakuutusehdoissa erikseen mainituissa tilanteissa uusarvo.

Käyvällä arvolla tarkoitetaan sitä käteis hintaa, joka moottoriajoneuvosta tai muusta omaisuudesta olisi välittömästi ennen vahinkotapahtumaa ollut saatavissa, jos se olisi myyty tarkoituksenmukaisella tavalla.

Käypää arvoa määritettäessä otetaan huomioon ajoneuvon tai sen osan yksilölliset kuntotekijät, yleinen saatavuus sekä muut ajoneuvon hintaan vaikuttavat tekijät (esim. käyttöönottoaika, vuosimalli, käyttötapa sekä ajatut kilometrit).

Uusarvolla tarkoitetaan uuden samanlaisen ajoneuvon käteismyyntihintaa silloin, kun sitä on viimeksi ollut myynnissä.

3.2 Omaisuuden vahingon määrä

Jos vahingoittunut omaisuus voidaan kohtuullisin kustannuksin korjata, vahingon määrä on korjauskustannukset tai niitä vastaava rahamäärä.

Jos vakuutuksen kohde tai sen osa on vahingoittunut niin pahoin, ettei sitä kohtuullisin kustannuksin voida korjata, vahingon määrä on sillä välittömästi ennen vakuutustapahtumaa olleen käyvän arvon ja vakuutustapahtuman jälkeen olevan käyvän arvon erotus.

Kun vakuutusmaksun peruste on euromääräinen, korvauksen ylimpänä rajana on ajoneuvon käypä arvo.

3.3 Määrättyjen esineiden vahingon määrä

Taulukossa F esitettyjen esineiden tai esine-ryhmien vahingon määrä saadaan laskemalla uuden samanlaisen tai lähinnä vastaavanlaisen omaisuuden uusarvosta iän mukainen arvo taulukkoa käyttäen.

Esineen ikä lasketaan vähentämällä vahinkovuodesta käyttöönottovuosi. Ensimmäinen käyttöönottovuosi päättyy kalenterivuoden vaihtuessa riippumatta siitä, mihin aikaan vuodesta esine on otettu käyttöön.

Korvauksen suorittaminen edellyttää, että omaisuudesta löytyy ostokuitti, takuutodistus tai muu luotettava selvitys.

Ikävähennystä ei tehdä laskuun perustuvista korjauskustannuksista.

3.4 Korvauksen suorittaminen

Pohjantähti täyttää korvausvelvollisuutensa joko

- maksamalla korjauskustannukset tositteiden mukaan tai maksamalla niistä etukäteen sovittu määrän rahana (kertakorvaus) tai
- maksamalla vakuutuksen kohteella välittömästi ennen vahinkoa olleen käyvän arvon ja vakuutustapahtuman jälkeen olevan käyvän arvon erotuksen rahana tai
- lunastamalla vakuutuksen kohteen kohdan 3.4.2 mukaisesti.

Pohjantähdellä on lisäksi oikeus hankkia tilalle samanlainen tai samanarvoinen ajoneuvo tai sen osa.

Korvauksen määrää laskettaessa otetaan huomioon verotusta säätelevät lait. Esimerkiksi:

- ajoneuvon korjauskustannuksiin ja vakuutuksesta korvattavien varusteiden tai laitteiden hankintakustannuksiin sisältyvää arvonlisäveroa tai vastaavaa ulkomaista kulutusveroa ei korvata, jos vakuutetulla on oikeus joko vähentää vero tai saada vero palautuksena
- lunastuskorvauksesta vähennetään arvonlisäveroa vastaava määrä silloin, kun vakuutettu olisi velvollinen suorittamaan veroa ajoneuvon myyntihinnasta, jos ajoneuvo olisi myyty vakuutustapahtuman sattumispäivänä.

Taulukko F: Arvotaulukko

Esineriikka	Ikä vuosina (vahinkovuosi-käyttöönottovuosi)						
	0	1	2	3	4	5	6
Kypärä ja kypäräpuhelimet	100	100	80	60	40	20	0
Ajopuku, käsineet ja saappaat	100	100	80	60	40	20	0
Ääni- ja kuvataallennelaitteet	100	100	80	60	40	20	0
Atk-laitteet	100	100	80	60	40	20	0
Lasten turvaistuin	100	100	80	60	40	20	0

Mikäli ääni- ja kuvataallennelaitteiden arvosta ei saada riittävän luotettavaa selvitystä, Pohjantähti suorittaa korvauksena enintään 100 €.

3.4.1 Korjaaminen

Ajoneuvo pitää korjata tarkoituksenmukaisia korjausmenetelmiä käyttäen.

Vaurioituneen ajoneuvon korjaamiseen tulee käyttää kunnoltaan ja iältään vahingoittuneita vastaavia, käyttökelpoisia osia, jos niitä on saatavissa eikä niiden hankinta aiheuta korjaustyöhön viivästyksiä.

Pohjantähti ei ole velvollinen korvaamaan uusilla osilla sellaisia vahingoittuneita osia, jotka korjaamalla voidaan saattaa tarkoituksensa täyttävään kuntoon.

Jos vakuutuksen kohteen korjaamisen yhteydessä on uusittu kuluneita, ruostuneita tai syöpyneitä osia niiden vahingoittumisen takia tai on suoritettu sellaisia maalaus-, verhoilu- tai muita töitä, joiden johdosta ajoneuvon kunto on näiltä osin olennaisesti parantunut, tämä otetaan huomioon korvausta laskettaessa alentamalla korvausta vastaavasti.

3.4.2 Lunastus

3.4.2.1 Lunastus käyvästä arvosta

Jos vahingon määrän arvioidaan olevan vähintään kaksi kolmasosaa ajoneuvon käyvästä arvosta, Pohjantähdellä on oikeus lunastaa vakuutuksen kohde. Lunastushintana käytetään käypää arvoa.

Lunastamalla korvattavan ajoneuvon tai sen osan omistusoikeus siirtyy Pohjantähdelle. Lunastuskorvauksen suorittaminen edellyttää, että Pohjantähdelle on toimitettu ajoneuvon rekisteriotteen ilmoitusosa allekirjoitettuna sekä tekninen osa ja ajoneuvon kaikki avaimet

3.4.2.2 Uusarvolunastus

Törmäysriskin sisältävällä vakuutuksella vakuutettu yksityiskäyttöön rekisteröity henkilö- tai pakettiauto lunastetaan uuden samanlaisen ajoneuvon käteismyyntihinnasta vahinkohetkellä tai silloin, kun sitä on viimeksi ollut myynnissä, jos

- vahinko on voimassaolevan törmäys-, luonnonilmiö-, eläin-, ilkiivalta-, palo- tai varkausriskin perusteella korvattava vahinko ja
- korjauskustannusten arvioitu määrä on yli 50 % uuden samanlaisen ajoneuvon käteismyyntihinnasta ja ajoneuvolla on ajettu enintään 60 000 km ja
- ajoneuvo on ollut rekisteröitynä enintään kaksi vuotta ja
- ajoneuvo on ollut vain vakuutetun omistuksessa tai hallinnassa ja vakuutettuna törmäysriskin sisältävällä vakuutuk-

sella siitä asti, kun se ensimmäisen kerran ilmoitettiin ajoneuvorekisteriin.

Autoliike omistajana ja haltijana:

Vakuutettu ei menetä oikeuttaan uusarvolunastukseen sen vuoksi, että uusi ajoneuvo on ollut ennen vakuutettua kuusi kuukautta ja ajoneuvolla on ajettu enintään 5 000 km saman autoliikkeen omistuksessa ja hallinnassa esittely- tai myyntitarkoituksessa.

Uusarvolunastusta ei sovelleta muuttotavarana (tulliveroasetus 16-17 §) Suomeen tuotuihin ajoneuvoihin, joissa on myynti- ja käyttörajoitus.

4 Poikkeavat omavastuut

Pohjoismaiden ulkopuolella sattuneissa vahingoissa omavastuu on vakuutuskirjaan merkityn omavastuun määrä kaksinkertaisena.

Albaniassa, Bosnia-Herzegovinassa, Bulgariassa, Iranissa, Israelissa, Kosovossa, Kroatiaassa, Latviassa, Liettuassa, Makedoniassa, Marokossa, Montenegrossa, Moldovassa, Puolassa, Romaniassa, Serbiassa, Slovakiassa, Tsekissä, Tunisiassa, Turkissa, Ukrainassa, Valko-Venäjällä, Venäjällä tai Virossa sattuneissa vahingoissa omavastuu on vakuutuskirjaan merkitty omavastuu nelinkertaisena. Varkausvahingoissa omavastuu on 25 % vahingon määrästä, kuitenkin vähintään vakuutuskirjaan merkitty omavastuu nelinkertaisena.

4.1 Moottoriyökonon tai traktorin veteen tai suohon uppoaminen

Vahingon aiheutuessa moottoriyökonon tai traktorin veteen tai suohon uppoamisesta vähennetään vakuutuksesta korvattavasta vahingon määrästä omavastuuna 25 %, kuitenkin vähintään vakuutuskirjaan merkitty törmäysriskin omavastuu. Vahingon määrään luetaan myös mahdolliset nosto- yms. kulut.

4.2 Esteeseen törmäminen

Vahingon aiheutuessa ajoneuvon osumisesta yläpuolella olevaan esteeseen vähennetään vakuutuksesta korvattavasta vahingon määrästä omavastuuna 25 %, kuitenkin vähintään vakuutuskirjaan merkitty törmäysriskin omavastuu.

Tätä ehtoa ei sovelleta henkilöautoihin, pakettiautoihin tai muihin kokonaisuudessaan alle 3500 kg painaviin ajoneuvoihin.

4.3 Moottoriyökonon ja traktorin paloturvallisuuslaitteet ja -järjestelmät

Mikäli moottoriyökonetta tai traktoria käytetään pääasiallisesti palovaarallisella alueella tai palovaarallisissa olosuhteissa tulee se varustaa vakuutuskirjaan merkityllä paloturvallisuuslaitteella tai järjestelmällä.

Mikäli moottoriyökone tai traktori ei ole varustettu vakuutuskirjaan merkityllä paloturvallisuuslaitteella tai -järjestelmällä, vähennetään jokaisesta paloriskin perusteella vakuutuksesta korvattavasta vahingon määrästä omavastuuna 25 %. Omavastuu on kuitenkin vähintään vakuutuskirjaan merkitty paloriskin omavastuu.

5 Omavastuiden ja muiden vähennysten laskeminen korvauksesta

Omavastuut ja muut näissä ehdoissa mainitut vähennykset lasketaan peräkkäisinä vähennyksinä seuraavassa järjestyksessä:

1. arvonlisävero
2. muut vähennettävät verot
3. omaisuuden ikään perustuva vähennys
4. omavastuu
5. korvauksen mahdollinen alennus.

MO570 OIKEUSTURVA

1 Vakuutuksen tarkoitus

Oikeusturvavakuutuksen tarkoituksena on korvata vakuutetun välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut, jotka ovat aiheutuneet lakimiesavun käyttämisestä vakuutuskirjassa mainitun moottoriajoneuvon omistamiseen, kuljettamiseen ja hallintaan liittyvissä riita-, rikos- ja hakemusasioissa jäljempänä määritellyissä vakuutus-tapahtumissa.

2 Vakuutetut

Vakuutettuja ovat vakuutuskirjassa mainitun ajoneuvon omistaja, haltija ja kuljettaja kukin tässä ominaisuudessaan.

3 Tuomioistuimet ja vakuutuksen voimassaoloalue

Vakuutettu voi käyttää vakuutusta asioissa, jotka voidaan välittömästi saattaa käsiteltäviksi Suomessa käräjäoikeudessa tai vastaavassa ulkomaisessa tuomioistuimessa ajoneuvoturvan MO510 kohdassa 1 tai 2 mainituissa maissa sekä näiden tuomioistuinten muutoksenhakuasteissa tai välimiesmenettelyssä.

Vakuutus ei korvaa kuluja asioissa, jotka käsitellään hallinnollisissa viranomaisissa tai erikoistuomioistuimissa kuten esimerkiksi hallinto-oikeudessa, vakuutus-oikeudessa tai korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Vakuutus ei myöskään korvaa kuluja asioissa, jotka käsitellään Euroopan ihmisoikeustuomioistuimessa, Euroopan yhteisöjen tuomioistuimessa tai yhteisöjen ensimmäisen asteen tuomioistuimessa.

4 Korvattavat vakuutus tapahtumat

4.1 Riita- ja hakemusasia

Vakuutuksesta korvattava vakuutus tapahtuma on riidan syntyminen. Riita on syntynyt, kun perusteeltaan ja määrältään yksilöity vaatimus on kiistetty perusteen tai määrän osalta.

4.2 Rikosasia

Vakuutuksesta korvattava vakuutus tapahtuma on moottoriajoneuvon liikenteeseen käyttämisestä johtuva

- vakuutetun ollessa syytettynä tai vastaajana: virallisen syyttäjän vakuutettua vastaan ajama syyte tai asianomistajan vakuutettuun kohdistama rangaistusvaatimus tai yksityisoikeudellinen vaatimus
- vakuutetun ollessa asianomistajana: rikokseen perustuva vakuutetun muu

yksityisoikeudellinen vaatimus kuin oikeudenkäyntikuluvaatimus.

4.3 Vakuutuksesta korvataan

Vakuutuksesta korvataan riita- ja hakemusasiassa sekä rikosasiassa (kohdat 4.1 ja 4.2) vakuutuksen voimassaoloaikana sattuneet vakuutus tapahtumat.

Vakuutus tapahtuma on sattunut vakuutuksen voimassaoloaikana, jos riita, vaatimus tai syyte perustuu tapahtumaan, olosuhteeseen, oikeustoimeen tai oikeudenloukkaukseen, joka on syntynyt vakuutuksen voimassaoloaikana.

4.4 Yksi vakuutus tapahtuma

Kysymyksessä on yksi vakuutus tapahtuma silloin, kun

- kaksi tai useampia tämän vakuutuksen vakuutettuja on riita-, rikos- tai hakemusasiassa samalla puolella tai
- vakuutetulla on useita riita-, rikos- tai hakemusasioita, jotka perustuvat samaan tapahtumaan, olosuhteeseen, oikeustoimeen tai oikeudenloukkaukseen taikka samaan tai samanlaiseen, vaikkakin eri perusteiseen vaatimukseen, vaikka asiat eivät ole samaan aikaan vireillä.

4.5 Vakuutus tapahtumiin liittyvät rajoitukset

Vakuutus ei korvaa vakuutetulle aiheutuva kuluja asiassa,

- jolla on vakuutetulle vähäinen merkitys tai jossa varsinaisen vaatimuksen määrä on alle oikeusturvavakuutuksen vähimmäisomavastuun
- jossa vaatimuksen kiistämistä ei voida osoittaa
- jossa on kysymys muusta kuin ajoneuvon omistamista, kuljettamista tai hallintaa koskevasta vakuutetun työhön, ammatinharjoittamiseen, elinkeino- tai ansiotoimintaan liittyvästä asiasta
- jossa on kysymys luvanvaraisen henkilö- tai tavaraliikenteen harjoittamiseen tarvittavasta liikenneluvasta tai tällaisen liikenteen luvattomasta harjoittamisesta
- jossa tämän vakuutuksen vakuutetut ovat vastapuolina. Vakuutuksesta korvataan kuitenkin vakuutuksenottajan kustannukset sekä ajoneuvon kuljettajan puolustuskulut moottoriajoneuvon liikenteeseen käyttämisestä johtuneesta syytejutusta.
- jossa virallisen syyttäjän vakuutettua vastaan ajama syyte koskee rattijuopumusta, törkeää rattijuopumusta, huumaintonutusta, liikennepakoa tai kulkuneuvon luovuttamista juopuneelle
- jossa virallisen syyttäjän vakuutettua vastaan ajama syyte koskee liikenne-rikkomusta, ajoneuvorikkomusta, törkeää liikenneturvallisuuden vaarantamista tai ylinopeuteen perustuvaa liikenneturvallisuuden vaarantamista
- jossa virallisen syyttäjän vakuutettua vastaan ajama syyte koskee tahallista tekoa tai törkeää huolimattomuutta
- jossa virallisen syyttäjän vakuutettua vastaan ajama syyte koskee kulkuneuvon kuljettamista oikeudetta

- joka koskee kuljettajan ajokieltoon määräämistä. Jos kuitenkin tielikennelain 75 §:n 2 momentin 3 kohdassa mainituilla perusteilla määrätty ajokielto on yleisen tuomioistuimen lainvoimaisella päätöksellä kumottu, korvataan ajokielton kumoamisesta aiheutuneet kustannukset.
- joka koskee edellä mainituissa kohdissa tarkoitettuihin tekoihin perustuvaa vakuutettua vastaan esitettyä vahingonkorvaus- tai muuta vaatimusta
- joka koskee vakuutetun esittämää sellaiseen tekoon perustuvaa vahingonkorvausvaatimusta, josta vakuutettu on tuomittu rangaistukseen. Jos vahingonkorvausvaatimus kuitenkin perustuu tekoon, josta vakuutettu on tuomittu rangaistukseen liikenneturvallisuuden vaarantamisesta tai liikenne-rikkomuksesta, korvataan vahingonkorvausvaatimuksen esittämisestä aiheutuvat kustannukset.
- joka koskee konkurssia
- joka koskee ulosottoa, ulosottokaaressa tarkoitettua täytäntöönpanoriitaa tai ulosottoon liittyvää täytäntöönpanoa
- jossa on kysymys yrityksen saneerausesta tai yksityishenkilön velkajärjestelystä annettujen lakien mukaisesta menettelystä tai maaseutuelinkeinojen rahoituslain mukaisesta maatalouden harjoittajan vapaaehtoisesta velkajärjestelystä
- jossa on kysymys siitä, onko vakuutetun ilmoittamasta vakuutus tapahtumasta aiheutuneet kustannukset joko kokonaan tai osittain korvattava tästä oikeusturvavakuutuksesta
- jota käsitellään ryhmäkanteena.

5 Toimenpiteet vakuutus tapahtuman satuttua

Jos vakuutettu haluaa käyttää vakuutusta, on siitä ilmoitettava kirjallisesti Pohjantähdel-le. Pohjantähti antaa ilmoituksen jälkeen vakuutetulle kirjallisen päätöksen siitä, myönnetäänkö asiassa oikeusturvaetus.

Vakuutetun on käytettävä asiamiehenään asianajajaa tai muuta lakimiestä. Jos vakuutettu ei käytä lainkaan asiamiestä tai jos vakuutettu käyttää muuta kuin ylemmän oikeustieteellisen korkeakoulututkinnon tai vastaavan ulkomaisen tutkinnon suorittanutta asiamiestä, vakuutuksesta ei suoriteta korvausta.

Vakuutetun on oikeudenkäynnissä ja sovintoneuvotteluissa vaadittava vastapuolelta täysimääräisesti korvausta asianajo- ja oikeudenkäyntikulusta. Jos vakuutetun vastapuolelleen esittämä oikeudenkäyntikuluvaihtimus on tuomioistuimen tuomiolla hylätty osittain tai kokonaan, tuomiosta on ilmoitettava Pohjantähdel-le viimeistään kuuden vuorokauden kuluessa sen antamisesta ja siitä on Pohjantähden vaatimuksesta valitettava.

Jos vakuutettu ei vaadi vastapuolelta kulujaan, luopuu vaatimuksista osittain tai kokonaan ilman Pohjantähden suostumusta, ei ilmoita tuomioistuimen oikeudenkäyntikuluja koskevasta tuomiosta Pohjantähdel-le määrättyä ajassa tai ei suostu valittamaan kyseisestä tuomiosta, vakuutuksesta suoritettava korvausta voidaan vakuutus sopimuslain mukaan alentaa tai evätä se.

Riita-asioiden sovittelusta yleisissä tuomioistuimissa annetun lain mukaisessa sovintomenettelyssä (tuomioistuinsovittelu) käsiteltävässä asiassa kuluja ei kuitenkaan tarvitse vaatia sovittelumenettelystä aiheutuneista kustannuksista.

Vakuutetulla ei ole oikeutta myöntää asian hoitamisesta aiheutuneiden kustannusten määrää Pohjantähteä sitovasti.

Vakuutetun mahdollisesti asiamiehelleen suorittama korvaus asiamiehen palkkioista ja kuluista ei sido Pohjantähteä arvioitaessa oikeudenkäyntikulujen välttämättömyyttä tai kohtuullisuutta.

6 Korvaaminen

6.1 Vakuutusmäärä ja omavastuu

Vakuutusmäärä, joka on Pohjantähden korvausvelvollisuuden enimmäismäärä, on merkitty vakuutuskirjaan.

Korvattavista kustannuksista vähennetään vakuutuskirjaan merkitty omavastuu.

6.2 Korvattavat kustannukset

Vakuutus korvaa välttämättömät ja kohtuulliset asianajo- ja oikeudenkäyntikulut seuraavasti:

6.2.1 Riita- ja hakemusasiassa

Vakuutus korvaa asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet kulut.

Jos tuomioistuinkäsittely edellyttää jotakin oikeustointia tai jossakin elimessä tai toimituksessa tehtyä päätöstä, vakuutus korvaa tämän esivaiheen jälkeen syntyneet kulut.

6.2.2 Välimiesmenettelyn tai sovittelun kohteena olevassa asiassa

Vakuutus korvaa asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta vakuutetulle aiheutuneet kulut riita- tai hakemusasiassa. Välimiehen tai sovittelijan palkkiota ja kuluja ei kuitenkaan korvata.

Kun asiaa on käsitelty tuomioistuinsovittelussa, korvataan vakuutuksesta myös sovittelijan mahdollisen avustajan palkkiosta ja kuluista riidan osapuolten pääluvun mukaisesti laskettu vakuutetun osuus.

6.2.3 Rikosasiasassa

6.2.3.1 Asianomistajana

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut korvataan siltä osin kuin oikeudenkäynnissä on kysymys rikoksesta johtuvasta vakuutetun muusta yksityisoikeudellisesta vaatimuksesta kuin oikeudenkäyntikuluista.

6.2.3.2 Syytettynä ja vastaajana

Vakuutetulle asiamiehen käyttämisestä ja todistelusta aiheutuneet oikeudenkäyntikulut korvataan, jos kysymyksessä on asianomistajan vakuutettua vastaan ajama syyte, kun virallinen syyttäjä on päättänyt jättää syyteen nostamatta tai on peruuttanut sen.

6.2.4 Muutoksenhausta korkeimpaan oikeuteen

Jos muutoksenhaku korkeimpaan oikeuteen edellyttää valituslupaa, muutoksenhausta aiheutuneet kustannukset korvataan vakuutuksesta vain siinä tapauksessa, että lupa on myönnetty.

Ylimääräisten muutoksenhakukeinojen käytämisestä aiheutuneet kustannukset korvataan vain, jos korkein oikeus on hyväksynyt kantelun, tuomion purkamisen tai palauttanut menetetyt määräajan.

6.2.5 Yhteinen intressi

Mikäli asiassa on kysymys olennaisesti muusta kuin vakuutetun omasta intressistä taikka vakuutetulla on vakuutustapahtumassa valvottavana yhteinen etu muun kuin tällä vakuutuksella vakuutetun henkilön kanssa, vakuutuksesta korvataan vain vakuutetun osuudeksi katsottava osa kustannuksista.

6.3 Korvauksen määrä ja sen laskeminen

Vakuutuksesta korvattavat asianajo- ja oikeudenkäyntikulut määrätään oikeudenkäymiskaaren 21 luvun oikeusohjeiden mukaisesti. Jos tuomioistuin ei ole lausunut päätöksessään asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista tai jos asia on ratkaistu sovintoteitse, korvattavat kustannukset määrätään ottaen huomioon myös vastaavanlaisissa asioissa yleensä tuomitut tai maksetut kulut.

Asiamiehen käytöstä korvataan kohtuullinen palkkio asiamiehen työstä ja välttämättömistä kuluista. Palkkion ja kulujen kohtuullisuutta määrättäessä otetaan huomioon riidanalaisen etuuden arvo, asian vaikeus ja laajuus sekä suoritettujen työn määrä ja laatu.

Jos vakuutettu on arvonlisäverolain mukaan oikeutettu vähentämään asianajolaskuun tai oikeudenkäyntikuluihin sisältyvän arvonlisäveron, korvauksesta vähennetään kustannuksiin sisältyvä arvonlisävero.

6.4 Kustannukset, joita vakuutus ei korvaa

- *vakuutetun maksettavaksi tuomittu- ja tai sovittuja vastapuolen oikeudenkäyntikuluja. Vakuutuksesta korvataan kuitenkin vakuutetun maksettavaksi tuomitut vastapuolen oikeudenkäyntikulut samoin ehdoin kuin vakuutetun omatkin asianajokulut silloin, kun tästä on erikseen sovittu ja merkitty vakuutuskirjaan,*
- *vakuutettua on avustanut oikeudenkäynnissä kuluttaja-asiemies tai hänen alaisensa ja vakuutetun asian hoitaminen on ollut lain soveltamisen ja kuluttajien yhteisen edun kannalta tärkeää tai*
- *vakuutetun vastapuoli on pääosin jättänyt noudattamatta asiassa annettua kuluttajavalituslautakunnan, vakuutuslautakunnan tai muun vastaavan elimen päätöstä, joka riidan keskeisiltä osin oli vakuutetulle myönteinen.*
- *kustannuksia, jotka ovat syntyneet ennen vakuutustapahtumaa suoritetuista toimenpiteistä tai asian alustavasta selvittelystä*
- *tuomion tai päätöksen täytäntönpä nostä aiheutuvia kustannuksia*
- *vakuutetun ajanhukkaa, omaa työtä, tulon- tai ansionmenetystä, matkoja tai oleskelukustannuksia eikä sitä lisäkustannusta, joka aiheutuu asiamiehen vaihtamisesta tai vakuutetun omasta kustannuksista lisäävästä tai tarpeettomia kustannuksia aiheuttavasta menettelystä*
- *oikeustieteellisen asiantuntijalausnon hankkimisesta aiheutuneita kuluja*

- *rikosilmoituksen tai tutkintapyyntöön tekemisestä taikka rikosasian esitutkinnasta aiheutuvia kuluja*
- *kustannuksia sellaisista seikoista tai todisteista, joita tuomioistuin ei ota huomioon liian myöhään esitettyinä*
- *kustannuksia, jotka vakuutettu tai hänen asiamiehensä ovat aiheuttaneet jäämällä pois tuomioistuimesta, jättämällä noudattamatta tuomioistuimen antamia määräyksiä tai esittämällä väitteen, jonka he ovat tienneet tai heidän olisi pitänyt tietää aiheettomaksi taikka muutoin ovat oikeudenkäyntiä pitköllä tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet*
- *kustannuksia oikeudenkäynnistä, jonka vakuutettu tai hänen asiamiehensä on aloittanut ilman, että vastapuoli on antanut siihen aihetta taikka muutoin ovat tahallisesti tai huolimattomuudesta aiheuttaneet tarpeettoman oikeudenkäynnin.*

6.5 Muita korvaukseen liittyviä säännöksiä

Pohjantähti suorittaa korvauksen vakuutetun asianajo- ja oikeudenkäyntikuluista tuomioistuimen lainvoimaisen päätöksen tai sovinnon syntymisen jälkeen.

Pohjantähden korvausvelvollisuuden vähennykseksi on luettava kulukorvaus, jonka vakuutetun vastapuoli on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetulle, mikäli se on saatu perityksi maksuvelvolliselta. Tällöin korvaus lasketaan siten, että korvattavista kuluista vähennetään vakuutetun omavastuu sekä vastapuolelta saatu kulukorvaus.

Mikäli vakuutettu on perinyt oikeudenkäyntikulut tai vastapuoli on ne vakuutetulle maksanut, on vakuutetun palautettava ne Pohjantähdelle korkoineen siltä osin kuin ne on ehtojen mukaan luettava Pohjantähden hyväksi.

Jos vastapuoli tai ryhmäkanteena ajettuna asiassa valtio, on tuomittu tai sitoutunut maksamaan vakuutetulle kulukorvausta, joka vakuutuksesta korvausta suoritettaessa on maksamatta, vakuutettu on velvollinen ennen korvauksen suorittamista siirtämään oikeutensa kulukorvaukseen Pohjantähdelle vakuutuksesta suoritettavaan korvausmäärään asti.

Vastapuolen kulukorvaus jaetaan Pohjantähden ja vakuutetun kesken maksettujen kuulusuoksien suhteessa. Mikäli vastapuolen kulukorvaus on vähemmän kuin vakuutetun oikeudenkäyntikulujen määrä, ei vakuutetulla ole oikeutta osuuteen kulukorvauksesta vähimmäisomavastuun osalta siltä osin kuin Pohjantähden maksamaa vakuutuskorvausta ei saada kokonaan katettua kulukorvauksen määrällä.

Jos vakuutettu on kuitenkin joutunut maksamaan osan kustannuksistaan itse sen vuoksi, että kustannukset ylittävät sen määrän, joka on vakuutuskirjassa mainittu enimmäiskorvaus sekä asiakkaalle kuuluva omavastuuosuus, vakuutetulla on oikeus vastapuolelta saatuun kulukorvaukseen tämän määrän ylitävältä osuudelta.

POHJANTÄHDEN YLEISET SOPIMUSEHDOT YL100

VAKUUTTAMINEN

1 VAKUUTUSSOPIMUS

Vakuutussopimus on vakuutuksenottajan ja vakuutusyhtiön välinen, molempien hyväksymä sopimus. Sopimuksen sisältö määritellään vakuutus kirjassa, kohdekohtaisissa vakuutusehdoissa ja yleisissä sopimusehdoissa.

Vakuutussopimusta käsitellään näiden yleisten sopimusehtojen mukaan kokonaisuutena. Näissä yleisissä sopimusehdoissa on kerrottu vapaaehtoista vahinkovakuutusta ja henkilövakuutusta koskevista säännöistä.

Vakuutussopimuslaki (543/94) sääntelee vakuutussopimuksen muotoja ja ehtoja. Laki sisältää säännöksiä asiakkaan ja vakuutusyhtiön välisestä sopimussuhteesta sekä eräiden kolmansien henkilöiden oikeuksista. Vakuutussopimuslain säännöksistä ei saa poiketa kuluttajan vahingoksi. Yritysten ja yhteisöjen osalta vakuutussopimuksessa voidaan sopia vakuutussopimuslain säännöksistä poiketen.

Yleisissä sopimusehdoissa on osa lain keskeisimmistä säännöksistä sekä ne asiat, joista vakuutusehdoissa on lain mukaan määrättävä. Ellei vakuutussopimukseen sovellettavista kohdekohtaisista vakuutusehdoissa tai yleisissä sopimusehdoissa toisin ole määrätty, sovelletaan Suomen lakia

1.1 Vakuutussopimuksen keskeiset käsitteet

Pohjantähdellä tarkoitetaan Pohjantähti Keskinäinen Vakuutusyhtiötä.

Vakuutuksenottaja on se, joka on tehnyt Pohjantähdän kanssa vakuutussopimuksen.

Vakuutettu on se, joka on henkilövakuutuksen kohteena tai jonka hyväksi vahinkovakuutus on voimassa.

Kuluttaja on henkilö, joka hankkii vakuutuksen pääasiassa muuhun tarkoitukseen kuin harjoittamaansa elinkeinotoimintaa varten.

Kuluttajaan rinnastettava vakuutuksenottaja on sellainen luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka huomioonottaen hänen elinkeinotoimintansa tai muun toimintansa laatu ja laajuus sekä olosuhteet muutoin on vakuutuksenantajan sopimuspuolena rinnastettava kuluttajaan.

Henkilövakuutuksella tarkoitetaan vakuutusta, jonka kohteena on luonnollinen henkilö.

Vahinkovakuutuksella tarkoitetaan vakuutusta, joka otetaan esinevahingon, eläinvahingon, vahingonkorvausvelvollisuuden tai muun varallisuusvahingon aiheuttaman menetyksen varalle.

Vakuutuskausi on sovittu, vakuutus kirjiaan merkitty vakuutuksen voimassaoloaika. Vakuutussopimus jatkuu sovitun vakuutuskauden kerrallaan ja määräaikainen sopimus sovitun ajan, jollei jompikumpi sopimusosapuoli irtisano sopimusta.

Vakuutusmaksukausi on ajanjakso, jolta vakuutusmaksu on sovittu maksettavaksi.

Tunnusluku on vakuutusmaksun määrittämisessä käytettävä tieto, jonka vakuutuksenottaja ilmoittaa ja joka merkitään vakuutus kirjiaan.

Vakuutustapahtuma on se tapahtuma, jonka perusteella vakuutuksesta suoritetaan korvausta vakuutusehtojen mukaisesti.

Suojeluohje on vakuutus kirjiaan, vakuutusehdoissa tai muutoin kirjallisesti asetettu velvollisuus noudattaa määräyksiä, joilla on tarkoitus estää tai rajoittaa vahingon syntymistä tai määräys siitä, että vakuutuksen kohdetta käytettävällä tai siitä huolehtivalla henkilöllä tulee olla määrätty kelpoisuus.

2 VAKUUTUSSOPIMUKSEEN TARVITTAVAT TIEDOT

2.1 Pohjantähdän tiedonantovelvollisuus

Ennen vakuutussopimuksen solmimista Pohjantähti antaa vakuutuksen hakijalle vakuutustarpeen arvioimiseksi ja vakuutuksen valitsemiseksi tarpeelliset tiedot, kuten tietoja Pohjantähdän vakuutusmuodoista, vakuutusmaksuista ja vakuutusehdoista. Tietoja annettaessa kiinnitetään huomiota myös vakuutusturvan olennaisiin rajoituksiin.

Vakuutuksen etämyynnissä kuluttajille tai kuluttajiin rinnastettaville vakuutuksenottajille annetaan lisäksi kuluttajansuojalain 6 a luvussa tarkoitettujen ennakkotiedot. Etämyynnillä tarkoitetaan esim. vakuutusten myymistä puhelimitse tai verkossa.

2.1.1 Pohjantähdän tiedonantovelvollisuuden laiminlyönti

2.1.1.1 Kuluttajien ja kuluttajiin rinnastettavien vakuutuksenottajien vakuutukset

Jos Pohjantähti tai sen edustaja ei ole antanut tarvittavia tietoja vakuutuksesta tai on antanut siitä virheellisiä tai harhaanjohtavia tietoja, on vakuutus voimassa sensisältöisenä kuin vakuutuksenottajalla oli saamiensa tietojen perusteella aihetta käsittä.

2.1.1.2 Yritysten ja yhteisöjen vakuutukset

Jos Pohjantähti tai sen edustaja on vakuutusta markkinoitaessa antanut vakuutuksenottajalle puutteellisia, virheellisiä tai harhaanjohtavia tietoja, Pohjantähti oikaisee väärät tiedot viipymättä virheen tultua havaituksi. Vakuutussopimus on voimassa oikaistujen tietojen mukaisena siitä alkaen, kun tieto oikaisusta on annettu vakuutuksenottajalle.

2.2 Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuus

2.2.1 Kuluttajien ja kuluttajiin rinnastettavien vakuutuksenottajien vakuutukset

Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee ennen vakuutuksen myöntämistä antaa oikeat ja täydelliset vastaukset kysymyksiin, joita Pohjantähti esittää vastuunsa arvioimiseksi. Vakuutuskauden aikana vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee viipymättä oikaista va-

kuutusyhtiölle antamansa tiedot, jotka havaitsee vääriksi tai puutteelliseksi.

2.2.2 Yritysten ja yhteisöjen vakuutukset
Vakuutuksenottajan tulee ennen vakuutuksen myöntämistä antaa oikeat ja täydelliset vastaukset vakuutusyhtiön esittämiin kysymyksiin, sekä ilmoittaa muutkin tiedot, joilla vakuutuksenottaja käsitti tai hänen olisi pitänyt käsittää olevan merkitystä Pohjantähdän vastuun arvioimisen kannalta. Vakuutuskauden aikana vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee viipymättä oikaista vakuutusyhtiölle antamansa vääriksi tai puutteelliseksi havaitsemansa tiedot.

Vakuutuksenottajalla tarkoitetaan tässä myös vakuutettua sekä vakuutuksenottajan tai vakuutetun edustajaa.

2.3 Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraukset

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu taikka yritysten osalta edellisten lisäksi vakuutuksenottajan tai vakuutetun edustaja on toiminut vilpillisesti täyttäessään tiedonantovelvollisuuttaan, vakuutussopimus ei sido Pohjantähteä. Yhtiöllä on oikeus tällöin pitää suoritettavat vakuutusmaksut, vaikka vakuutus raukeaisi.

2.3.1 Henkilövakuutus

Yhtiö on vastuusta vapaa, jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on vakuutushakemusta ja terveyspalvelusta antaessaan tahallisesti laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa tai osoittanut tietoja antaessaan huolimattomuutta, jota ei voida pitää vähäisenä. Lisäksi edellytetään, että jos yhtiö olisi tiennyt ilmoittamatta jätetyt tiedot, se ei olisi myöntänyt vakuutusta alun perinkään.

Jos vakuutus olisi oikein annettujen tietojen perusteella myönnetty vain korkeampaa maksua vastaan tai muuten toisilla ehdoilla, yhtiön vastuu rajoittuu siihen, mikä vastaa sovitun maksua tai niitä ehtoja, joilla vakuutus olisi myönnetty.

Jos edellä sanotut tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamukset johtaisivat vakuutuksenottajan tai vakuutuskorvaukseen oikeutetun kannalta ilmeiseen kohtuuttomuuteen, niitä voidaan sovitella.

2.3.2 Vahinkovakuutus

Yhtiö voi alentaa korvausta tai jättää sen kokonaan maksamatta, jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa joko tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä. Tällöin otetaan huomioon, mikä merkitys väärällä tai puutteellisella tiedolla on ollut vahingon syntymiseen tai laajuuteen.

Jos vakuutusmaksu on vakuutuksenottajan tai vakuutetun antaman väärän tai puutteellisen tiedon takia sovittu pienemmäksi kuin se olisi ollut, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, otetaan korvausta alennettaessa huomioon sovitun vakuutusmaksun suhde vakuutusmaksuun, joka olisi peritty, jos tiedot olisivat olleet oikeita ja täydellisiä. Vähäinen poikkeama annetun tiedon ja oikean ja täy-

dellisen tiedon välillä ei kuitenkaan oikeuta vakuutuskorvauksen alentamiseen.

3 VASTUUN ALKAMINEN JA VAKUUTUSSOPIMUKSEN VOIMASSAOLO

3.1 Pohjantähden vastuun alkaminen

Pohjantähden vastuu alkaa, ellei muuta ajan-kohtaa ole vakuutuksenottajan kanssa sovitettu, kun Pohjantähti tai vakuutuksenottaja antaa tai lähettää hyväksyvän vastauksen toisen sopijapuolen tarjoukseen. Pohjantähden vastuu alkamisajankohtaa ei voi sopimuksin siirtää tätä aikaisemmaksi.

Pohjantähti vastaa vakuutustapahtumasta heti kirjallisen vakuutushakemuksen antamisen tai lähettämisen jälkeen, jos on ilmeistä, että yhtiö olisi sen hyväksynyt.

Vakuutushakemus tai hyväksyvä vastaus, jonka vakuutuksenottaja on antanut tai lähettänyt Pohjantähden edustajalle, katsotaan annetuksi tai lähetetyksi Pohjantähdelle.

Jos vastauksen tai hakemuksen antamis- tai lähettämisaika on epäselvä, sen katsotaan olevan kello 24.00.

3.2 Perusteet henkilövakuutuksen myöntämiselle

Henkilövakuutuksen vakuutusmaksu ja muut sopimusehdot määräytyvät vakuutetun vakuutushakemuksen antamisen tai lähettämisen mukaisen ajankohdan terveydentilan perusteella.

Pohjantähti voi hylätä henkilövakuutushakemuksen tai liittää sopimukseen rajoitusehdon vakuutusta haettaessa olleen tai aikaisemman sairauden tai vamman perusteella.

Pohjantähti ei hylkää henkilövakuutusta koskevaa hakemusta sillä perusteella, että vakuutustapahtuma on sattunut tai että sen henkilön, jolle vakuutusta haetaan, terveydentila on huonontunut sen jälkeen, kun hakemusasjakirjat on annettu tai lähetetty yhtiölle.

3.3 Pohjantähden vastuun alkaminen erityistapauksissa

Jos on erityisiä syitä, Pohjantähden vastuu alkaa vasta, kun ensimmäistä vakuutuskautta koskeva vakuutusmaksu on suoritettu. Erityisenä syynä voidaan pitää esimerkiksi vakuutuksenottajan aikaisempien vakuutusmaksujen laiminlyöntiä. Pohjantähden oikeudesta periä vakuutusmaksusuoritus ennen vastuun alkamista on ilmoitettu laskussa.

3.4 Vakuutussopimuksen voimassaolo

Vakuutussopimus on ensimmäisen vakuutuskauden päätyttyä voimassa sovitun vakuutuskauden kerrallaan, jollei vakuutuksenottaja tai Pohjantähti irtisano sopimusta. Vakuutussopimus voi päättyä myös vakuutusmaksun myöhästymisen perusteella.

Määräaikainen vakuutus on voimassa sovitun ja vakuutuskirjaan merkityn ajan.

4 TIETOJEN ANTAMINEN SOPIMUKSEN VOIMASSAOOLLE

4.1 Pohjantähden tiedonantovelvollisuus

Vakuutussopimuksen solmimisen jälkeen Pohjantähti toimittaa vakuutuksenottajalle vakuutuskirjan ja vakuutusehdot.

Vakuutuksen voimassaoloaikana Pohjantähti lähettää vakuutuksenottajalle vuosittain tiedotteen vakuutusmääristä ja muista sellaisista vakuutusta koskevista seikoista, joilla on vakuutuksenottajalle ilmeistä merkitystä.

Jos Pohjantähti tai sen edustaja on vakuutuksen voimassa ollessa antanut vakuutuksesta puutteellisia, virheellisiä tai harhaanjohtavia tietoja ja nämä tiedot ovat vaikuttaneet vakuutuksenottajan menettelyyn, vakuutussopimuksen katsotaan olevan voimassa sensisältöisenä kuin vakuutuksenottajalla saamiensa tietojen perusteella on ollut aihetta käsittää. Tämä ei kuitenkaan koske tietoja, jotka Pohjantähti tai sen edustaja on vakuutustapahtuman sattumisen jälkeen antanut tulevasta korvauksesta.

4.2 Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuus vahingonvaaran lisääntymisestä

4.2.1 Henkilövakuutus

Vakuutuksenottajan tai vakuutetun on ilmoitettava Pohjantähdelle, jos vakuutussopimusta tehtäessä ilmoitetussa ja vakuutusyhtiön vastuun arvioinnin kannalta merkityksellisissä vahingonvaaraa lisäävissä seikoissa tapahtuu muutos. Henkilövakuutuksessa vahingonvaaraa lisääviä muutoksia voivat olla esimerkiksi ammatin, harrastusten tai asuinpaikan muutos tai muutto ulkomaille. Muutoksesta on ilmoitettava kuukauden kuluessa vuositiedotteen saapumisesta. Pohjantähti muistuttaa vakuutuksenottajaa ilmoittamisvelvollisuudesta vuositiedotteessa.

4.2.2 Vahinkovakuutus

4.2.2.1 Kuluttajien ja kuluttajiin rinnastettävien vakuutuksenottajien vakuutukset

Vakuutuksenottajan on ilmoitettava Pohjantähdelle vakuutussopimusta tehtäessä ilmoitetuissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa vakuutuskauden aikana tapahtuneesta, olennaisesta vahingonvaaraa lisäävästä muutoksesta, jota vakuutusyhtiön ei voida katsoa ottaneen huomioon sopimusta tehtäessä.

Olennaisia vahingonvaaraa lisääviä muutoksia voivat olla esimerkiksi

- vakuutuskohteen muuttunut sijainti
- muuttunut tilavuus tai pinta-ala
- käyttötarkoituksen muuttuminen
- kohteessa tehtävät korjaus-, muutostai rakennustyöt.

Muutoksesta on ilmoitettava kuukauden kuluessa vuositiedotteen saapumisesta. Pohjantähti muistuttaa vakuutuksenottajaa ilmoittamisvelvollisuudesta vuositiedotteessa.

4.2.2.2 Yritysten ja yhteisöjen vakuutukset

Vakuutuksenottajan on viipymättä, viimeistään 14 vuorokauden kuluessa, ilmoitettava Pohjantähdelle, jos vakuutussopimusta tehtäessä ilmoitetuissa tai vakuutuskirjaan merkityissä tiedoissa on tapahtunut olennainen vahingonvaaraa lisäävä muutos ja jota vakuutusyhtiön ei voida katsoa ottaneen huo-

mioon vakuutussopimusta tehtäessä. Vakuutuksenottajalla tarkoitetaan tässä kohdassa myös vakuutettua sekä vakuutuksenottajan ja vakuutetun edustajaa.

Olennaisia vahingonvaaraa lisääviä muutoksia voivat olla esimerkiksi

- vakuutuskohteen muuttunut sijainti
- muuttunut tilavuus tai pinta-ala
- käyttötarkoituksen muuttuminen
- kohteessa tehtävät korjaus-, muutostai rakennustyöt
- muuttuneet kuljetusolosuhteet
- muutokset vakuutetussa toiminnassa.

Mikäli ilmoitus laiminlyödään, on Pohjantähdellä oikeus vähentää vakuutuksen perusteella maksettavaa korvausta tai evätä se kokonaan.

Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys vahingonvaaraa lisänneellä muuttuneella olosuhteella on ollut vahingon syntymiseen.

4.3 Vakuutuksenottajan tai vakuutetun tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraukset

4.3.1 Henkilövakuutus

Pohjantähti on vastuusta vapaa, jos vakuutuksenottaja on vakuutussopimuksen voimassa ollessa laiminlyönyt kohdassa 4.2.1 määrättyä määrääjassa tiedonantovelvollisuutensa vahingonvaaraa lisänneistä muutoksista tahallaan tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä. Yhtiön vastuusta vapautumisen edellytyksenä on lisäksi, että ilmoittamatta jätetyt muutokset ovat sellaisia, joiden perusteella yhtiö ei olisi enää pitänyt vakuutusta voimassa.

Jos Pohjantähti olisi jatkanut vakuutusta ai-noastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla, yhtiön vastuu rajoittuu siihen, mikä vastaa perittyä vakuutusmaksua tai niitä ehtoja, joilla vakuutusta olisi jatkettu.

Edellä mainittuja seurauksia ilmoittamisen laiminlyönnistä voidaan sovitella, jos ne johtaisivat vakuutuksenottajan tai muun vakuutuskorvaukseen oikeutetun kannalta ilmeiseen kohtuuttomuuteen.

4.3.2 Vahinkovakuutus

Korvausta voidaan alentaa tai se voidaan jättää kokonaan maksamatta, jos vakuutuksenottaja on laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa joko tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä. Tällöin otetaan huomioon se, mikä merkitys vahingon syntymiseen tai laajuuteen on ollut muuttuneella olosuhteella tai asiantilalla.

Jos vakuutusmaksu on vakuutuksenottajan tai vakuutetun antaman väärän tai puutteellisen tiedon takia sovitettu pienemmäksi kuin se olisi ollut, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, otetaan korvausta alennettaessa huomioon sovitun vakuutusmaksun suhde vakuutusmaksuun, joka olisi peritty, jos tiedot olisivat olleet oikeita ja täydellisiä. Vähäinen poikkeama annetun tiedon ja oikean ja täydellisen tiedon välillä ei kuitenkaan oikeuta vakuutuskorvauksen alentamiseen.

5 VAKUUTUSMAKSU

5.1 Vakuutusmaksun määräytyminen

Vakuutuskauden vakuutusmaksu määräytyy kauden alkamispäivänä. Jos vakuutusturvaa

vakuutuksenottajan pyynnöstä tai muuttuneiden olosuhteiden vuoksi muutetaan kesken sopimuskauden, määräytyy turvan muutoksesta aiheutuva vakuutusmaksu vakuutuskauden alkamispäivän mukaan.

5.2 Vakuutusmaksun määräytyminen tunnusluvun perusteella

Kun vakuutusmaksu määräytyy tekijästä, joka muuttuu vakuutuskauden aikana, pitää vakuutuksenottajan toimittaa Pohjantähdelle vakuutussopimusta voimaan saatettaessa ja uudistettaessa vakuutusmaksun laskemiseen tarvittavat tunnusluvut, esimerkiksi tilin päätöstitiedot.

Ellei vakuutuksenottaja lopullisen vakuutusmaksun laskemiseksi tai vakuutussopimuksen uudistamiseksi anna Pohjantähdelle pyydetyjä tietoja kuukauden kuluessa pyynnön lähettämistä, on yhtiöllä oikeus vahvistaa vakuutusmaksu kohtuulliseksi katsomaansa määrään.

5.3 Vakuutusmaksun suorittaminen

Vakuutusmaksu on suoritettava kuukauden kuluessa siitä, kun Pohjantähti lähetti vakuutuksenottajalle vakuutusmaksua koskevan laskun. Ensimmäistä maksua ei kuitenkaan tarvitse suorittaa ennen Pohjantähden vastuun alkamista eikä myöhempiä maksuja ennen sovitun vakuutusmaksukauden tai vakuutuskauden alkamista. Poikkeuksena ovat tilanteet, joissa vakuutuskautta koskevan vakuutusmaksun suorittaminen on Pohjantähden vastuun alkamisen edellytyksenä.

Jos Pohjantähden vastuu alkaa joltakin osin myöhemmin, tätä osaa koskevaa vakuutusmaksua ei tarvitse suorittaa ennen vastuun alkamista.

Vakuutusmaksut maksetaan sovitussa erissä. Pohjantähti vahvistaa vuosittain kulloinkin voimassa olevan minimimaksuerän suuruuden. Jos sopimuksen vuosimaksu pienenee, erien lukumäärää voidaan muuttaa vastamaan minimimaksun erien suuruutta. Erien lukumäärää voidaan muuttaa myös maksun laiminlyöntitapauksissa.

Vakuutuksenottajan maksusuoritus kohdistetaan ensisijaisesti laskun viitetietojen mukaan. Jos yritysten ja yhteisöjen vakuutuksissa vakuutuksenottajan vakuutusmaksusuoritus ei riitä kaikkien Pohjantähden saatavien maksamiseen, Pohjantähdellä on oikeus määrätä, mitä saatavia hänen suorituksillaan lyhennetään. Jos kuluttajan tai kuluttajaan rinnastettavan vakuutuksenottajan suoritus ei riitä kaikkien Pohjantähden saatavien maksamiseen, vakuutuksenottajalla on oikeus määrätä, mitä saatavia hänen suorituksellaan lyhennetään. Vakuutusmaksu käytetään ensisijaisesti sen vakuutussopimuksen hyväksi, jonka laskulla se on maksettu lyhentäen vanhinta maksamatta olevaa saatavaa. Mikäli samalla eräpäivällä on avoinna sekä lakisääteisten että vapaaehtoisten vakuutusten saatavia, hyvitetään ensisijaisesti lakisääteisten vakuutusten saatavia.

5.4 Vakuutusmaksun viivästyminen

Jos vakuutuksenottaja ei ole suorittanut vakuutusmaksua edellisessä kohdassa tarkoitettussa määräajassa, Pohjantähdellä on oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi 14 päivän kuluessa irtisanomisilmoituksen lähettämistä.

Jos vakuutuksenottaja suorittaa koko vakuutusmaksun ennen irtisanomisajan päättymistä, sopimus jää voimaan.

Jos maksun laiminlyönti on johtunut kuluttajan tai kuluttajaan rinnastettavan vakuutuksenottajan maksuvaikeuksista, joihin hän on joutunut sairauden, työttömyyden tai muun erityisen seikan vuoksi pääasiassa ilman omaa syytään, vakuutus päättyy irtisanomisesta huolimatta vasta 14 päivän kuluessa esteen lakkaamisesta. Vakuutus päättyy kuitenkin viimeistään kolmen kuukauden kuluttua irtisanomisajan päättymisestä.

Maksukehotuksen lähettämistä peritään erilliset käsittelykulut. Määräaikana maksamatta jääneestä vakuutusmaksusta peritään myöhästymisajalta korkolain mukaista viivästytkorkoa.

5.5 Päättyneen henkilövakuutuksen voimaansaattaminen

Jos vakuutus on päättynyt muun kuin ensimmäisen vakuutusmaksun suorittamatta jättämisen vuoksi, vakuutus tulee uudelleen voimaan, jos vakuutuksenottaja maksaa suorittamatta jätetyn vakuutusmaksun kuuden kuukauden kuluessa vakuutuksen päättymisestä. Tästä on maininta irtisanomista koskevassa ilmoituksessa.

Jos vakuutus tulee uudelleen voimaan, Pohjantähden vastuu alkaa uudelleen maksun suorittamista seuraavasta päivästä.

5.6 Viivästyneen vahinkovakuutusmaksun suorittaminen

Vakuutus tulee uudelleen voimaan, jos vakuutuksenottaja maksaa eräntyneen vakuutusmaksun kokonaisuudessaan. Tällöin Pohjantähden vastuu alkaa maksun suorittamista seuraavasta päivästä. Vakuutus on tällöin voimassa alunperin sovitun vakuutuskauden loppuun siitä lukien, kun vakuutus tuli uudelleen voimaan.

Jos Pohjantähti ei kuitenkaan halua saattaa päättyneitä vakuutuksia uudelleen voimaan, yhtiö ilmoittaa vakuutuksenottajalle 14 päivän kuluessa vakuutusmaksun suorittamisesta lukien, ettei se suostu ottamaan maksua vastaan.

5.7 Vakuutusmaksun palauttaminen vakuutuksen päättyessä

Jos vakuutussopimus tai sen osa päättyy sovitua ajankohtaa aikaisemmin, Pohjantähdellä on oikeus vakuutusmaksuun vain sillä ajalla, jonka vakuutus on ollut voimassa. Muu osa jo suoritetusta vakuutusmaksusta palautetaan vakuutuksenottajalle. Vakuutusmaksua ei kuitenkaan palauteta kohdassa Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuus (2.2) mainitussa tapauksessa.

Palautettava vakuutusmaksu määräytyy voimassaoloaikojen mukaan, ellei lajikohtaisissa ehtoissa toisin mainita. Jos vakuutussopimus päättyy vakuutuksenottajan irtisanomisen johdosta kesken vakuutuskauden, peritään käsittelykuluna Pohjantähden vuosittain vahvistama ja vakuutusmaksun laskussa ilmoittama käsittelymaksu.

Vakuutusmaksua ei palauteta, jos vakuutus tapahtuman johdosta korvataan koko vakuutusmäärä tai vakuutuskohte kokonaisuudessaan.

Vakuutusmaksua ei kuitenkaan erikseen palauteta, jos palautettava maksu on vähemmän kuin 8 euroa. Palautuksen määrällä voidaan hyvittää eräntyneitä saatavia.

5.8 Vakuutusmaksun ja muiden saatavien kuittaaminen

Palautettavasta vakuutusmaksusta voidaan vähentää palautuksen saajan maksamattomat eräntyneet vakuutusmaksut ja muut Pohjantähden eräntyneet riidattomat saatavat yleisten kuittausedellytysten mukaisesti.

5.9 Bonus- tai muu maksuun vaikuttava järjestelmä

Vakuutussopimuksen eri osiin sovelletaan lajikohtaisissa ehtoissa mainittua bonus- tai muuta maksujärjestelmää. Vakuutusmaksu muuttuu bonus- tai muun maksujärjestelmän sääntöjen mukaisesti. Bonus- tai muun maksujärjestelmän säännöt on kuvattu lajikohtaisissa ehtoissa.

6 INFLAATIOSUOJA

Vakuutusmäärät ja vakuutusmaksut on sidottu kohteen kohdalla mainittuun indeksijärjestelmään.

Niitä vakuutusehdoissa ja -kirjassa mainittuja enimmäisvakuutusmääriä, omavastuita ja toimenpidemaksuja, joita ei ole erikseen sovitettu indeksijärjestelmään, tarkistetaan kuluttajahintaindeksin kehitystä vastaavasti määrajoin.

Indeksitarkistusten laskentaan käytetään vakuutuskauden alkamiskuukautta neljä kuukautta aikaisemman kalenterikuukauden indeksipistettä.

Täysarvovakuutuksissa indeksitarkistus tehdään vuosittain vakuutusmäärien laskenta-perusteisiin. Korvausten laskentaperusteisiin indeksitarkistus tehdään vahinkohetken mukaan.

7 VAKUUTUSSOPIMUKSEN MUUTTAMINEN

7.1 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana

7.1.1 Henkilövakuutus

Pohjantähti voi vakuutuskauden aikana muuttaa vakuutusmaksua tai muita sopimusehtoja vastaamaan oikeita tai muuttuneita olosuhteita, jos

- vakuutuksenottaja tai vakuutettu tahallaan tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, on laiminlyönyt henkilövakuutusta koskevan tiedonantovelvollisuutensa (kohta 2) ja Pohjantähti olisi myöntänyt vakuutuksen oikeiden ja täydellisten tietojen perusteella ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla kuin oli sovittu;
- vakuutuksenottaja tai vakuutettu on menettänyt vilpillisesti täyttäänsään henkilövakuutusta koskevaa tiedonantovelvollisuuttaan (kohta 2) ja vakuutus tästä huolimatta laiminlyönnin seuraamusten sovittelun vuoksi kyseisen kohdan mukaan sitoo Pohjantähteä tai vakuutuksenottajan tai vakuutetun Pohjantähden kanssa sopimusta päätettäessä ilmoittamissa seikoissa on

vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa Tietojen antaminen sopimuksen voimassa ollessa (kohta 4) tarkoitettu vahingonvaaraa lisäävä muutos jos Pohjantähti olisi tietäessään muuttuneista seikoista jo vakuutusta tehtäessä, myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla.

Pohjantähti **alentaa** vakuutusmaksua, jos vakuutuksenottaja ilmoittaa Pohjantähdelle vahingonvaaraa merkittävästi vähentävästä muutoksesta.

Uudet maksut ja ehdot tulevat voimaan heti, kun Pohjantähti on saanut ilmoituksen muuttuneista tiedoista.

7.1.2 Vahinkovakuutus

Pohjantähti voi vakuutuskauden aikana muuttaa vakuutusmaksua tai muita sopimusehtoja vastaamaan uusia olosuhteita, jos

- vakuutuksenottaja tai vakuutettu on ennen vakuutuksen myöntämistä laiminlyönyt velvollisuutensa antaa oikeat ja täydelliset vastaukset kysymyksiin, joita Pohjantähti on esittänyt vastuunsa arvioimiseksi (kohta 2)
- sopimusta tehtäessä Pohjantähdelle ilmoitettu olosuhde tai vakuutuskirjaan merkitty asiantila on vakuutuskauden aikana siten muuttunut, että vahingonvaara on olennaisesti lisääntynyt (kohta 4)

Pohjantähti **alentaa** vakuutusmaksua tai muuttaa vakuutusehtoja, jos asiakas ilmoittaa Pohjantähdelle vahingonvaaraa olennaisesti pienentävästä muutoksesta.

Uudet maksut ja ehdot tulevat voimaan heti, kun Pohjantähti on saanut ilmoituksen muuttuneista tiedoista.

7.1.3 Tiedottaminen

Kun Pohjantähti on saanut tiedon vahinko- tai henkilövakuutuksen kohteen oikeasta tai muuttuneesta olosuhteesta, se lähettää viivytystä ilmoituksen siitä, miten ja mistä ajankohdasta vakuutusmaksu tai muut sopimusehdot muuttuvat.

7.2 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden vaihtuessa

7.2.1 Vakuutuksen rakenteesta johtuvat muutokset

Pohjantähtiturvassa vakuutusmaksu perustuu oikeaan, ajan tasalla olevaan riskin määrittelyyn. Riskin määrittelemiseksi asiakas on antanut vakuutetuista kohteista keskeisiä tietoja, jotka vaikuttavat vakuutusmaksuun ja muihin ehtoihin. Näiden tietojen välttämättömän muuttumisen, esimerkiksi ikääntymisen vaikutus, huomioidaan vakuutuskauden vaihtuessa Pohjantähtiturvan maksuissa ja muissa ehdoissa. Maksut voivat kohteittain joko nousta tai laskea.

Pohjantähti ilmoittaa edellä mainituista muutoksista joko vakuutuskirjassa tai asiakastiedotteessa.

7.2.2 Ilmoitusmenettely

Pohjantähti voi vakuutuskauden vaihtuessa muuttaa vakuutusehtoja, -maksuja sekä muita sopimusehtoja, kun perusteena on

- uusi tai muuttunut lainsäädäntö tai viranomaisen määräys
- ennalta arvaamaton olosuhteiden muutos, esimerkiksi kansainvälinen kriisi, poikkeuksellinen luonnontapahuma, suuronnettomuus

- vakuutuksen korvausmenon muutos
- vakuutukseen vaikuttavan indeksin muutos (kohta 6).

Pohjantähdellä on lisäksi oikeus tehdä vakuutusehtoihin sellaisia vähäisiä muutoksia, jotka eivät vaikuta vakuutussopimuksen keskeiseen sisältöön.

Jos Pohjantähti tekee edellä mainittuja muutoksia, yhtiö lähettää vakuutusmaksua koskevan laskun yhteydessä vakuutuksenottajalle ilmoituksen siitä, miten vakuutusmaksut ja muut sopimusehdot muuttuvat. Muutos tulee voimaan sen vakuutuskauden alusta lukien, joka ensiksi seuraa kuukauden kuluttua ilmoituksen lähettämisestä.

7.2.3 Vakuutuksen irtisanomista edellyttävät muutokset

Jos Pohjantähti muuttaa vakuutussopimuksen ehtoja, maksuja tai muita sopimusehtoja muilla kuin edellä esitetyillä perusteilla tai poistaa vakuutuksesta voimakkaasti markkinoidun edun, tulee yhtiön irtisanoa vakuutus päättyään vakuutuskauden lopussa. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä.

8 VAKUUTUSSOPIMUKSEN PÄÄTTYMINEN

8.1 Vakuutuksenottajan oikeus irtisanoa vakuutus

Vakuutuksenottajalla on oikeus milloin tahansa irtisanoa vakuutus päättyään vakuutuskauden aikana. Irtisanominen on tehtävä kirjallisesti. Muu irtisanominen on mitätön. Jos vakuutuksenottaja ei ole määrännyt vakuutuksen päättymisaikaa, vakuutus päättyy, kun irtisanomista koskeva ilmoitus on annettu tai lähetetty Pohjantähdelle.

8.2 Pohjantähden oikeus irtisanoa vakuutus vakuutuskauden aikana

8.2.1 Henkilövakuutus

Pohjantähti voi irtisanoa vakuutuksen päättyään, jos

- vakuutuksenottaja tai vakuutettu on ennen vakuutuksen myöntämistä tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, antanut vääriä tai puutteellisia tietoja eikä Pohjantähti oikean asianlaidan tuntien olisi myöntänyt vakuutusta
- vakuutuksenottaja tai vakuutettu on ennen vakuutuksen myöntämistä antanut vilpillisesti vääriä tai puutteellisia tietoja ja kun vakuutussopimus tästä huolimatta sitoo Pohjantähtea
- vakuutuksenottaja on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt velvollisuutensa ilmoittaa vaaran lisääntymisestä (kohta 4.2) eikä Pohjantähti asiantilan muuttumisen vuoksi olisi enää pitänyt vakuutusta voimassa
- vakuutuksenottajan tai vakuutetun Pohjantähdelle sopimusta tehtäessä ilmoittamissa seikoissa on vakuutuksen voimassa ollessa tapahtunut sellainen vahingonvaaraa lisäävä muutos, ettei yhtiö enää muuttuneissa olosuhteissa myöntäisi vakuutusta
- vakuutettu on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman;
- vakuutettu on vakuutustapahtuman jälkeen antanut Pohjantähdelle vilpillisesti vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutusyhtiön vastuun arvioimisen kannalta.

Pohjantähden oikeus irtisanoa vakuutus vakuutusmaksun suorittamisen laiminlyönnin vuoksi määräytyy kohdan Vakuutusmaksun viivästyminen mukaisesti (5.6)

8.2.2 Vahinkovakuutus

8.2.2.1 Kuluttajien ja näihin rinnastettavien vakuutukset

Pohjantähti voi irtisanoa vakuutuksen päättyään, jos

- vakuutuksenottaja tai vakuutettu on ennen vakuutuksen myöntämistä antanut vääriä tai puutteellisia tietoja eikä Pohjantähti oikean asianlaidan tuntien olisi myöntänyt vakuutusta;
- vakuutuksenottajan tai vakuutetun Pohjantähdelle ilmoittamissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut sellainen vahingonvaaraa olennaisesti lisäävä muutos, jota Pohjantähti ei voida katsoa ottaneen huomioon sopimusta tehtäessä; Tältä osin vakuutus voi päättyä kokonaan tai kohdekohtaisesti.
- vakuutettu on tahallisesti tai törkeästi huolimattomuudesta aiheuttanut vakuutustapahtuman tai laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen
- vakuutettu on vakuutustapahtuman jälkeen antanut Pohjantähdelle vilpillisesti vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä yhtiön vastuun arvioinnin kannalta

Pohjantähden oikeus irtisanoa vakuutus vakuutusmaksun suorittamisen laiminlyönnin vuoksi määräytyy kohdan Vakuutusmaksun viivästyminen mukaisesti (5.4)

8.2.2.2 Yritysten ja yhteisöjen vakuutukset

Pohjantähdellä on oikeus irtisanoa vakuutus päättyään, jos

- vakuutuksenottaja tai vakuutettu on ennen vakuutuksen myöntämistä antanut vääriä tai puutteellisia tietoja eikä Pohjantähti oikean asianlaidan tuntien olisi myöntänyt vakuutusta
- vakuutuksenottajan tai vakuutetun Pohjantähdelle ilmoittamissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut sellainen vahingonvaaraa olennaisesti lisäävä muutos, jota Pohjantähti ei voida katsoa ottaneen huomioon sopimusta tehtäessä; Tältä osin vakuutus voi päättyä kokonaan tai kohdekohtaisesti
- vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai törkeästi huolimattomuudesta aiheuttanut vakuutustapahtuman tai laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen
- vakuutuksenottaja tai vakuutettu on vakuutustapahtuman jälkeen antanut Pohjantähdelle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä yhtiön vastuun arvioinnin kannalta
- vahinko, joka on vakuutukseen sovellettavien ehtojen mukaan korvattava, sattuu
- vakuutuksenottaja on laiminlyönyt ehtokohdassa 4.2 tarkoitettujen ilmoituksen vaaran lisääntymisestä
- vakuutuksenottaja on asetettu konkurssiin.

Edellä mainituissa kohdissa, pois lukien konkurssia koskeva ehtokohta, vakuutuksenottajalla tarkoitetaan myös vakuutettua sekä vakuutuksenottajan tai vakuutetun edustajaa.

Pohjantähden oikeus irtisanoa vakuutus vakuutusmaksun suorittamisen laiminlyönnin

vuoksi määräytyy kohdan Vakuutusmaksun viivästyminen mukaisesti (5.4).

8.2.3 Irtisanomisen suorittaminen muun kuin maksun viivästymisen takia

Jos Pohjantähti irtisanoo vakuutus sopimuksen tai osan siitä kohtien 8.2.1 tai 8.2.2 perusteella, Pohjantähti tekee sen kirjallisesti ilman aiheetonta viivytystä saatuaan tiedon irtisanomiseen oikeuttavasta perusteesta. Kun vakuutuksenottaja on kuluttaja tai kuluttajaan rinnastettava oikeushenkilö, irtisanomisilmoituksessa mainitaan irtisanomisen peruste. Vakuutus päättyy kuukauden kuluttua irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä.

8.3 Pohjantähden oikeus irtisanoa vakuutus vakuutuskauden lopussa

8.3.1 Vahinko- ja henkilövakuutuksen irtisanominen

Pohjantähdellä on oikeus irtisanoa vahinko- ja henkilövakuutus päätymään vakuutuskauden lopussa. Lisäksi tapaturma- ja sairauskuluvakuutuksen osalta Pohjantähdellä on oikeus irtisanoa vakuutus päätymään vakuutusmaksukauden lopussa. Kun vakuutuksenottaja on kuluttaja tai kuluttajaan rinnastettava oikeushenkilö, irtisanomisilmoituksessa mainitaan irtisanomisen

peruste. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutus- tai vakuutusmaksukauden päättymistä.

Henkilövakuutusta ei kuitenkaan irtisanoa sen vuoksi, että vakuutetun terveydentila on vakuutuksen ottamisen jälkeen huonontunut eikä sen vuoksi, että vakuutustapahtuma on sattunut.

8.3.2 Pohjantähden oikeus irtisanoa sopimus määräytyjen vakuutus kohteiden päättyessä

Jos vakuutus sopimuksen piirissä olevat rakennus- tai irtaimistokohteiden turvat päättyvät, on Pohjantähdellä oikeus irtisanoa sopimukseen kuuluvat muutkin turvat. Kuluttajasopimuksissa näitä ovat esimerkiksi henkilö-, kotieläin- ja venevakuutukset.

Jos ajoneuvon liikennevakuutus päättyy, on Pohjantähdellä oikeus irtisanoa myös ajoneuvoturva tai vapaaehtoinen moottoriajoneuvovakuutus, ellei yksilöllisesti ole erikseen toisin sovittu.

8.4 Vakuutus sopimuksen päättyminen omistajan vaihdoksessa

Vakuutus sopimus tai sen osa päättyy, jos vakuutettu omaisuus siirtyy oikeustoimen joh-

dosta muulle uudelle omistajalle kuin vakuutuksenottajalle tai tämän kuolinpesälle. Omistajan vaihdoksesta on ilmoitettava Pohjantähdelle välittömästi. Muissakin tapauksissa omaisuuden vakuutusturva on uuden omistajan hyväksi 14 päivää voimassa, jollei hän ole ottanut omaisuudelle vakuutusta.

8.5 Moottoriajoneuvon vapaaehtoisen vakuutus sopimuksen päättyminen vakuutusyhtiön vaihdoksessa

Moottoriajoneuvon vapaaehtoiset vakuutukset päättyvät ilman irtisanomista sinä päivänä, jona moottoriajoneuvon liikennevakuutus on ajoneuvorekisteriin merkitty siirtyneeksi toiseen vakuutusyhtiöön.

KORVAAMINEN

9 VELVOLLISUUS ESTÄÄ JA RAJOITTA VAHINGON SYNTYMISTÄ

9.1 Velvollisuus noudattaa suojeluohjeita

Vakuutetun tulee noudattaa vakuutus kirjassa, vakuutusehdoissa tai kirjallisesti muutoin annettuja suojeluohjeita.

Jos vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt suojeluohjeiden noudattamisen, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys suojeluohjeen laiminlyönnillä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi tulee ottaa huomioon vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Vastuuvakuutus

Vastuuvakuutuksessa ei korvausta vakuutetun huolimattomuudesta takia alenneta eikä evätä.

Jos vakuutettu on kuitenkin laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta, tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, voidaan korvausta alentaa tai se evätä.

Jos vakuutettu on laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin,

Pohjantähti suorittaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

9.2 Velvollisuus torjua ja rajoittaa vahinkoa

Vakuutustapahtuman sattuessa tai välittömästi uhatessa vakuutetun tulee kykyjensä mukaan huolehtia vahingon torjumisesta tai rajoittamisesta. ja noudattaa Pohjantähden vahingontorjumiseksi tai rajoittamiseksi antamia ohjeita. Pohjantähti korvaa vakuutustapahtumaan liittyvän edellämainitun pelastamisvelvollisuuden täyttämiseksi aiheutuneet kohtuulliset kustannukset, vaikka vakuutus määrä siten ylittäisiinkin.

Jos vahinko on ulkopuolisen aiheuttama, vakuutetun tulee ryhtyä tarpeellisiin toimiin Pohjantähden oikeuden säilyttämiseksi vahingon aiheuttajaa kohtaan. Vakuutetun on pyrittävä esimerkiksi selvittämään vahingon aiheuttajan henkilöllisyys. Vakuutetun on ilmoitettava vakuutustapahtumasta poliisille, jos kysymys on epäilystä rikoksesta. Rikoksentehtäjiä on vaadittava rangaistusta eikä rangaistusvaatimuksesta saa luopua ilman Pohjantähden suostumusta.

Pohjantähti korvaa vakuutustapahtumaan liittyvän edellä mainitun pelastamisvelvollisuuden täyttämiseksi aiheutuneet kohtuulliset kustannukset, vaikka vakuutus määrä siten ylittäisiinkin.

Korvausta voidaan alentaa tai se voidaan kokonaan evätä siltä vakuutetulta, joka on lai-

minlyönyt edellä tarkoitetun pelastamisvelvollisuutensa. Tällöin otetaan huomioon se, mikä merkitys laiminlyönnillä on ollut vahingon syntymiseen tai laajuuteen. Lisäksi tulee ottaa huomioon vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

9.3 Vastuuvakuutus

Vastuuvakuutuksessa korvausta ei alenneta eikä evätä vakuutetun huolimattomuudesta takia.

Korvausta voidaan kuitenkin alentaa tai se voidaan evätä kokonaan, jos vakuutettu on joko tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta laiminlyönyt velvollisuuttaan rajoittaa tai torjua vahinkoa. Sama koskee velvollisuuden laiminlyöntiä, johon on vaikuttanut vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö.

Korvausta ei kuitenkaan evätä tai alenneta silloin, kun vahinkoa kärsinyt luonnollinen henkilö ei ole saanut perityksi korvausta vahingon aiheuttajalta tämän maksukyvyttömyyden takia. Vakuutetun maksukyvyttömyys on todettava joko ulosotossa tai konkurssissa.

10 VAKUUTUSTAPAHTUMAN AIHEUTTAMINEN

10.1 Henkilövakuutus

10.1.1 Vakuutettu

Pohjantähti on vastuusta vapaa sellaista vakuutettua kohtaan, joka on aiheuttanut va-

kuutustapahtuman tahallaan. Jos syynä on törkeä huolimattomuus, Pohjantähden vastuuta voidaan alentaa sen mukaan, kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

10.1.2 Muu vakuutuskorvaukseen oikeutettu

Jos muu vakuutuskorvaukseen oikeutettu henkilö kuin vakuutettu on tahallaan aiheuttanut vakuutustapahtuman, Pohjantähti on aiheuttajaan nähden vastuusta vapaa.

Jos syynä on törkeä huolimattomuus tai jos aiheuttaja on ollut vakuutustapahtuman satua sellaisessa iässä tai mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta, hän voi saada vakuutuskorvauksen tai osan siitä ainoastaan silloin, jos se katsotaan kohtuulliseksi ottaen huomioon ne olosuhteet, joissa vakuutustapahtuma on aiheutettu.

Jos vakuutettu on kuollut, maksetaan muille korvaukseen oikeutetuille se osa vakuutus- korvauksesta, jota ei makseta vakuutustapahtuman aiheuttajalle tai aiheuttajille.

10.2 Vahinkovakuutus

10.2.1 Vakuutettu

Pohjantähti on vastuusta vapaa sellaista vakuutettua kohtaan, joka on aiheuttanut vakuutustapahtuman tahallaan.

Jos syynä on törkeä huolimattomuus tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausainien käyttö on vaikuttanut vakuutustapahtumaan, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se voidaan evätä kokonaan. Harkittaessa korvauksen alentamista tai epäämistä otetaan huomioon, mikä merkitys vakuutetun henkilön toimenpiteillä on ollut vakuutustapahtuman syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutetun henkilön tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

10.2.2 Vastuuvakuutus

Mahdollisesta korvauksen alentamisesta tai epäämisestä huolimatta Pohjantähti suorittaa vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosottossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perittyä.

10.2.3 Ajoneuvovakuutus

Harkittaessa korvauksen maksamista moottoriajoneuvovakuutuksen perusteella noudatetaan edellä kohdassa 10.2.1 esitetyn lisäksi seuraavaa:

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa sellaisessa tilassa, että hänen verensä alkoholipitoisuus oli ajon aikana tai sen jälkeen vähintään 1,2 promillea tai että hänellä oli vähintään 0,53 milligrammaa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa, suoritetaan korvausta vain erityisestä syystä. Samoin menetellään, jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa muuten alkoholin tai muun huumavaan aineen kuin alkoholin vaikutuksen alaisena taikka alkoholin ja muun huumavaan aineen yhteisvaikutuksen alaisena niin, että hänen kykynsä virheettömiin suoriin oli tuntuvasti huonontunut.

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa alkoholin tai muun huumavaan aineen vaikutuksen alaisena taikka alkoholin ja muun huumava-

van aineen yhteisvaikutuksen alaisena muutoin kuin edellisessä kappaleessa mainituissa tapauksissa, voidaan korvausta alentaa sen mukaan, mikä oli hänen osuutensa vahinkoon.

11 SAMASTAMINEN VAHINKOVAKUUTUKSESSA

Mitä edellä on sanottu vakuutetusta, kun kysymys on vakuutustapahtuman aiheuttamisesta, suojeleuhjeiden noudattamisesta tai pelastamisvelvollisuudesta, sovelletaan vastaavasti henkilöön

- joka on vakuutetun suostumuksella vastuussa vakuutuksen kohteena olevasta moottorikäyttöisestä tai hinattavasta ajoneuvosta, aluksesta tai ilma-aluksesta;
- joka omistaa vakuutetun omaisuuden yhdessä vakuutetun kanssa ja käyttää sitä yhdessä hänen kanssaan; tai
- joka asuu vakuutetun kanssa yhteisessä taloudessa ja käyttää vakuutettua omaisuutta yhdessä hänen kanssaan.

Vakuutuksenottajaan työ- tai virkasuhteessa oleva henkilö on vakuutuksenottajan tavoin työssään velvollinen noudattamaan suojeleuhjeita.

12 SYYNTAKEETTOMUUS JA PAKKOTILA

12.1 Henkilövakuutus

Pohjantähti ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa kohtaan Vakuutustapahtuman aiheuttaminen (kohta 10.1), jos vakuutettu aiheuttaessaan vakuutustapahtuman oli alle 12-vuotias tai sellaisessa mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta.

Pohjantähti ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa kohtaan Tietojen antaminen (kohta 2.2) ja kohtaan Vakuutustapahtuman aiheuttaminen (kohta 10.1), jos vakuutettu aiheuttaessaan vaaran lisääntymisen tai vakuutustapahtuman toimi henkilön tai omaisuuden vahingoittamisen ehkäisemiseksi sellaisissa olosuhteissa, että laiminlyönti tai toimenpide oli puolustettavissa.

12.2 Vahinkovakuutus

Pohjantähti ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa kohtiin Velvollisuus estää ja rajoittaa vahingon syntymistä ja Vakuutustapahtuman aiheuttaminen (kohdat 9 ja 10.2), jos vakuutettu aiheuttaessaan vakuutustapahtuman tai laiminlyödessään suojeleuhjeen noudattamisen taikka pelastamisvelvollisuuden oli alle 12-vuotias tai sellaisessa mielentilassa, ettei häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta.

Pohjantähti ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi vetoa kohtaan Tietojen antaminen (kohta 2.2), kohtaan Velvollisuus estää ja rajoittaa vahingon syntymistä (kohta 9) ja kohtaan Vakuutustapahtuman aiheuttaminen (kohta 10.2), jos vakuutettu aiheuttaessaan vaaran lisääntymisen tai vakuutustapahtuman toimi henkilön tai omaisuuden vahingoittamisen ehkäisemiseksi sellaisissa olosuhteissa, että laiminlyönti tai toimenpide oli puolustettavissa.

Mitä tässä kohdassa on sanottu vakuutetus-

ta, sovelletaan myös kohdassa 11 mainittuun samastettavaan henkilöön.

13 KORVAUKSEN HAKEMINEN

13.1 Pohjantähden velvollisuudet

Vakuutustapahtuman sattumisen jälkeen Pohjantähti antaa korvauksen hakijalle kuten vakuutetulle, edunsaajalle tai vahinkoa kärsineelle tietoja vakuutuksen sisällöstä ja neuvoo, miten korvausta haetaan. Korvauksen hakijalle mahdollisesti annetut ennakkotiedot tulevasta korvauksesta, korvausmäärästä tai korvauksen suorittamistavasta eivät vaikuta vakuutus sopimuksen mukaiseen korvausvelvollisuuteen.

13.2 Korvauksen hakijan velvollisuudet

Korvauksen saaminen edellyttää korvauksen hakijalta kirjallista, hänen allekirjoittamaansa hakemusta. Korvaushakemuksessa ja siihen liitettyissä asiakirjoissa Pohjantähdelle on annettava tarpeelliset tiedot yhtiön vastuun selvittämiseksi. Tällaisia tietoja ovat esimerkiksi

- hakijan selvitys oikeudestaan korvaukseen
- selvitys vakuutustapahtumasta; mitä, miten, missä ja milloin sattunut
- selvitys vahingon määrästä.

Pohjantähdelle on aina varattava tilaisuus vahingon tarkastamiseen. Vahingoittunutta omaisuutta ei saa hävittää ennen kuin Pohjantähti on antanut siihen luvan tai korvausasia on käsitelty loppuun.

Lisäselvityksenä korvaushakemukseen on tarvittaessa liitettävä esimerkiksi lääkärinlausunto, kuulintodistus ja poliisutuntapöytäkirja. Pohjantähdellä on henkilövakuutuksen yhteydessä oikeus velvoittaa vakuutettu vakuutusyhtiön osoittaman lääkärin tutkittavaksi. Niistä hoitokuluista, joista ei ole maksettu korvausta jonkin lain perusteella, on säilytettävä ja pyydettyä toimitettava alkuperäiset maksetut tositteet.

Korvauksen hakija on velvollinen hankkimaan ne selvitykset, jotka ovat parhaiten hänen saatavissaan ottaen kuitenkin huomioon myös Pohjantähden mahdollisuudet hankkia selvityksiä.

Pohjantähti ei ole velvollinen maksamaan korvausta ennen kuin se on saanut edellä mainitut selvitykset.

Jos korvauksen hakija on vakuutustapahtuman jälkeen antanut vilpillisesti Pohjantähdelle väärää tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä vakuutustapahtuman ja Pohjantähden vastuun selvittämisessä, voidaan korvausta alentaa tai se voidaan kokonaan evätä sen mukaan kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

13.3 Korvausoikeuden vanhentuminen

Vakuutuskorvausta on haettava Pohjantähdeltä vuoden kuluessa siitä, kun korvauksen hakija sai tietää vakuutuksen voimassaolosta, vakuutustapahtumasta ja vahinkotapahtumasta aiheutuneesta vahinkoseuraamuksesta. Korvausvaatimus on joka tapauksessa esitettävä kymmenen (10) vuoden kuluessa vakuutustapahtumasta tai vahinkoseuraamuksen aiheutumisesta. Korvausvaatimuksen esittämiseen rinnastetaan ilmoituksen tekeminen vakuutustapahtumasta. Jos korvausvaatimusta ei esitetä määräajassa, korvauksen hakija menettää oikeutensa korvaukseen.

14 KORVAAMINEN

Sopimuksen kohteiden korvaamisperusteet ovat erilaiset. Tämän vuoksi korvaamisen yksityiskohdat on esitetty kohteiden ehdoissa. Seuraavassa on esitetty yleisiä korvaamiskeinoja.

14.1 Omavastuu

Vakuutuksenottajalla on jokaisessa vakuutustapahtumassa vakuutuskirjaan tai lajikeihin merkitty omavastuu korvattavan vahingon määrästä. Jos kohteelle tai riskille on merkitty ehdollinen omavastuu, omavastuuta ei vähennetä, kun korvattavan vahingon määrä ylittää omavastuurajan.

Jos Pohjantähti maksaa korvausta yhdestä vakuutustapahtumasta usean kohteen, riskin tai korvauslajin perusteella, vähennetään korvattavan vahingon määrästä suurin valittu omavastuu. Poikkeuksena on oikeus- ja ajoneuvoturvaan sisältyvän petosturvan omavastuut, jotka vähennetään aina erikseen.

Kiinteä omavastuu katsotaan aina suuremmaksi kuin ehdollinen omavastuu.

14.2 Omaisuuden vakuutusmäärä ei vastaa sen arvoa

14.2.1 Ylivakuutus ja rikastumiskielto

Omaisuuksien etuus on ylivakuutettu, jos vakuutusmaksuun on merkitty vakuutusmäärä, joka on merkittävästi suurempi kuin omaisuuden tai etuuden arvo.

Pohjantähti ei korvaa ylivakuutetulle omaisuudelle tai etuudelle sattuneen vakuutustapahtuman johdosta enempää kuin vahingon peittämiseksi tarvittavan määrän. Jos kuitenkin vakuutusmäärä olennaisesti perustuu Pohjantähden tai sen edustajan antamaan arvioon, korvaus suoritetaan ylivakuutuksesta vakuutusmäärän mukaisena, paitsi milloin vakuutusmaksun tahallisesti antanut väärät tai puutteelliset tiedot olivat vaikuttaneet arvioon.

14.2.2 Alivakuutus

Omaisuuksien etuus on alivakuutettu, jos vakuutusmaksuun on merkitty vakuutusmäärä, joka on merkittävästi vakuutetun omaisuuden tai etuuden oikeaa arvoa pienempi.

Jos kuitenkin vakuutusmäärä olennaisesti perustuu Pohjantähden tai sen edustajan antamaan arvioon, korvaus suoritetaan alivakuutuksesta vakuutusmäärän mukaisena. Pohjantähti korvaa alivakuutetulle omaisuudelle tai etuudelle sattuneen vakuutustapahtuman johdosta vain niin suuren osan vahingosta kuin vakuutusmäärän ja omaisuuden tai etuuden arvon välinen suhde osoittaa.

14.3 Korvauksen alentaminen virheellisten tai puutteellisten tietojen takia

Jos vakuutusmaksu on antanut maksu- ja korvausmaksuun olennaisesti virheellisiä tai puutteellisia tietoja ja tämän perusteella on peritty liian vähän vakuutusmaksua, vakuutusmaksu korvataan vain niin suuri osa vahingon määrästä, kuin vakuutusmaksusta perityn vakuutusmaksun ja oikeiden tietojen perusteella määrätyn vakuutusmaksun välinen suhde osoittaa.

14.4 Muut määräykset

14.4.1 Takuu, erityislaki tai vastaava korvaus ensin

Erityislain, kuten tuotevastuulain, tienkuljetusvastuulain tai liikennevakuutuslain taikka julkisista varoista, takuun tai vastaavan perusteella maksettava korvaus on ensisijainen tämän vakuutusmaksun korvaukseen nähden.

14.4.2 Verotus ja korvaaminen

Korvausta laskettaessa otetaan huomioon verotuksesta annetut määräykset.

Henkilövakuutuksessa Pohjantähti suorittaa tapaturmavakuutuksen perusteella maksettavasta päivärahakorvauksesta viranomaisen määräämän ennakonpidätyksen. Pohjantähti ilmoittaa verottajalle vuosittain suoritettujen ennakonpidätykset sekä kuolemantapauksen perusteella maksetut korvaukset.

14.4.3 Takaisin saatu omaisuus

Jos menetettyä omaisuutta saadaan takaisin korvauksen maksamisen jälkeen, vakuutusmaksun tulee viipymättä luovuttaa omaisuus yhtiölle tai palauttaa korvaus sen osalta.

14.4.4 Omaisuuden jäännösarvo

Vahingoittunut tai vahingoittumaton jäljelle jäänyt omaisuus jää vakuutusmaksun omistukseen. Pohjantähti voi kuitenkin lunastaa omaisuuden tai osan siitä arvioituna satojen perusteiden mukaan kuin ennen vakuutustapahtumaa.

14.4.5 Velan vakuutena oleva omaisuus

14.4.5.1 Kiinnitetty omaisuus

Kun korvaus on määrätään sellainen, että kiinnityksenhaltijalla on voimassa olevan oikeuden mukaan oikeus korvaukseen, voidaan korvaus maksaa vakuutusmaksunantajalle, kun tämä on selvittänyt, että omaisuus on vapaa velan vakuudeksi vahvistetuista kiinnityksistä tai että kiinnityksenhaltijat ovat suostuneet korvauksen maksamiseen vakuutusmaksunantajalle.

14.4.5.2 Pantattu omaisuus

Silloin, kun omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa henkilön hyväksi, jolla on saatavan vakuudeksi panttioikeus omaisuuteen, hänellä on oikeus saada maksu korvauksesta ennen omistajaa, ellei omistaja ole kohtuullisessa ajassa korjannut vahinkoa tai asettanut vakuutusta sen korjaamisesta.

14.4.6 Poikkeuksellinen tilanne

Vakuutus ei korvaa vahinkoa, jonka syntymiseen on suoraan tai epäsuorasti vaikuttanut
- *sota tai sotatoimintapaiset olosuhteet*
- *ydinase tai muu ydinvahinko*
- *lakko tai työnseisaus*
- *terroriteko.*

Terroriteolla tarkoitetaan joko yhden henkilön tai henkilöryhmän suorittamaa tekoa, joka sisältää voiman tai väkivallan käyttöä tai sen uhkaa, kun teon tarkoituksena on joko luonnettaan tai yhteydeltään edistää poliittista, uskonnollista tai ideologista päämäärää ja/tai pelotella tai vaikuttaa hallitukseen, kansaan tai kansan osaan.

Edellä mainittu terroriteko -rajoitusehto ei koske niitä kuluttajajäseniä, jotka kuluttaja on tehnyt muuta tarkoitusta kuin harjoittamaansa elinkeinotoimintaa varten.

14.4.7 Vahinkokorvaus

Pohjantähti luovuttaa sille ilmoitettuja vahinkoja koskevia tietoja vakuutusyhtiöiden yhteiseen tietojärjestelmään. Pohjantähti voi tarkastaa, mitä vahinkoja muille vakuutusyhtiöille on ilmoitettu. Tietoja käytetään vain korvauskäsittelyn yhteydessä vakuutusyhtiöihin kohdistuvan rikollisuuden torjumiseksi.

15 KORVAUKSEN MAKSAMINEN

Pohjantähti suorittaa vakuutustapahtumasta johtuvan vakuutusmaksun mukaisen korvauksen tai ilmoittaa, ettei korvausta suoriteta, joutuisesti ja viimeistään kuukauden kuluttua siitä, kun se on saanut vastuunsa selvittämisen kannalta tarpeelliset asiakirjat ja tiedot. Jos korvauksen määrä ei ole riittävä, Pohjantähti suorittaa kuitenkin edellä mainitussa ajassa korvauksen riittävän osan.

Vastuuvakuutusta koskevasta korvauspäättökäytännöstä Pohjantähti lähettää tiedon myös vahinkoa kärsineelle.

Pohjantähti ilmoittaa vakuutusmaksun maksamisen jälkeen vakuutusmaksunantajalle vakuutusmaksun kokonaismäärän on suurempi kuin 1000 euroa.

Viivästyneelle korvaukselle Pohjantähti maksaa korkolaissa (633/82) säädettyä viivästyskorkoa.

Korvauksesta voidaan vähentää maksamattomat erääntyneet vakuutusmaksut ja muut vakuutusyhtiön erääntyneet saatavat yleisten kuittausedellytysten mukaisesti.

16 KOLMANNEN HENKILÖN OIKEUDET

16.1 Muut vakuutetut, joiden hyväksi omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa

Sen lisäksi mitä vakuutusmaksuun sovellettavissa kohdekohtaisissa vakuutusehdoissa on määrätty vakuutetusta, on omaisuutta koskeva vakuutus voimassa omistajan, omistuksenpidätyksehdoin omaisuuden ostaneen, panttioikeuden ja pidätysoikeuden haltijan sekä muutoinkin sen hyväksi, johon omaisuutta koskeva vaaranvastuu kohdistuu.

16.2 Vakuutetun asema vakuutustapahtuman satuttua

Pohjantähti vetoaa korvauksen alentamiseksi tai epäämiseksi edellisessä kohdassa tarkoitettua vakuutettua kohtaan vakuutusmaksunantajalta tai toisen vakuutetun tiedonantovelvollisuuden (kohta 2.2) tai vaaran lisääntymisestä (kohta 4.2) ilmoittamisen laiminlyöntiin vain, jos edellisessä kohdassa tarkoitettu vakuutus on maksettu ennen vakuutustapahtumaa tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää vakuutusmaksunantajalta tai toisen vakuutetun menettelystä.

Kullakin vakuutetulla on oikeus vahingon johdosta suorittamaan korvaukseen. Vakuutusmaksunantajaa saa kuitenkin vakuutettua sitovasti neuvotella Pohjantähden kanssa sekä nostaa korvauksen, paitsi, jos vakuutusmaksu on maksettu nimeltä mainittu tai hän on ilmoittanut itse valvovansa oikeuttaan, taikka kysymys on kiinnityksenhaltijan oikeudesta saada maksu korvauksesta.

16.3 Etu oikeus saada maksu korvauksesta

Jos omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa henkilön hyväksi, jolla on saatavan vakuudeksi panttioikeus omaisuuteen, hänellä on, vaikkei saatava olisikaan eräännytynyt, oikeus ennen omistajaa saada maksu korvauksesta, jollei omistaja ole korjannut vahinkoa tai aseta vakuutta sen korjaamiseksi. Mitä tässä on sanottu, on vastaavasti voimassa henkilön hyväksi, jolla on oikeus pitää omaisuus eräänntyneen saatavan vakuudeksi.

Omistajalla on oikeus saada maksu korvauksesta ennen omistuksenpidätysehdoista omaisuuden ostanutta.

Kiinnityksen haltijan oikeudesta saada maksu korvauksesta on voimassa mitä kiinnityksen haltijan oikeudesta vakuutuskorvaukseen on säädetty.

16.4 Vahinkoa kärsineen oikeus korvaukseen vastuuvakuutuksessa

Vahinkoa kärsineellä on vastuuvakuutuksessa oikeus vaatia vakuutus sopimuksen mukainen korvaus suoraan Pohjantähdeltä, jos vakuutettu on asetettu konkurssiin tai on muutoin maksukyvytön.

Jos Pohjantähdelle esitetään korvausvaatimus, Pohjantähti ilmoittaa tästä vakuutetulle ilman aiheutonta viivytystä sekä varaa hänelle tilaisuuden esittää selvitystä vakuutus tapahtumasta. Vakuutetulle lähetetään myös tieto asian myöhemmästä käsittelystä.

Jos Pohjantähti hyväksyy vahinkoa kärsineen korvausvaatimuksen, hyväksyminen ei sido vakuutettua.

16.5 Vahinkoa kärsineen muutoksenhakuoikeus vastuuvakuutuksessa

Vahinkoa kärsineellä on oikeus nostaa Pohjantähden korvauspäätöksen johdosta kanne Pohjantähtea vastaan tai saattaa asia Vakuutuslautakunnan tai kuluttajariitalautakunnan käsiteltäväksi kohdan 17 mukaisesti.

17 MUUTOKSENHAKU POHJANTÄHDEN PÄÄTÖKSEEN

Vakuutuksenottajalla ja korvauksen hakijalla on käytettävissään eri keinoja hakea muutosta Pohjantähden päätökseen. Hänellä on oikeus nostaa kanne vakuutusyhtiötä vastaan. Ennen sitä hän voi kysyä neuvoa ja opastusta Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta tai pyytää ratkaisusuositusta lautakunnista. Lautakuntakäsittely ei estä kantteen nostamista. Sen sijaan lautakunnat eivät ota käsiteltäväksi asioita, jotka on käsitelty oikeudessa tai on siellä vireillä.

17.1 Itseoikaisu

Jos korvauksen hakija epäilee virhettä Pohjantähden korvauspäätöksessä tai muussa päätöksessä, hänellä on oikeus saada tietoa ratkaisuun johtaneista seikoista. Pohjantähti oikaisee päätöksen, jos uudet selvitykset antavat siihen aihetta.

17.2 Vakuutus- ja rahoitusneuvonta ja ratkaisusuosituksia antavat lautakunnat

Korvauksen hakija voi kysyä neuvoa ja opastusta Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta, jonka tehtävä on neuvoa kuluttajia vakuutus- ja korvausasioissa.

Pohjantähden päätös voidaan viedä ratkaisu tavaksi Vakuutus- ja rahoitusneuvonnan yhteydessä toimivaan Vakuutuslautakuntaan. Sen tehtävänä on antaa ratkaisusuosituksia erimielisyyksistä, jotka koskevat lain ja vakuutusehtojen tulkintaa ja soveltamista vakuutus suhteessa.

Pohjantähden päätös voidaan viedä ratkaisu tavaksi myös kuluttajariitalautakuntaan, joka antaa ratkaisusuosituksia kuluttajansuojalainsäädännön perusteella.

Neuvontapalvelut ja lautakuntien lausunnot ovat maksuttomia.

17.3 Käräjäoikeus

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksen hakija ei tyydy Pohjantähden päätökseen, hän voi panna vireille kanteen yhtiötä vastaan. Kanne voidaan panna vireille joko asianosaisen Suomessa olevan kotipaikan, Pohjantähden kotipaikan tai vahinkopaikan käräjäoikeudessa, jollei Suomea sitovista kansainvälisistä sopimuksista muuta johdu.

Kanne vakuutusyhtiön tekemän korvausta koskevan päätöksen johdosta on nostettava kolmen vuoden kuluessa siitä, kun asianosainen sai kirjallisen tiedon vakuutusyhtiön päätöksestä ja tästä määräajasta. Määräajan kulu tuta umpeen oikeutta kantteen nostamiseen ei enää ole.

Lautakuntakäsittelyt katkaisevat kanneoikeuden vanhentumisen.

18 POHJANTÄHDEN OIKEUS PERIÄ KORVAUS TAKAISIN

18.1 Takautumisoikeus kolmatta henkilöä kohtaan

Vakuutetun oikeus vahingonkorvaukseen vahingosta korvaus vastuussa olevalta kolmannelta luonnolliselta tai oikeushenkilöltä siirtyy Pohjantähdelle sen maksamaan korvaus määrään saakka.

Jos vahingon on aiheuttanut kolmas henkilö yksityishenkilönä, työntekijänä, virkamiehenä tai niihin vahingonkorvauslain 3 luvun 1 §:n mukaan rinnastettavana muuna henkilönä, syntyy Pohjantähdelle takautumisoikeus kyseistä henkilöä kohtaan vain, jos tämä on aiheuttanut vahingon tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta tai jos hän on korvaus vastuussa vahingosta huolimattomuudestaan riippumatta.

Henkilövakuutuksessa Pohjantähti voi vaatia takaisin ainoastaan sairauden tai tapaturman aiheuttamat kustannukset ja varallisuuden menetykset.

18.2 Takautumisoikeus, kun vahinko on sattunut moottoriajoneuvoa käytettäessä

Jos vahinko on aiheutettu kuljettaessa ajoneuvoa, Pohjantähdellä on oikeus edellä mainitun lisäksi vaatia takaisin vahingon johdosta suorittamansa korvaus

- ajoneuvon omistajalta, kuljettajalta, matkustajalta tai haltijalta, jos tämä on aiheuttanut vahingon tahallaan tai törkeällä tuottamuksella
- siltä, joka on tuottamuksellaan aiheuttanut vahingon ajettaessa luvottomasti käyttöön otetulla ajoneuvolla.
- vahingon aiheuttaneen ajoneuvon kul-

jettajalta, jos tämä on vahingon sattuessa kuljettanut ajoneuvoa sellaisessa tilassa, että hänen verensä alkoholipitoisuus oli ajon aikana tai sen jälkeen vähintään 1,2 promillea tai hänellä oli vähintään 0,53 milligrammaa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa

- vahingon aiheuttaneen ajoneuvon kuljettajalta, jos tämä on vahingon sattuessa kuljettanut ajoneuvoa muuten alkoholin tai muun huumaaavan aineen kuin alkoholin vaikutuksen alaisena tai alkoholin ja muun huumaaavan aineen yhteisvaikutuksen alaisena niin, että hänen kykynsä virheettömiin suorituksiin on tuntuvasti huonontunut

18.3 Takautumisoikeus vakuutuksenottajaa, vakuutettua tai vakuutettuun samastettua kohtaan vahingonkorvauksessa

Pohjantähti voi vaatia muulle kohdassa 16.1 tarkoitettulle vakuutetulle suorittamansa korvauksen tai sen osan takaisin siltä vakuutuksenottajalta, vakuutetulta tai vakuutettuun kohdan 11 mukaan samastetulta henkilöltä, joka on

- aiheuttanut vakuutus tapahtuman
- laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa sopimusta solmittaessa (kohta 2.2)
- laiminlyönyt velvollisuutensa ilmoittaa vaaran lisääntymisestä (kohta 4.2)
- laiminlyönyt velvollisuutensa torjua, rajoittaa tai selvittää vahinkoa (kohdat 9.2 ja 9.3)
- laiminlyönyt velvollisuutensa noudattaa suoje luohjeita

19 MUITA VAKUUTUSSOPIMUSLAISSA KÄSITELTÄVIÄ ASIOITA

Vakuutus sopimus laissa on säännöksiä myös seuraavista asioista:

- Soveltamisala (1 §)
- Säännösten pakottavuus (3 §)
- Virheellisten tietojen ja vaaran lisääntymisen merkityksettömyys (35 §)
- Maksun suorittaminen pankkiin tai postiin (44 §)
- Vakuutus maksus saatavan vanhentumisen (46 §)
- Monivakuutus (59 §)
- Vakuutuksenantajien vastuun jakaminen monivakuutuksessa (60 §)
- Maksu vääärälle henkilölle (71 §)

OTA
YHTEYTTÄ!

POHJANTÄHTI KESKINÄINEN VAKUUTUSYHTIÖ
Keinusaarentie 2, PL 164, 13101 Hämeenlinna

Puhelin, vaihde 020 763 4000
Puhelinpalvelu 020 763 4010

Y-tunnus: 0146905-4, kotipaikka: Hämeenlinna

www.pohjantahti.fi

120 Vuotta
POHJANTÄHTI
Keskinäinen Vakuutusyhtiö